ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

היום בדבר

● יום ירושלים והאינתיפאדה/ מוטה גור
● יקיצה בשנה העשרים־ואחת/ שלמה גינוסר
● דפים כואבים/ יזהר סמילנסקי
● קרבות שיעים בשיעים/ דן אבידן
● תיקון ויינשטיין – חוק? הערמה?/ זאב טריינין
● ספורט מורחב (9–10); רפואה ומדע (11); בידור (12)

מזג האויר

(ע)– תחזית מזג האויר ליום ו': יהיה נאה, בשבת עלייה ניכרת בטמפרטורות.
הטמפרטורות הצפויות: ירושלים: 12־28, רמת־הגולן: 11־29, צפת: 12־24, חיפה: 14־26, טבריה: 14־32, עפולה: 12־31, שומרון: 12־29, תל־אביב: 15־26, לוד: 12־30, יריחו: 16־38, עזה: 15־25, באר־שבע: 12־34, אילת: 22־41.

היום 12 עמודים ● המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

[illegible] לכניסה לביירות לשם 'עשיית סדר' ● צה"ל עוקב אחר מהלכיו

טור סורי לביירות
טור שריון סורי מתקדם לעבר ביירות. (צילום: א.פ)

מאת דן אבידן ואלי וולנר, סופרי "דבר"
הצבא הסורי הערוך בלבנון החל אתמול לרכז כוחות סביב הפרבר הדרומי של מערב ביירות במטרה להכנס לפרבר זה היום או במוצאי השבת... הקרובים, כדי לאכוף בכוח הפסקת אש על לוחמי "אמל" ו"חזבאללה".
כתבים לבנונים מסרו, כי כוח סורי המונה כ־3,000 חייל, החל נע אתמול מאזור הבקעה דרך השוף לצומת חאלדה, הגובלת בפרבר הדרומי של ביירות, ונערך בה. כמו־כן נמסר, כי כוחות קומנדו מהדיוויזיה הסורית המוגברת, הערוכה מאז פברואר אשתקד במערב ביירות, ויתכן שגם כוחות מטריפולי ומאיזור המתן שממזרח לביירות, תפסו עמדות סביב הפרבר הדרומי או עשו דרכם לעברו. לפי אחד הדיווחים, בראש הכוח הסורי שייערך בפרבר הדרומי יעמוד הגנראל האשם אל־מעלא, שפיקד ב־1985 על העוצבה הסורית שנערכה בעיר הצפונית טריפולי והשליטה בה סדר.
בצה"ל עוקבים בדריכות אחרי המהלכים הסוריים בלבנון. לאחר שבמהלך סוף השבוע הסתמנה מגמה סורית לפעול בכוח נגד לוחמי "חזבאללה", המנהיגים מהלומות על לוחמי "אמל" באיזור ביירות, ובעקבות החמרת הקרבות בתוך מחנות הפליטים הפלשתיניים בין לוחמי "פתח" לבין לוחמי ארגוני חזית הסירוב המקורבים לסוריה, החלו בצה"ל לעקוב אחר המהלכים בלבנון.
להערכת מומחים, מלמדת ההסתנות שאפיינה בימים האחרונים
(המשך בעמוד 2)

פירושו של דבר
רע לחזבאללה טוב לישראל

מאת דן אבידן
החלטת הנשיא אסד להציב כוחות צבא סורים בשכונות השיעיות בדרום מערב ביירות נובעת מהתמוטטות כל ההסכמים שנחתמו עד עתה בין "אמל" ל"חזבאללה" להפסקת הקרבות ביניהם.
לסוריה יש עניין מיוחד להשקיט את הזירה הביירותית
(המשך בעמוד 2)

עיקרון תחילה

● פסטיבל ישראל נפתח אמש בירושלים (ידיעות וביקורות) – עמ' 3.
● מתיחות בין דוד לוי למשה ארנס על רקע בחירת יו"ר ועדת הבחירות ב"חירות" – עמ' 2.
● נחשפה רשת שודדי עתיקות, שפעלה באיזור הגליל התחתון – עמ' 3.
● קדחת נסיעות בעיריית תל־אביב על אף המצב הכספי הקשה – עמ' 6.

יו.אס. ניוז אנד וורלד ריפורט:
ישראל וארה"ב דנות בשחרור הזוג פולארד

מאת: סופר "דבר" בארה"ב
ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – שחרור בני הזוג פולארד נדון בימים אלה בין ישראל לארה"ב במו"מ על עסקת חילופי מרגלים רב־צדדית שתכלול גם את שחרורו של מרגל מזרח גרמני היושב בכלא בישראל ויתכן שגם את בני הערובה האמריקאיים בלבנון, כך מוסר היום השבועון יו. אס. ניוז אנד וורלד ריפורט המופיע בוואשינגטון.
עוד נמסר כי ג'ונתן ואן פולארד יוכלו לעזוב את ארה"ב ולעלות לישראל אשר תשחרר בתמורה את המרגל המזרח
(המשך בעמוד 2)

העתון "ישראל שלנו" כותב:
שרפתי כנסיות בשירות השב"כ – טוען הנאשם נועם פדרמן איש כ"ך

מאת נח זבולוני, סופר "דבר" בירושלים
"שרפתי כנסיות בשליחות השב"כ" – טוען נועם פדרמן, איש "כך" העומד למשפט בבית המשפט המחוזי בירושלים, מגלה עתון היורדים "ישראל שלנו", היוצא לאור בניו־יורק.
לדברי העתון, נועם פדרמן, בן 20, תלמיד ישיבה, מפעילי "כך" עומד לדין בבית המשפט המחוזי בירושלים. הוא מואשם בעבירות פליליות של גרימת נזק לרכוש הצבור, יפרוס שהצית וגרם נזקים לכנסיות וכן למכוניות ערביות, מספר העתון "ישראל שלנו".
בעתירה לבג"צ שהגיש נועם פדרמן באמצעות עו"ד מיכאל אריעם נגד היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש הוא מבקש לבטל את ההליכים המשפטיים נגדו. הוא טוען כי כל הפעילות והפיגועים שביצע בכנסיות היו בהסכמת השב"כ ובידיעת הממונים עליו במוסד זה, טוען "ישראל שלנו".
"ישראל שלנו" מציין עוד, כי משפטו של פדרמן נערך בדלתיים סגורות ועל הפרשה כולה הוטל איפול חמור.

41 מעלות – בתל־אביב רבבות נמלטו לחורשות

מאת אריה אבדי ושמעון וייס, סופרי "דבר"
החום בתל־אביב הגיע אתמול ל־41 מעלות והלחות ירדה ל־30 אחוז ביומו הראשון של השרב הכבד, שיימשך גם היום ומחר. התחזית מרגלית דייכמן צופה הקלה של ממש רק מחרתיים.
מידות החום בחיפה ובירושלים היו אתמול יותר נמוכות, רק 37 ו־34 מעלות בהתאמה, אולם הלחות ירדה שם ל־15 אחוז. באילת הגיע החום ל־45 מעלות הלחות ירדה לשמונה אחוזים. תנאים דומים ישררו גם היום ומחר.
(המשך בעמוד 2)

עוד רעשי אדמה בצפון אין פק"ל למקרה אסון

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון
כמה זעזועי אדמה קלים ביותר נרשמו אתמול באיזור הגליל, מדרום לקריית שמונה. לא נגרם כל נזק ורק מעט תושבים ומטיילים באיזור חשו ברעידות.
היה זה שבוע לאחר שרעידת אדמה קלה, אם כי חזקה מזו של אתמול, פקדה את איזור צפון הכנרת, הגולן וטבריה. מהשירות הסייסמוגראפי של השירות הגיאולוגי, אישרו כי אכן נרשמו כמה זעזועי אדמה קלים ביותר באיזור הגליל.
בינתיים נודע, כי אין תכניות פעולה מיוחדות
(המשך בעמוד 2)

השיתוק של בתי־החולים יגבר השבוע מפ"ם מגישה הצעת אי־אמון

מאת רבקה הירניש, סופרת "דבר"
המצב במערכת האשפוז הציבורית מחריף השבוע עם חידוש העיצומים גם בבתי החולים הממשלתיים והעירוניים בתל אביב.
החל מהבוקר מפסיקים לקבל בבתי החולים של קופת חולים לאישפוז במחלקות הפנימיות חולים שהופנו לבדיקות ולבירורים. במקביל מושבתות מזה ששה שבועות מרפאות החוץ, סגורים מכוני צינתור לב ב"בילינסון" וב"כרמל" ולא ניתנים שירותים אמבולטוריים. בעקבות תאום העמדות בין רופאי קופת חולים ורופאי המדינה נסגרות הבוקר לשלושה ימים ברציפות מרפאות החוץ
(המשך בעמוד 2)

מיטראן פיזר את הפרלמנט יומיים אחרי הקמת ממשלה

מאת ברוך קרץ, סופר "דבר" בצרפת
פאריס (מיוחד ל"דבר"). נשיא צרפת פרנסואה מיטראן הודיע אתמול בערב בנאום טלוויזיוני, כי הורה על פיזור הפרלמנט שבשליטת מפלגות הימין. לאחר שערב קודם לכן ידע את ראש הממשלה הסוציאליסטי החדש מישל רוקאר. הבחירות לפרלמנט החדש ייערכו בשני סיבובים, ב־5 וב־12 ביוני. מן הסקרים עולה, כי מנבאים מיטרייה של המפלגה הסוציאליסטית לרוב מוחלט בפרלמנט.
בנאומו הסביר מיטראן את החלטתו באמצעות ראש הממשלה הנבחר על... אי־מוכנות שפורש... מפלגות הימין... מאמין באפשרות של השגת רוב פרלמנטרי יציב וחזק.
(המשך בעמוד 2)

ראש הממשלה: יומיים רוקאר

הימ"מ לא הניח להסלים ההפגנות הרוג בקבטייה ● הכוננות נמשכת

תחת כיפת הסלע
מימין: כהן־דת מוסלמי, שנפצע במהומות בהר־הבית, נלקח לטיפול. משמאל: שוטר שנפצע במהומות נתמך בידי חבריו. (צילום: יצחק הררי)

מאת יורם לוי, דני רובינשטיין, דני צדקוני ואוריאל בן־עמי, סופרי "דבר"
המשטרה תפרוס גם היום, יום ירושלים, כוחות רבים בעיר כדי למנוע הפרות סדר ולאבטח את האירועים לציון 21 שנים לאיחוד העיר. מפכ"ל המשטרה דוד קראוס הביע שביעות רצון מכך ששתי התפילות המרכזיות של המוסלמים בסוף השבוע הסתיימו במעט ללא תקריות ולדבריו, אם השגרה הנוכחית תימשך, יורדלו הכוחות בהדרגה במשך השבוע.
בתפילת "יום השישי הגדול" שנערכה על הר הבית השתתפו השנה רק כ־10–15 אלף איש. הסיבה נעוצה בכך שצה"ל אסר את המעבר מעזה ויו"ש לירושלים ובשל הנוכחות המאסיבית של המשטרה בכל מזרח ירושלים.
התפילה הסתיימה סמוך לשעה אחת בצהריים ואז, כמדי שבוע, החלה קבוצה של כמה מאות נשים וגברים לצעוק בקצב סיסמאות לאומניות וכמה הניפו דגלי אש"ף. בפתח נראה מישהו שורף את דגלי ישראל וארה"ב וצעירים החלו לרגום באבנים את נקודת המשטרה שעל הר הבית. אז ניתנה ההוראה ועשרות שוטרים ואנשי היחידה ללוחמה בטרור פרצו פנימה להר הבית מצויידים באלות ומגינים והחלו לפזר את המתקהלים. קבוצה גדולה של נשים מצאה מקלט במסגד עומר ומאות צעירים התחבאו במסגד
(המשך בעמוד 2)

החלו אירועי יום ירושלים; קולק: העיר תהיה ישראל

מאת יורם לוי, סופר "דבר" בירושלים
אירועי יום ירושלים נפתחו אמש בעצרת ההודיה הממלכתית, שהתקיימה בישיבת "מרכז הרב", בהשתתפות ראש הממשלה, הרבנים הראשיים ואלפי בוגרי ישיבות, שיצאו לאחר העצרת בתהלוכה עד לכותל המערבי.
היום יערכו עצרות ויכוחים ואירועים רבים לציון 21 שנים לאיחוד העיר. בהר הרצל יתקיים טקס אזכרה כללי לחללי מלחמת ששת הימים, בהשתתפות יו"ר הכנסת, ואחר הצהריים תתקיים עצרת מרכזית
(המשך בעמוד 2)

ח"כ גדי יציב טוען במכתב לשר רבין:
העצורים במתקן בדהרייה אולצו לצעוק: פרס מניאק – יחי כהנא

מאת דני רובינשטיין, סופר "דבר"
במכתב לשר הבטחון, שנכתב אחרי ביקור במתקן הכליאה בדהרייה, טוען ח"כ גדי יציב (מפ"ם), כי במתקן הכליאה נהגו משך תקופה ארוכה לערוך טקסי השפלה, שכונו "עשרת הדברות". בטקסים אלה נדרשו העצירים הערבים לחזור בקול רם על פסוקים כמו: "שמעון פרס מניאק – יחי כהנא", "ערפאת בן זונה", "אסור לזרוק אבנים" ובדומה.
לדברי יציב ניתן לשוחח באופן חופשי עם מי שרצה במתקן הכליאה. הוא אומר שטקסי ההשפלה האלו בוטלו רק לאחרונה. בשעת הטקסים הללו היו העצירים עומדים כבולים כשפניהם לקיר.
עוד אומר ח"כ יציב שבחדרי המעצר שוררת צפיפות בלתי־אנושית, לא קיימים סידורי רחצה מספיקים ושוררת צחנה. אסור להכניס ספרים ועתונים, למעט הקוראן ולקט סלקטיבי של קטעי עתונות.
ח"כ יציב שמע טענות של עצירים רבים כי הם כלואים הרבה מעבר לזמן שנקבע להם. הוא בדק טענה אחת, שנבחרה באופן מקרי, ומצא כי לפי תיקו של העציר היה עליו להשתחרר ב־15 במארס, ומאז הוא עצור, למעשה, ללא כל בסיס. "מדובר כנראה בקשת חושים בירוקראטית הגורמת לכך שאדם ינותק ממשפחתו וישב לשווא בכלא", אומר ח"כ יציב.
בסיום מכתבו לשר הבטחון אומר יציב כי יש לערוך את תיקי העצורים, לשפר את תנאי התברואה המשפילים, להחזיל מנהג לעצור נערים מתחת לגיל 16, לאפשר קריאת עתונים וספרים ולקיים פיקוח על אנשי הסגל (החיילים), כדי לא לאפשר לפרחחים סאדיסטים לפרוק את יצריהם על העצירים כפי שאירע בעבר.

Budget®
שבוע השכרת רכב בחו"ל
לדוגמא
רק 199 DM בגרמניה!
דוגמאות נוספות למחירים המפתיעים וללא תחרות של באדג'ט, להשכרת רכב לשבוע ימים**:
רק 695 FF בצרפת!
רק 80 £ באנגליה!
רק 1,644 AS באוסטריה! ועוד...
בבאדג'ט אינך משלם את כל הסכום מראש בארץ, וכך אתה חוסך בסה"כ התשלום. אצלנו בבאדג'ט אתה זוכה לתעריף המוזל גם כאשר אתה משלם מקדמה של 20% בלבד!* את היתרה תוכל לשלם במחיות בארץ ההשכרה.
בזוק, השווה ותווכח - בבאדג'ט אתה מקבל את העיסקה הכדאית ביותר.
לפרטים נוספים פנה אל סוכן הנסיעות שלך או לבאדג'ט, מרכז ההזמנות, דרך פ"ת 74, תל-אביב, טל. 03-335171.
* להשכרה בגרמניה - המקדמה 27% בלבד!
** המחיר לרכב מסוג A, לשבוע, ללא הגבלת ק"מ, לא כולל מיסים וביטוח.
המחיר לשבועיים ויותר - יורד עוד יותר!
שלם רק 20% בארץ!
חברת השכרת הרכב הבינלאומית הגדולה בישראל
Budget באדג'ט
rent a car השכרת רכב
דגש

مكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מוסלמי פצוע במאדריד

אחד משני הפצועים בהתנגשות שהיתה ביום ה' בשטוקהולם בין מפגינים ישראלים לבין מוסלמים פרו־איראנים הוא מפגין איראני, שנדקר בגבו בידי איראני אחר – כך מסר אתמול דובר משטרתי בבירת שוודיה. האיש מאושפז בבית־חולים ונאבק על חייו. דובר המשטרה ציין, כי התגרה פרצה, לאחר שהמפגינים המתנגדים למשטרו של הייאטולה חומייני באיראן התערבו בהפגנה של פעילים פרו־חומייניסטים נגד מדיניותה של ישראל בשטחים. (צילום: א.פ.)

מתיחות לוי־ארנס על־רקע בחירת יו"ר ועדת הבחירות

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

התפטרות עו"ד אלחנן ויניצקי מראשות ועדת הבחירות של „חירות", או תוספת של שני חברים מבית־הדין של התנועה להרכב ועדת הבחירות, יאפשרו את כינוסה של ועדת הבחירות וישיגו את המתיחות שהשתררה בסוף השבוע שעבר בין השר לוי לבין השר ארנס.

על־פי הנוהל, ובעקבות ההסכמה שהושגה בצמרת „חירות" לפני שבועיים, אוישה ועדת הבחירות על־ידי נציגים של ארבעת בכירי „חירות", ואליהם נוסף נציגו של בית־הדין של התנועה, בתפקיד יו"ר הוועדה. הנציג שבחר בו עו"ד אליהו לנקין, אב בית־הדין העליון של „חירות", הוא עו"ד אלחנן ויניצקי, שהחשיד לפני כשנתיים את מחנה לוי באי־סדרים ברישום חברים חדשים ל„חירות" לקראת הוועידה.

בישיבת מזכירות „חירות" בסוף השבוע שעבר הסתייג לוי ממינויו של ויניצקי ליו"ר ועדת הבחירות, ולא נחה דעתו מדברי משה ארנס, יו"ר המזכירות ויו"ר מטה הבחירות של הליכוד, כי אין למזכירות סמכות להתערב בשיקוליו של בית־הדין. „אם זה המצב, אין הסכמה, ומצדי אין ועדה", הטיח לוי בארנס ועזב את החדר בטריקת דלת.

לוי לא הסתפק בצעדו הקיצוני והאשים את ארנס בנסיון להפר את ההסכמה שהושגה בין ארבעת השרים הבכירים, בגלל אי־השלמתו עם מעמדו של לוי כמספר 2 בתנועה. ארנס, שהתבקש להשיב על האשמותיו של לוי, העיר באירוניה שאין הוא מבין את הקשר בין המינוי של ויניצקי ובין התביעה להכרה במעמדו של המתיימר להיות מספר 2. עוד הוסיף ארנס, שמספר 2 ייקבע בבחירות שיהיו במרכז, ולא באמירה כזאת או אחרת.

יצויין, כי דברי התשובה של ארנס, שלא נועדו להעמיק את הקרע בינו ובין לוי, מסמנים, עם זאת, מפנה בגישתו כלפי „ירושת" שמיר. „הוא נעשה מייטר", הגדירו ב„חירות" את תגובת ארנס, „מה עוד שתחנותיו של לוי מעידה על חוסר־בטחונו בשיעור כוחו במרכז".

נסיון לגבש 'שלישיית צמרת' ליברלית: מודעי־נסים־שריר

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

המועצה הארצית של המפלגה הליברלית מתכנסת היום אחרי־הצהריים כדי לקדם את היערכותה לבחירות פנימיות עצמאיות, אחרי ששירי „חירות" החליטו שהנציגים הליברלים ברשימת הליכוד לכנסת ה־12 לא ייבחרו במרכז משותף לשתי המפלגות.

הסעיף המרכזי על סדר־יומה של המועצה הוא שינוי התקנון, שעל־פיו יבחרו את מועמדי המפלגה לכנסת חברי המועצה בתוספת חברי המרכז, שאינם חברי המועצה. בעבר נבחרו המועמדים לכנסת במרכז המפלגה הליברלית, המונה כיום פחות מ־200 איש.

התיקון בתקנון לא יעורר בעיות, שכן לפי שעה שורר במפלגה הליברלית שלום־בית ויש שיתוף־פעולה בין השרים מודעי לשריר. יתר על כן, הודות לשיתוף־פעולה זה מבקשים השרים מודעי ושריר להביא תיקון נוסף בתקנון, הנוגע לסדרי בחירתו של ראש הרשימה.

בסוף השבוע שעבר ניסו השניים להגיע להסכמה עם משה נסים על „חלוקת־העבודה" בצמרת המפלגה, ועל־פיה יוצב מודעי בראש הרשימה (ויהיה מספר 3 ברשימת הליכוד לכנסת) ואילו נסים יוותר על התמודדות נגדו ויוצב במקום השני. לשריר נועד המקום השלישי. אלא שהשר נסים אינו רוצה להפקיד את גורלו פת, ולפי שעה לא ברור אם תעלה יפה ההסכמה על שלישיית הצמרת.

אם לא תהיה הסכמה משולשת, עשויה לעלות היום בישיבת המועצה הצעת־תיקון הקובעת שהמועמדים למקומות הראשון והשני ברשימה ייבחרו בנפרד מכל השאר, ברוטנית. עוד יעלו היום הצעות להתאים את הליך הבחירות של המועמדים הליברלים לשיטה הנהוגה ב„חירות", כלומר: בחירת פאנל בשלב ראשון, ודירוג בבחירה בשלב שני.

נציגי העובדים פוצצו ישיבה על תוכנית הבראה ל'רמים'

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

נציגי העובדים במפעל „רמים" שבקריית שמונה, יצאו בזעם מישיבה שכינס בסוף השבוע הדלף מגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, מאיר גת, לדיון בתוכנית ההבראה למפעל.

מפעל „רמים", המייצר תאי קשר ומיטות רפואיות, שרוי בהפסד מצטבר של כ־7 מיליון דולר. צוות בראשות מנכ"ל קבוצת המתכת ב„כור", יעקב בירותי, גיבש תוכנית הבראה שבמרכזה מיזוג בין מפעל „רמים" למפעל „סימת", המייצר חלקי מטוסים. התוכנית מדברת גם על פיטוריהם של 50 עובדים; קיצוץ בשכר העובדים על ידי שינוי בשיטת התשלום של הפרמיה; קיצוץ בתנאים הסוציאליים; הנהגת „משמעת עבודה" וניוד העובדים בין המחלקות בהתאם להזמנות ולצרכי העבודה.

בישיבה, שבה השתתפו נציגי העובדים, ההנהלה ומועצת פועלי קריית שמונה, הביע יו"ר ועד העובדים, משה סיסו, התנגדות תקיפה לאיחוד המפעלים „רמים" ו„סימת" וטען שמדובר למעשה בסגירתו של „רמים". לדבריו, הסיבה להפסדי המפעל היא התחלופה הגבוהה בקרב מנהליו.

מאיר גת הגיב על פיצוץ הישיבה: „זה כמו ב'אליאנס'. העובדים אינם מאמינים שימונה מפרק למפעל, אבל כשהוא ימונה הם יבינו שגם ב'רמים' זה בהחלט אפשרי".

יעקב בירותי הטעים שהפסדי המפעל הם תפעוליים ו„אי אפשר להשיג הזמנות כשמראש יודעים שהולכים להפסיד". בוויכוח שהתפתח התלהטו הרוחות ואנשי הוועד עזבו את הישיבה.

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון בר־נוי
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת וההנהלה תל־אביב רח' שינקין 45, ת.ד. 199 מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאוזיה קומה ג' טלפון 242203, ת.ד. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 3־2־642111, מ 33104

רע לחזבאללה

(סוף מעמוד 1)

לקראת הבחירות הקרבות לנשיאות בלבנון. סיבה נוספת שהביעה את הנשיא אסד לקבל את החלטתו היא רצונו להחליש לעזרת בעלת בריתו, מיליציית „אמל", שספגה במהלך עשרת ימי הלחימה מכות כואבות מ„חזבאללה" ואיבדה את רוב מאחזיה בשכונות השיעיות הדרומיות. אין ספק שאם אכן תתייצב היום או מחר עוצבה סורית בשכונות הללו, יגרום הדבר למתיחות ביחסי סוריה־איראן.

ישראל, לעומת זאת, יכולה להתייחס בשביעות רצון לצעד הסורי. שכן, תחת פיקוח הצבא הסורי על מעוזיו בביירות יתקשה ה„חזבאללה" לפעול בחופשיות נגד צה"ל ובאזור הבטחון בדרום לבנון, שם ספג כבר לפני למעלה מחודש מהלומה מידי לוחמי „אמל".

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 2406
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 4 בגוש 7175 רח' גולומב מס' 46 חולון. הכוללת מתן הקלה כ: א. איחוד בניה 6% בקומה ב' בלבד משטח המגרש (549/2). החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ד. שרון
ראש העיר ויו"ר הועדה מקומית לתכנון ולבניה חולון

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 2495
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 130 בגוש 7173 רח' נס ציונה מס' 4 חולון הכוללת מתן הקלה במתן הסכמה מיוחדת לשינוי יעוד חלק מהדירה למכון ליופי ופדיקור. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ד'.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ת. שרון
ראש העיר
ויו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון

סוכנות „יונייטד פרס":
מהנדסים וטכנאים מסין יבנו הטילים בסעודיה

מאת סופר „דבר" בארה"ב

צוותי מהנדסים וטכנאים סיניים ירכיבו ויציבו טילים מסוג סי.אס.אס 2 שרכשה סעודיה מסין. הם גם ידריכו את הצוותים הסעודיים באשר להפעלתם, מסרה סוכנות הידיעות יונייטד פרס־בדיווח בלעדי.

עוד נמסר בדיווח, כי הממשל האמריקני לא הופתע מקיום העסקה הסינית־סעודית. אך לא היו בידיו פרטים מדוייקים לגבי היקפה ומועד ביצועה. הממשל אכן הופתע מן המהירות בה בוצעה העסקה, לדברי מקור אחר. מקורות מודיעין מסרו לכתב סוכנות הידיעות, כי בטילים אלה הוכנסו שינויים, על מנת להתאימם לצרכים הקונבנציונאליים של סעודיה, וכי מידת דיוקם רחוקה מלשביע רצון. הסעודים בקשו מן הסינים להתקין את הטילים כך שאפשר יהיה לירות אותם מתוך משאיות. כך שיהפכו, למעשה, לטילים ניידים אולם לדעת מומחים אמריקניים כמעט בלתי אפשרי יהיה להפעילם כך.

פרופ' קציר – בראש לובי 'לובה' ב'עבודה'

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

פרופ' אפרים קציר, נשיא המדינה לשעבר, עומד בראש קבוצת אישים בעלי מעמד ציבורי, התומכים בהכללת לובה אליאב ברשימת מפלגת העבודה לכנסת.

בימים אלה מקבלים כל חברי מרכז מפלגת העבודה מכתב ובו פנייה בנוסח: „אנו, חברות וחברים בתנועת העבודה, תומכיה ואוהדיה, קוראים לחברי מרכז מפלגת העבודה לכלול את לובה אליאב בין חברי הכנסת הבאה". השמות המופיעים בכתב־הפנייה הם:

פרופ' אפרים קציר, דבורה נצר, השר לשעבר חיים גבתי, התעשיין ישראל פולק, סנטה יוספטל, ד"ר שלום לוין, יזהר סמילנסקי, אלוף (מיל.) צבי זמיר, מרים אשכול, אלוף (מיל.) יוסף גבע, תניתה אטיאס־קידר, פרופ' משה מני, שבתי טבת, פרופ' מיכאל פלדמן, אלוף (מיל.) אהרן ידיב, הרב מנחם הכהן, ארז ביטון, אלוף (מיל.) יאנוש בן־גל, אורי גורדון, רוברט דסה, ניסן הרפז, יצחק ולבר, יעקב ישי, חנה מרון, אלי עמיר, מוקי צור, רני קרזון, א.ב. יהושע, פרופ' אניטה שפירא, פרופ' רינה שפירא.

איגרת נוספת המכוונת אל חברי המרכז נושאת את שמותיהם של כ־60 מזכירים, מדריכים וקומונרים בתנועת הנוער העובד והלומד, מכל רחבי הארץ, הקוראים להצביע בעד לובה „מגשים אמיתי של ערכי תנועת הנוער העובד והלומד, המסמל מופת של חזון והגשמה ציונית סוציאליסטית".

ישראל וארה"ב דנות

(סוף מעמוד 1)

גרמני מרקוס קלינגברג, אשר „עלה" לישראל בשנות השישים במסווה של עולה חדש מברית המועצות. לפני חמש שנים הורשע קלינגברג במשפט סודי ונדון ל־18 שנות מאסר. קלינגברג מומחה ללוחמה ביולוגית, חשוב מאד למזרח גרמניה, וזו שלחה כבר פעמיים שליח מודיעין מזרח גרמני לישראל כדי לדון באפשרויות להשגת שחרורו. בתמורה לשחרורו, תפעיל מזרח גרמניה את השפעתה בלבנון, בנסיון להביא לשחרור בני הערובה האמריקאיים.

עוד מוסר העתון כי שר המשפטים האמריקאי, אדווין מיז, מעוניין מאד „להפטר" מבני הזוג פולארד, בשל איומים על חיי ג'ונתן פולארד בתוך כתלי הכלא, ובשל מצב בריאותה הרופף של אן הסובלת ממחלת מעיים קשה, אשר החמירה מאד מאז נכלאה בבית הסוהר.

השיתוק של בתה"ח

(סוף מעמוד 1)

בבתי החולים הממשלתיים והעירוניים: „שיבא", „וולפסון", „אסף הרופא", „ברזילי", „איכילוב", „רוקח" והיולדות בקריה.

הממשלה תקיים היום בישיבתה השבועית דיון במצב שנוצר במערכת הבריאות הציבורית. נודע, כי סיכום הדיון וההחלטות יהיו רק בעוד שבוע, בישיבה הבאה של הממשלה. שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו ושר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי תבעו זה מזמן דיון והכרעה בממשלה באשר לדרך סיום המשבר ושיקום המערכת, אולם ראש הממשלה יצחק שמיר התחמק עד כה. לטענת שרת הבריאות, דחיית הסיכום וההחלטות בעוד שבוע היא המשך התחמקות, משום שביום א' הבא חל חג השבועות וישיבת הממשלה לא תתקיים. אלמוזלינו תתבע היום בממשלה להקים ועדת שרים מיוחדת, שתגיש את המלצותיה תוך שבוע ימים. לדבריה, אין לחפש אשמים להתדרדרות ולהתמוטטות מערכת הבריאות הציבורית אלא להביא לפתרון מיידי.

ח"כ יאיר צבן יגיש היום, בשם סיעת מפ"ם בכנסת, הצעת אי אמון בממשלה על רקע התמוטטות מערכת הבריאות הציבורית. ח"כ צבן יאמר, כי לדעת המומחים שדיברו אימו, אפשר לקבוע בבירור, כי המשבר המתמשך במערכת הבריאות עלה כבר בחייהם של עשרות חולים. לטענת צבן, „ממשלה זו היוצאת מגידרה, ובצדק, לנוכח כל קרבן של פעולות טרור, מגלה אטימות מדהימה כלפי אחריותה הישירה לפגיעה בחיי אדם". בהצעת האי אמון בממשלה יטען צבן, כי „האחריות על ההתדרדרות של מערכת הבריאות רובצת מעל לכל על מצפונו של שר האוצר, שקנאותו האידיאולוגית, תכביו הפוליטיים, אטימות לבו וידו הקמוצה – הופכים אותו לאשם מספר אחד בשערוריה זו".

בית הדין הארצי לעבודה בירושלים ידון היום על סכסוך השעות הנוספות של עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים, שגורם לתסיסה בקרב העובדים. כזכור, בית הדין הארצי הסיר בשבוע שעבר את צווי המניעה, שהוציא נגדם האוצר, והעובדים התחייבו בתמורה לא לנקוט עיצומים עד לבירור הסכסוך בבית הדין.

סיעת מפ"ם בהסתדרות הודיעה אתמול לתבוע מהנהלת סיעת המערך בהסתדרות לדחות את ועידת קופת חולים הכללית, האמורה להתכנס כ־31 בחודש. סיעת מפ"ם תומכת בכניסתם של אריה שחר ופרופ' צ'יזד סרוורו־יז לתפקידים בניהול הקופה עם סמכויות חרום, אבל לזמן קצוב – נמסר ל„דבר": „עד לגיבוש מבנה המוסדות שיבטיח את האופי השוויוני והציבורי בניהול הקופה, לרבות פיקוח המבוטחים עליה". כל עוד זה לא הוכשה אין לכנס את ועידת קופת חולים, לדעת סיעת מפ"ם.

החלו אירועי

(סוף מעמוד 1)

בגבעת התחמושת. עצרות זיכרון יערכו ליד כל האנדרטאות.

תנועת נאמני הר הבית תקיים הקפה סביב חומות הר הבית. בשעות הערב תתקיים עצרת הודיה בכותל המערבי.

אגף הנוער במשרד החינוך יקיים עצרת מרכזית בגן סאקר בהשתתפות אלפי תלמידים מכל הארץ. יום ירושלים יחתם במופע לייזרים וזיקוקין די־נור מעל חומות העיר העתיקה.

ראש עיריית ירושלים טדי קולק סבור כי טעה מי שהעריך כי איחוד ירושלים הושג. לדעתו אירועי החודשים האחרונים מעידים כי הדרך עוד ארוכה להשגת איחוד מלא. „לפני שנה חיינו בגן עדן של טפשים. אמנם אני אישית הזהרתי כל השנים ואמרתי שמבחנים קשים עוד לפנינו אבל יחד עם זה התחלנו להאמין בזה. התברר שהניתוח הקר היה צודק יותר ואנחנו עכשיו יודעים שלשמור על ירושלים עם כל הגוונים השונים שקיים בה, ולהרגיל את כולם לחיות ביחד ולשמור על החוק – זה עסק לתקופה ארוכה יותר כאשר עשרים שנה".

קולק מסתמך על דוגמאות רבות מאירופה שלאחר מלחמת העולם השנייה, כדי להוכיח כיצד נקרעו גבולות, ותושבים נאלצו להסתגל למצב החדש. כך היה לדבריו בחבל הסודטים, בין גרמניה לבין פולין, או בחבל אלזס־לוריין. „אנחנו היינו יותר נדיבים מאשר אחרים, לא רצינו שירושלים תיהפך למוקד של קשיים נוספים בינינו לבין העולם הערבי והרשינו להם לבחור ולהישאר ירדנים. או להמשיך לגור כאן ואפילו להצביע לעירייה, אבל, כרגיש קולק, „הגבולות של ירושלים נקבעו ומי שבאן צריך לדעת שזו תישאר ישראל ללא כל ספק".

ומה אתה מאחל לירושלים ביום הזה?

„אני מאחל לכולם שיסתכלו על ההישגים ויפסיקו לקטר".

צבא סוריה

(סוף מעמוד 1)

את הסורים על חשש סורי מהסתבכות מחודשת בלבנון, ועל כן צפוי, כי גם הפעלת הכוח של סוריה תהיה מוגבלת וזהירה במיוחד.

הפניית משאבי צבא סוריים לגזרת ביירות איננה משפיעה ישירות על היערכות הסורים מול ישראל בלבנון או ברמת הגולן.

ההחלטה להציב כוחות צבא סוריים במעוזי „חזבאללה" בדרום מערב ביירות עוררה את מורת רוחם של האיראנים. תת שר החוץ האיראני חוסיין שייח' אל־איסלאם יצא אתמול ברחיפות מביירות לדמשק בנסיון להשפיע על הנשיא אסד לחזור בו מהחלטתו. כרם באותה שעה פיקד כבר מפקד הצבא הסורי הערוך בלבנון הגנראל סעיד כיקנאר על תזוזת הכוחות מאיזור הבקעה לעבר הפרבר הדרומי של ביירות. כמו כן נמסר ש„חזבאללה" העביר את בני הערובה הזרים שנחטפו על־ידו מהפרבר הדרומי לשכונות האיראניות במערב ביירות, כדי למנוע שחרורם על־ידי הכוח הסורי האמור להיערך בפרבר.

נודע, כי כדי לתת לגיטימציה להערכות הצבא הסורי בשכונות השיעיות בביירות, אמורה ההנהגה המוסלמית – השיעית, הסונית והדרוזית – להתכנס היום או מחר, כדי להפנות בקשה פורמאלית לסורים להציב את כוחותיהם בפרבר הדרומי ולהשליט בו סדר. הכוחות הסורים קיבלו הוראה לירות בכל לוחם מיליציה שיתנגד להתייצבותם בפרבר זה.

הנשיא אסד החליט על יוזמתו החדשה לאחר שבסוף השבוע התמוטטו שני הסכמים נוספים להפסקת אש בין לוחמי „אמל" ל„חזבאללה", שגובשו בתיווך סורי־איראני. לוחמי „חזבאללה" הצליחו ביומיים האחרונים לתפוס עמדות נוספות של אנשי „אמל".

הפעם באזור המוביל לשדה התעופה של ביירות, שם מוצבים חיילים סורים. במהלך התקדמותם הרגו חייל סורי ואיבדו חמישה מלוחמיהם מידי חיילים סוריים. יש אומרים, שתקרית זו השפיעה על ההחלטה שקיבל הנשיא אסד להציב כוחות סוריים בפרבר הדרומי. אנשי „אמל" מחזיקים עדיין בשני רבעים – גובריי ושיאח בפרבר זה, ואילו שאר השכונות נשלטות על־ידי „חזבאללה". ההישגים שבהם זכתה „חזבאללה" בעשרת ימי הלחימה למרות נחיתותם המספרית של אנשיה מול לוחמי „אמל" – הם שהיו הסיבה העיקרית להחלטת הסורים להתערב בלחימה, כדי למנוע מבעלת בריתם, מיליציית „אמל", תבוסות נוספות בשכונות הדרומיות של ביירות. עד כה נהרגו בקרבות 204 איש ונפצעו 574.

בתוך כך נמשכו אתמול קרבות קשים בין נאמני ערפאת לאנשי אבו מוסא במחנות בורג' אל בראג'נה ושאתילה. אנשי אבו מוסא ירו אש טנקים על המחנות מעמדותיהם באיזור השוף אך נהדפו מרוב מאחזיהם במחנות אלה. הכוחות מעודדים את שאר הקבוצות הפלשתיניות הנאמנות להם להצטרף ללחימה נגד אנשי ערפאת.

הרוג וארבעה פצועים בכביש מגן – בנגב

(ע).– צעיר נהרג ועוד ארבעה נפצעו, בהתהפך מכונית מסחרית שנסעה בשבת לפנות בוקר בכביש מגן בנגב.

המכונית נסעה בכביש מגן בנגב סמוך לשעה 3 לפנות בוקר. מסיבה שטרם הוברה, איבדה הנהגת את השליטה על ההגה, ירדה לשוליים הימניים של הכביש – והתהפכה.

חמשת נוסעי המכונית נפצעו, בהם פצוע אחד קשה, בן 21, ופצוע בינוני, בן 19. נוסע נוסף, בן 19, והנהגת – נפצעו קל.

אלפים בלוויית דבורה שרון

(עס"ת). – ראש הממשלה, שרים, ח"כים, אנשים נכבדים בהתעשיה והמשק הישראלי ואלפים רבים השתתפו ביום ו' בהלוויית אימו של שר התעשיה והמסחר אריאל שרון.

ראש הממשלה לשעבר מנחם בגין, שלא שכח ושלח מברק לידידו האישי לכפר מל"ל. במברק נאמר: „קבל נא יחד עם כל בני המשפחה את השתתפותי העמוקה באבל על פטירתה של האם, האשה הדגולה, החלוצה, הלוחמת והנבונה" שלך בידידות מנחם בגין.

אחרי ארונה של ורה שרון הלכו בני משפחתה, השר אריאל שרון ובני משפחתו, שכניה ורבים מישובי השרון.

בדברי ההספד אמר עליה בנה אריאל שרון, כי היתה חלוצה יחידה בבחינה שלא ניתן היום לבצוא שכמותה. היא סימלה את אהבת הארץ והאדמה, בקפדנות ובחריצות והיתה בעלת וקיפות קומה נדירה עד ימיה האחרונים.

תוכנית־ההבראה של הנהלת 'אליאנס' – תגרום לסגירתו

מאת אבי שוורץ

תוכנית ההבראה למפעל הצמיגים „אליאנס", שהוצגה בסוף השבוע על־ידי הנהלת המפעל לא תפתור דבר, והיא תביא לסגירת המפעל – אמר אמש אפרים זיילוני, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות המנהל את המשא ומתן עם ועד עובדי מפעל „אליאנס".

לדברי זיילוני, תוכנית ההבראה שהוצגה על־ידי הנהלת החברה לא באה בחשבון.

זיילוני מנהל את המשא ומתן עם ועד עובדי „אליאנס" על תוכנית ההבראה למפעל זה שבוע. במהלך שבוע זה המפעל מושבת והעובדים מבוצרים בו. בפגישה שנקבעה להיום יגנסו הצדדים לסגור סופית את ההסכם, כדי להציג חזית מאוחדת במשא ומתן עם הנהלת החברה. כזכור, הסיכום הסופי על תוכנית ההבראה אמור להתקבל על דעתו של עמרם בלום, המפרק הזמני של החברה.

מיטראן פיזר את הפרלמנט

(סוף מעמוד 1)

שלו זקוקה כל ממשלה כדי לפעול נבונה. אי לכך חתמתי לפני דקות אחדות – כמתחייב מסעיף 12 של החוקה ולאחר שקיימתי התייעצויות בירור – על צו המודיע על פיזור הפרלמנט".

אנשי מפלגות המרכז, שאיתם קיווה ראש הממשלה רוקאר להקים קואליציה יציבה, אמרו אתמול, כי נמנעו מלהענות להזמנתו ליטול חלק בממשלה שהקים, מפני שלא קיבלו ממנו את הבטחות שביקשו לכך שהממשלה החדשה תיזום חקיקה לשינוי שיטת הבחירות ולהחלפתה בשיטת ייצוג יחסית.

במסיבת עתונאים שכינס רוקאר ביום ה' מיד לאחר ההכרזה על הקמת הממשלה החדשה הוא אמר, כי הנשיא מיטראן יקיים סיבוב שיחות עם אנשי מפלגות המרכז בשבת ושלאחר מכן יחליט, אם לפזר את הפרלמנט. הוא הבהיר, שהוא עצמו מצדד בפיזור מהיר של הפרלמנט ובעריכת בחירות כלליות, הדרושות, לדבריו, כדי להשיג „בהירות פוליטית".

רוקאר אמר עוד, כי אם תשיג המפלגה הסוציאליסטית את הרוב המבוקש בבחירות הקרובות, הוא יעודד בכל זאת את מעורבותן של מפלגות המרכז בפעולות הממשלה ואף יזמין מייצגים ממפלגות אלה לקבינט שלו.

אתמול נערכו בחירות פנימיות במפלגה הסוציאליסטית הצרפתית לבחירת מזכ"ל המפלגה, וראש הממשלה לשעבר פייר מורואה ניצח בהן את לורן פאביוס, אף הוא ראש ממשלה לשעבר. מורואה זכה ב־63 אחוז מקולות חברי ועדת ההיגוי של המפלגה, לעומת 54 אחוז שבהם זכה פאביוס.

מורואה בן ה־59 כיהן כראש הממשלה בין השנים 1981 ו־1984, הנשיא מיטראן מינה אז במקומו את פאביוס. זה ניהל את המפלגה עד שהמפלגה איבדה את השלטון בבחירות 1986.

41 מעלות

השרב נגרם מאפיק ים סוף, וזינה דרום־מזרחית חזקה.

השרב הכבד הבריח רבבות אזרחים אל חופי הרחצה ואל החורשות המוצלות כדי להנפש מעט מהחום הכבד.

כ־50,000 מתרחצים ומטיילים פקדו אתמול את חופי הכנרת בשל גל החום הכבד הפוקד את הארץ. כמעט כל חופי הכנרת הציבוריים והמסחריים היו מלאים עד אפס מקום והורגשה צפיפות רבה בכבישים הסובבים את הכנרת.

עוד רעשי

למקרה של רעידות אדמה בעוצמה גבוהה, העלולות להתרחש באיזור אילת מא"ל (מיל.) יעקב הרסמן, מפקד איזור נפת ארבל בפיקוד הצפון, אמר כי אם הלילה תתרחש רעידת אדמה שתגרום לנזק רב באיזור טבריה יש לצה"ל ציוד מיוחד ומתוחכם לפינוי הנפגעים וההריסות. רעידת האדמה שפקדה במוצאי־שבת שעברה את האיזור, היתה בדרגה ארבע בסולם ריכטר.

במפקדת העורף בפיקוד הצפון, ערוכים כוחות הצלה עם אמצעי פינוי למקרה של אסונות טבע. ביחידות קיים ציוד מתוחכם, כגון מנופים והידראוליים, וכן מומחים לחילוץ נפגעים מהריסות.

הימ"מ לא הניח

(סוף מעמוד 1)

אל־אקצה, רבים מהם היו מצויידים במקלות ואבנים. במהלך הפיזור ירו השוטרים כדורי גומי מהם נפגעו כעשרה ערבים. ליד מסגד עומר זרקה אחת הנשים כסא לעבר שוטר, זה לא היסס וזרק עליה אותו בחזרה. במהלך ההתכתשויות נפצעו קל ארבעה שוטרים. המשטרה עצרה 19 חשודים לחקירה.

המתפרעים נשארו במסגדים שעה ארוכה והתפזרו רק אחרי השעה שלוש אחה"צ. „כללית, האירוע עבר טוב", סיכם המפכ"ל קראוס שצפה באירוע מגג בניין המחכמה, „כי החששות על הכוונות לא מומשו משום שכוח משטרתי בעוצמה מספקת נכח בכל אותם המקומות והתערב בעת הצורך". הוא הוסיף, כי אם בעתיד ימשיכו מתפרעים למצוא מקלט במסגדים המשטרה תשקול למנוע את כניסתם לתוכם, או לא לאפשר להם לצאת מהם, אפילו אם הם יישארו בפנים זמן רב.

חידוש הלימודים בבתי הספר העירוניים במזרח ירושלים

בתי הספר העירוניים במזרח ירושלים יחדשו את הלימודים הסדירים ביום א' הבא, על כך החליטו ביום ו' עיריית ירושלים ומשרד החינוך. בתי הספר נסגרו לפני כשלושה חודשים, בשיאן של הפרות הסדר בירושלים, משום שתלמידים רבים נעדרו מן הלימודים. מערכת החינוך של העירייה מקיפה 61 אלף תלמידים הלומדים ב־31 בתי ספר. אולם, מרבית התלמידים במזרח ירושלים אינם לומדים במערכת זו והם ממשיכים לשבות. בעירייה החליטו, כי עם חידוש הלימודים יתוסף יום לימודים כל שבוע, כך שבמקום חמישה ימים ילמדו תלמידים במערכת העירונית במזרח ירושלים שישה ימים בשבוע. כמו כן נוספה שעת לימודים אחת בכל יום.

בן 30 נהרג בקבאטיה

על העיר שכם נמשך אתמול העוצר שהוטל ביום ו' בבוקר. מרכזי הערים הערביות בשטחים היו סגורים ביום ששי לכניסת עיתונות, אולם אתמול הוסר הסגר ולא נמסר על תקריות. היום צפויה שביתה כללית לציון ה־15 במאי, יום הקמת מדינת ישראל. אור ליום שישי נהרג בעיירה קבאטיה מוחמד אבו־זיד, בן 30, מירי של חיילי צה"ל. מקור צבאי מסר שהאיש, שהיה מבוקש, ניסה להימלט מחיילים שבאו לעוצרו והוא נורה ונהרג. העוצר בשכם הוטל ביום ששי בבוקר בעיקר כדי למנוע מהומות ולאחר שמשך השבוע היו תקריות רצופות ברובע השווקים של העיר. עוצר שורר גם במחנה הפליטים אל־דהיישה מדרום לבית לחם, אחרי שבשבוע שעבר נהרג שם תושב המקום.

חג „עיד אל־פיטר"

שלושת ימי „עיד אל־פיטר", המסיימים את חודש הרמדאן, יתחילו כנראה מחר. לכבוד החג, שהוא המרכזי באיסלאם, שוחררו בסוף השבוע ממעצר 281 עצירים ערבים. מקור בטחוני מסר כי למעלה מחמשת אלפים מתושבי השטחים שנעצרו בחודשים האחרונים עדיין נמצאים בכלא, מתוכם כ־1700 הם עצירים בטחוניים.

הכנות לפתיחת בתי הספר בעזה

בתי הספר הערביים ברצועה ייפתחו ככל הנראה בשבוע הבא. על פי צו צבאי מושבתת כל מערכת החינוך ברצועה מזה ארבעה חודשים. הסגירה הממושכת הביאה למעשה לביטולה של שנת הלימודים הנוכחית וגם אם ייפתחו בתי הספר הם יפעלו רק כחודש ימים, עד חופשת הקיץ.

בוטל הסגר על הרצועה

הסגר שהוטל לקראת יום ששי על רצועת עזה בוטל בשבת לפנות בוקר. הוסר העוצר ממחנה הפליטים שאטי והסגר בשכונת סג'אעיה בעזה. מדובר צה"ל ברצועה לא נמסר על אירועים מיוחדים, פרט לירי בכדורי גומי על מכונית שלא נעצרה במחסום על־ידי חן יונס, שאחד מנוסעיה נפגע כתוצאה מכך בעינו. במחנה ג'יבליה נפגע חייל מאבן ושוחרר מביה"ח לאחר שקיבל טיפול. ברצועה הייתה אתמול תנועת קונים גדולה לרגל סיום חודש הרמדאן. מבצע החלפת תעודות הזיהוי לתושבים שבו החל ביום שלישי בשבוע שעבר יחודש עם סיום חג עיד אל פיטר ביום רביעי השבוע.

חריש אישר תקנות חירום למשטרה

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, אישר הצעת המשטרה, להתקין תקנות לשעת חירום, שתקבענה הסמכות, הכללים והמגבלות לכניסת שוטרים לחצרות ובתים, מהם ניתן לקיים פיקוח ושליטה על שטח. היועץ המשפטי לממשלה, אמר זאת בדיון שיום בנושאים הקשורים לפעילות משטרת ישראל באיזור יהודה ושומרון וחבל עזה ולהפרות סדר במגזר הערבי. בדיון השתתפו מפקד מחוז ירושלים תנ"צ יהודאי, היועצת המשפטית למשטרה, חנה הירש והבכירים ממשרד המשפטים.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו

יוסף חומש

ההלוויה תתקיים היום יום ראשון כ"ח באייר תשמ"ח 15.5.88 בשעה 16.00 במושב בית שערים.

המשפחה ומושב בית שערים

לעמליה

איתך באבלך בהילקח ממך יקירך

צבי (השר) בן חיים

ז"ל

משפחות: אברהם, דרך, גבעון, סמוביסקי, גלעד, בן ציון, ולטמן, שורין

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

שלמה אינגבר

ההלוויה תצא היום יום א' כ"ח באייר תשמ"ח 15.5.88 בשעה 4 אחה"צ מבית הכנסת רח' לוי אשכול 38 נוה עוז פתח־תקווה לבית העלמין סגולה – פתח־תקווה.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

האבלים:
אשתו: מרים
בניו: אבישי, עדי ודני
כלתו: דינה
נכדיו: אמיר, שיר ואורן
וכל בני המשפחה

גורבצ'וב: אזום רפורמה מקיפה בחקלאות להבטחת מזון סדירה

מוסקווה (רויטר).– מנהיג ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב הודיע ביום ו', שבכוונתו להנהיג רפורמה מרחיקת לכת בחקלאות הסובייטית, כדי לפתור את הבעיה הקבועה של הספקת מזון לאוכלוסיה הסובייטית. בפגישה שקיים בקרמלין עם מומחים לענייני חקלאות ועם האחראים על המדיניות החקלאית בהנהגה הסובייטית אמר גורבצ'וב, כי בכוונתו להנהיג חקלאות ביחידות משפחתיות וקבוצתיות בקנה מידה גדול בכל רחבי המדינה.

„אנו חייבים לפתור בעתיד הקרוב ביותר את בעיית המזון", אמר גורבצ'וב בנאומו, ששודר בטלוויזיה הסובייטית בשעת שיא הצפייה. „בכוח יאבד האזרח הסובייטי את אמונו. כל מי שיעמוד למכשול על דרך ארגון היחידות החקלאיות החדשות יתבקש לסור הצידה. אין שתי דרכים. או שהם יתמכו בנו או שיסולקו."

זה שנתיים קורא גורבצ'וב לנקיטת המדיניות החקלאית החדשה, שעיקרה חלוקת הקולחוזים ליחידות קטנות יותר, משפחתיות וקבוצתיות, שתחכורנה את אדמותיהן מן הקולחוזים ומן החוות הממשלתיות. על-פיה תיקבע מיכסת יבול שתידרש מן החקלאי, ואת העודף הוא יורשה למכור בשוק החופשי. שיטת ארגון זו היא, לדבריו, „הדרך המהירה ביותר לפתרון בעיית המזון".

אמש בפסטיבל ○ אמש בפסטיבל ○ אמש בפסטיבל

מעשה לצים או מעשה בטלנים

מאת ישראל דליות

להתחיל חלק מוסיקאלי, בפסטיבל לאומי, ביצירה בינונית. „בסגנון הצ'אני" מאת אנטוניו סאליירי, זה מעשה הגובל במהתלה או בבטלנות, למרות שמדובר במלחין שהצטיין בטכניקת הלחנה. התזמורת האורחת „קונצ'רטו גרוסו פרנקפורט", המורכבת מנגנים בני לאומים שונים, מתזמורות מובילות במערב-גרמניה, הגישה תוכנית ארוכה ומרובה, בביצוע מקס בראגארד ראורמן, במתכונת הגרושה – מוצרט לעומת סאליירי. שמענו נגינה באיכות אמנותית טובה, נקייה ומדוייקת. הכל היה „בסדר", פחות או יותר, ולפי התווים. מהמופע נעדרו דמיון וחריגה מהשגרה. לפיכך, היה רחוק מלהיות חוויה אמיתית. מחמשת הסולנים בלס הולילן ולאוריסלאר ברונר, בביצוע מבריק של הקונצ'רטו ברה-מז'ור של מוצרט. הקונצ'רטו לאבוב כינור בצ'לו, מיצירותיו היפות של סאליירי הטריפטיכנטו לכלי קשת של מוצרט וכן לביצועים מלוטשים, אבל לא יותר מזה. לאחר המהומה והציפיות לקראת הפסטיבל היתה הפתיחה מאכזבת ובצלילי עצות חלושה.

הערב תגיש התזמורת תוכנית שנייה מיצירות הנדל, דיטרסדורף הינדמית ושוסטאקוביץ'.

נותר לקוות שהפסטיבל בכל זאת התעלה הערב לרמה באותה בהשמעת „מתיאוס פסיון" של באך ב„ווהמיציר".

התחייה: טרפדנו 'האופסימיסט' ביבנה ● התיאטרון: לא יודעים

מאת סופרי „דבר"

ההצגה ה„אופסימיסט" של תיאטרון חיפה, שאמורה היתה לעלות על במת אולם „מופת" ביבנה היום – בוטלה בלחץ סניף „התחייה" בעיר. כך טען אמש דובר „התחייה", אבי פרחן.

אבי פרחן אמר, כי חברי הסניף ביבנה תכננו לרכוש כרטיסים ולמחות במהלך ההצגה נגד קיומה, אם לא יצליחו להוריד את ההצגה בדרכים אחרות. לדבריו, קשה לומר אם העיתוי הגרוע שנבחר לשם העלאת המחזה הוא תוצאה של שלומיאליות, מגמתיות או שתיהן יחד. פרחן הדגיש, כי לא יתכן להעלות הצגה כזאת ב„יום ירושלים" ועצם העלאת הצגה בסוג זה בכלל ובאולם „מופת" בפרט, היא מעשה תמוה יותר.

מהנהלת התיאטרון העירוני חיפה נמסר אמש כי לא הגיעה כל הודעה על הכוונה לבטל את העלאתו של המחזה „האופסימיסט" ביבנה, בלחצה של תנועת „התחייה".

דוברת התיאטרון עמליה פלד אמרה כי המחזה, שנכתב בידי אמיל חביבי, הוצג כ-150 פעם בחיפה, בתל-אביב ובירושלים, בהתיישבות העובדת ובמחנות צה"ל, ללא כל הפרעות או מחאות. המחזה מתאר ערבי יליד הארץ שאיננו אופטימיסט ואיננו פסימיסט, וכן את מערכת יחסיו עם משפחתו ועם שכניו היהודיים. השחקן מוחמד בכרי מבצע את התפקיד הראשי בעברית ובערבית, והבמאי הוא אילן תורן. המחזה הוצג לראשונה ב„במה 2" בחיפה ולאחר מכן במסגרת חגיגות המחזה המקורי, לרגל 40 שנה למדינה בתיאטרון „הבימה". הטלוויזיה הקדישה למחזה ולמבצעיו „מבט שני", ולפני כחודשיים הוענק לו, למחזאי ולמבצע פרס אייזק שטרן בתיאטרון החאן בירושלים.

הנה היא לאה

נאווה זיו, היא לאה בהצגת „הדיבוק" בפסטיבל ישראל, מתאפרת לקראת ההצגה

פרס פסטיבל סרטי הסטודנטים לבית-הספר 'בית-צבי' ברמת-גן

מאת יגאל משיח

הפסטיבל הבין-לאומי השני לסרטי סטודנטים ננעל אמש בטקס מרשים באולם „היכל" בשכונת התקווה בתל-אביב.

בפרס הגדול לבית-הספר המצטיין זכה בית-הספר לאמנויות הבמה „בית צבי" – על תוכנית הקולנוע הטובה ביותר שהוגשה להערכת השופטים.

הפרס בן 50,000 דולאר בשירותי הפקה הוענק לבית הספר ע"י אולפני ג.ג. בפרסים אחרים זכו: אוניברסיטת ניו-יורק עבור „צליל פראי", סרט נסיוני.

כמו כן זכו שלושה סרטים עלילתיים בפרסים כספיים. הסרט „רבבות בוקר" מבלגיה, הסרט „עורבים" מ„בית-צבי" של הבימאית איילת מנחמי והסרט „לוחם הפרברים" מדנמרק.

בין השופטים כיהנו השנה בימאים בין-לאומיים: רוברט ויינו מארה"ב, פאול ריים מבריטניה ואישטאוון סאבו מהונגריה.

כאן קאן ○ כאן קאן ○ כאן קאן ○ כאן קאן ○ כאן קאן

צבא השחרור הסימביוטי נהפך בקאן לצבא השחרור האידיוטי

מאת בועז קיק, שליח „דבר" בקאן

קאן (מיוחד ל„דבר").– אתמול בבוקר הוזלו האידיוטים הראשונים בפסטיבל הסרטים הבין-לאומי ה-41 של קאן, לאחר סוף-שבוע של גשם וסרטים שלא היו תורלים רמאי לחופי הרוצה. גיבורת היום היתה פאטרישה הרסט, נכדתו של איל העיתונות האמריקאי, שעשתה את הכותרות של שנת 1973, כאשר נחטפה בידי קבוצת טרור מטורפת בשם „צבא השחרור הסימביוטי" ואחר-כך הצטרפה לחוטפיה והשתתפה אתם במעשי שוד ורצח. לאחר שנלכדה בילתה כשנתיים בבית-סוהר עד שזוכתה בחנינה, ב-1979.

היום נשואה הגברת הרסט הכלתורית הנבאה באושר למי שהיה שומר-ראש שלה, יש לה שני ילדים והיא תורמת למפעלי צדקה. אתמול היא באה לקאן, כדי להציג בחברת השחקנית נטאשה ריצ'ארדסון (בתם של ואנסה רדגרייב והבמאי טוני ריצ'ארדסון) והבמאי פול שרדר, את הסרט על הרפתקתה הגדולה, „פאטי". לא היא יזמה את הסרט, „אבל אם כבר עשו אותו, עדיף שיהיה בידיעתי ובעצותי", היא אומרת.

סרטו של שרדר כשל למדי. תיאטרלי ומשוחק בכבדות. לעתים גולש לפארסה לא-מכוונת. הדמויות הן קריקטורות. מניעיה של פאטי אינם ברורים וצבא השחרור הסימביוטי נהפך לצבא השחרור האידיוטי. שרדר אומר, כי רצה להציג ניתוח פסיכולוגי ולא ניתוח חברתי של התקופה. פאטי הרסט, שבאה בחברת בעלה הגברתן („אני מעדיפה שהוא יהיה לצדי"), נאה מן השחקנית המגלמת את דמותה, אך נותרה גם היום סתומה לגבי מניעיה. „אולי היו להם מניעים פוליטיים, אבל בסופו של דבר הם היו סתם פושעים ולא אנשי שמאל", היא אומרת על חוטפיה-חבריה. „אלמלא נחטפתי זה לא היה קורה. עברתי, בלי להרגיש בכך, שטיפת מוח. לא האמנתי להם שישחררו אותי אם לא אצטרף אליהם". היא אומרת, ששטיפת המוח פעלה כאשר ידעה לראשונה כדי לחלץ את חבריה. „עשיתי את מה שציפו ממני שאעשה".

לא הסרט הזה יגרום לסערה, אבל אולי יהיה זה סרטו של רוברט רדפורד, האמור להגיע היום לקאן ישר ממוסקווה, לאחר שמתח עד לרגע האחרון את עצבי המארגנים, כדי להציג את סרטו השני כבמאי „מילגרו", עוד דוגמה לקולנוע פוליטי אמריקאי, הפעם על גורלם של חקלאים מקסיקאים. ועד שנצפה ברדפורד, נוכל לראות גם סאגה היסטורית ארוכה מדי של קארלוס סאורה הספרדי על ימי „אלדוראדו", משלחת ספרדית של מחפשי זהב בדרום-אמריקה של המאה ה-16 ועל היחסים ההרסניים המתפתחים בתוך חיל הכיבוש.

מקלט מדיני

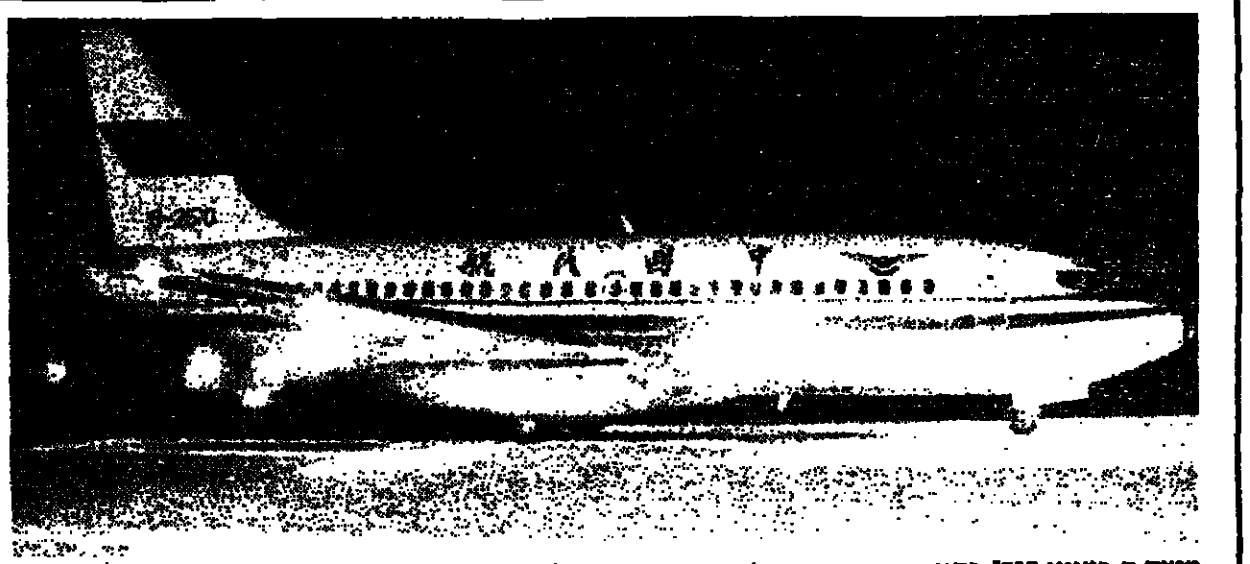

מטוס ה„בואינג 737" הסיני החטוף מתכונן להמראה מבסיס חיל האוויר הטאיוואני שבצ'יננג'אקנג שבו הונחת בדרכו חזרה לסין. שני חוטפיו קיבלו בטאיוואן מקלט מדיני ומעמד של פליטים, אך נראה שהם יועמדו לדין באשמת סיכון התעופה האזרחית. (צילום: א.פ)

התגלתה רשת של שודדי עתיקות שפעלה מזה שנים בגליל התחתון

בין השאר נודע שדיפלומאט בכיר רוכש מטבעות ומבריחם לחו"ל

מאת צבי אילן, סופר „דבר"

פקחי היחידה הצפונית של היחידה למניעת שוד עתיקות באגף העתיקות הצליחה לתפוס בסוף השבוע שעבר שתי קבוצות שודדים תוך פעילותן בשטחי עתיקות. גילויין הוליך לגילוי מעגלים הרוכשים עתיקות שדודות, ויש לראות בו אחת ההצלחות הגדולות בתחום המלחמה בשוד העתיקות בעת האחרונה.

מרדכי אביעם, ראש היחידה, מסר פרטים על המבצע: הקבוצה הראשונה, שנתפסה לאחר מעקב ממושך ביום ובלילה, כללה ארבעה אנשים מכפר כנה ונצרת עילית. שניים מהם נעצרו, לאחר שצולמו ממרחק ומקרוב, בידי הפקחים, שבהם בעלי תעודות שוטר, בעת שחפרו בתל כנה, אתר עתיקות מוכרז, בעזרת מגלה מתכות. בכיסו של אחד מהם נמצאו 15 מטבעות עתיקות. המגלה וציוד החפירה שלהם הוחרם והם הובלו למשטרת נצרת. תוך כך נתפס אדם שלישי, בעל המכשיר, העוסק עם השניים בשוד. שלושתם הובילו את השוטרים למנהל בנק בנצרת עילית, בעל אוסף עתיקות. הוא הודה שתיווך בעיסקה בה נמכר מגלה המתכות לשודדים, וכי קנה מהם מאות מטבעות. מאתיים מהן נתפסו במקום והועברו לאוצרות המדינה. הבנקאי מסר שאת המכשיר קנה מסוחר עתיקות מפורסם, מראשי המאבק נגד התיקון המוצע בחוק לאיסור סחר העתיקות. אביעם טוען שזו הפעם לראשונה שבה הצליחו פקחי היחידה לאתר את הקשר בין שודדים, אספן וסוחר בחפצים שדודים וכלי עבודה.

המידע מהשודדים הוביל המפקחים להציב תצפית באתר אחר באותו איזור. במבצע השתתף גם ראש היחידה, עוזי דהרי. כאן נתפש אדם, העוסק שנים רבות בשוד עתיקות. במכוניתו נמצאו 20 מטבעות וכלי חפירה. בסריקה מדוקדקת באתר נמצא מוסתר בין העצים גלאי מתכות ועוד כלי עבודה. לאחר שנחקר במשטרה נערך בביתו חיפוש והוחרמו למעלה מ-200 מטבעות, כלי חרס וזכוכית, צלמיות וחותמות עתיקים. בין החפצים המוחרמים קמיע נדיר, הכתוב כנראה בעברית, שלדבריו נרכש משודדי העתיקות של כפר כנה.

בחצי השנה בה פועלת היחידה בצפון נתפשו שמונה שעסקו בשוד או בפעילות לא חוקית הקשורה לעתיקות. הוחרמו שבעה גלאים. אביעם טען שהנתפשים מסרו מידע רב-ערך על הקשר שבינם לבין סוחרים. בין השאר נודע על דיפלומאט בכיר ממעצמה ידידותית המבקר לעתים בארץ, רוכש מטבעות רבים משודדים ומבריחן לחו"ל. בעקבות המידע שהצטבר מסתעפת עתה החקירה וייתכנו מעצרים נוספים. לדעת אביעם המידע שהתגלה עתה הוא רק קצה קרחון של שוד העתיקות. פעילות היחידה, יחד עם השינוי בחוק, יביאו אולי למפנה בפתרון בעייה כאובה זו, שבעטיה נגרם נזק כבד לאוצר המדינה ולמורשתה הרוחנית הלאומית.

ערפאת בראיון לטלוויזיה העצמאית הבריטית:

אסד ואני תומכים בוועידה בי"ל שתקבל את החלטות 242 ו־338

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר").– "בפגישתי האחרונה עם הנשיא אסד, הסכמנו לתמוך בוועידה בין-לאומית שתפתור את בעיית המזרח התיכון, תחת חסות האו"ם, בהשתתפות חמש החברות הקבועות במועצת הבטחון וכל הצדדים הנוגעים בדבר, שתקבל את כל החלטות האו"ם הרלוונטיות כולל 242 ו-338. לדעתי, זה יחזק את הסיכוי להשיג שלום אמיתי וצודק", אמר יאסר ערפאת בראיון לרשת הטלוויזיה העצמאית הבריטית. ערפאת אמר כי אש"ף מודע לכך שהוא עומד בפני מאבק ארוך נשימה, לא רק נגד ישראל, אלא גם נגד התמיכה הבלתי מוגבלת שמקבלת ישראל מארה"ב.

בתכנית, שהוקדשה לאש"ף, טען ביל קוואנט, נציג ארה"ב במועצת הבטחון של האו"ם בעבר, כי התפישה הישנה של פלשתינים שקטים ושלווים היושבים בגדה וברצועת עזה וטרוריסטים ומנהיגים קיצוניים היושבים בטוניס או במקומות אחרים בעולם, אין לה עתה על מה להסתמך. ארגון ה"אינתיפאדה" נעשה אמנם בתאום עם אש"ף, אך הפיקוד הוא של הדור הצעיר בגדה, המקבל עידוד מן הזקנים. הוא אמר כי הישגי אש"ף גדולים בהרבה מהישגיהן של קבוצות לאומניות אחרות כמו הכורדים והארמנים. הפלשתינים מאורגנים היטב, יש להם מקורות פיננסיים טובים, הרעיונות הלאומיים מגובשים ומאחדים את כולם. אילו לא היה אש"ף מצליח, לא היינו שומעים היום על הבעיה הפלשתינית.

פרוק קאדומי, שר החוץ של אש"ף אמר, כי אש"ף נאמן להחלטתו בוועידה ה-16 בטוניס והוצה קונפדרציה עם ירדן. ג'ורג' חבש אמר, כי אש"ף הוא המייצג של כל הפלשתינים וכל הפלגים עובדים עתה יחד במסגרת אש"ף.

מפקד טירונים של החזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין, סיפר כי תקופת האימונים, שהיתה עד לפני זמן קצר חודש, הוארכה לשלושה חודשים.

התכנית סיפרה על הסולידריות בכפרים בגדה, המבוססת על התנגדות לישראל, על הפעילות הפוליטית שגדלה בשל שיתוק שאר הפעילויות בעקבות העוצר. בכרוז ה-13 של מפקדת ההתקוממות יצאה הוראה לגדל ירקות כדי להגיע לאי-תלות באספקה מבחוץ, ובו ביום יצאו הכפריים לשדות והחלו לעבד ולקטוף.

התכנית הראתה כי אש"ף הפך להיות ארגון פוליטי דמוקרטי גדול ועשיר, המאגד בתוכו, מלבד חבלנים, מוסדות סעד. סאמאר, הארגון הכלכלי של אש"ף, בעל מחזור שנתי של 54 מיליון דולר, מאורגן לטווח ארוך, והפך להיות מ-1970 ארגון בין-לאומי, שפעולותיו כוללות פרוייקטים חקלאיים עם העולם השלישי. יש לו פעולות תעשייתיות בשמונה ארצות במזרח התיכון, באירופה ובאפריקה, פעולות חקלאיות ב-16 ארצות, ומשרדים ב-19 ארצות, כולל ארה"ב ודרום אמריקה. הבנק הערבי נקרא לעתים הבנק הפלשתיני. מעריכים את נכסי אש"ף במיליארד דולר, ואת ההכנסה השנתית של אש"ף בכרבע מיליארד דולר, כולל השקעות בשוקי הכספים בעולם, תמיכת ארצות ערב והפלשתינים.

נהג משאית הברום נלכד בגפיו ולא הצליח להפעיל ציוד-המגן

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

ישראל מייב, נהג משאית הברום שהתהפכה ביום חמישי בכביש הערבה ליד מושב חצבה, צוייד בציוד מגן שכלל מערכת נשימה סגורה, חליפת מגן, מגפיים וכפפות ואולם, כתוצאה מההתהפכות הוא נלכד בגפיים ושכב על הציר, דבר שמנע כל אפשרות להשתמש בו ולהציל את חייו. כך עולה מממצאי ועדת הבדיקה הפנימית המשותפת לקבוצת הברום ולמפעלי תובלה, שמונתה כדי לחקור את נסיבות האירוע.

מנכ"ל מפעלי תובלה, יעקב שדיצור, אמר אמש שהברום הובל על פי כל כללי הזהירות המחייבים על פי החוק והטעים כי התאונה אירעה כתוצאה מטעות אנוש. „הנהג לקח סיבוב לא נכון והתהפך שמאלה", אמר המנכ"ל. לדבריו, הנהג עבר בשנת 1985 קורס להובלת חמרים רעילים ובשנים האחרונות עבר השתלמויות בנושא זה. עוד אמר שדיצור כי באפריל השנה האריך המפקח על העבודה את ההיתר של הנהג להובלת חמרים רעילים בשנתיים נוספות. לדבריו, בטרם יצא הנהג לדרכו, הוא צוייד בכרטיס עם הוראות בכתב לגבי אופן הטיפול בברום במקרה של תקלה – כולל פעולות ראשוניות בשעת חירום או במקרה של שריפה.

בינתיים, מותח משרד הבריאות ביקורת נוקבת על המשטרה על אופן טיפולה בתאונה. מהנדסת מחוז הדרום במשרד הבריאות, אמרה אתמול לסופר „דבר" כי המשטרה לא נהגה על פי הנהלים ולא הודיעה את משרד הבריאות, בזמן אמיתי, על האירוע ולכן, לדבריה, נמנע ממומחי המשרד המופקדים על הנושא, להגיע למקום ולתת יעוץ מקצועי לגבי פינוי הנפגעים ואופן ניטרול החומר הרעיל. היא הוסיפה כי מומחי המשרד קיבלו את ההודעה כשעתיים לאחר שהאירוע התרחש ובכך הלך זמן יקר לאיבוד. דובר משטרת מרחב הנגב, פקד מישל עידן, שלל בתגובה את הטענות ואמר כי הוא אישית טרח להודיע על המקרה לגורמים המוסמכים.

מטר לא ויתר

אליאס מטר מחיפה הודיע, כי הוא לא ויתר על רצונו להיכלל ברשימת מועמדי מפלגת העבודה לכנסת הבאה. הוא ממשיך להתמודד על המקום ה-35 ברשימה, המוקצה לערבים.

המיכלית הגדולה בעולם עלתה בלהבות בהתקפת מטוסי עיראק

בחריין (א.ס).– מיכלית הנפט הגדולה בעולם עלתה אתמול בלהבות במסוף הנפט האיראני העיקרי לארק שבמפרץ הורמוז, ובארבע ספינות אחרות העוגנות במסוף השתוללו דליקות, בעקבות משיטה של חיל-האוויר העיראקי. אחת הספינות, נושאת המכוניות הספרדית „ברצלונה", החלה טובעת. לפחות 16 אנשי צוות נעדרו מספינותיהם על-פי דיווחים ראשוניים, אם כי הספינות נבסחר מיד עם תחילת ההתקפה.

מספר גדול של ספינות כיבוי איראניות נאבקו שעות ארוכות בלהבות בנסיון לכבות את הדליקה על המיכלית הגדולה בעולם, ה„סיוויז ג'יאנט" הליברית, שמכלה ולפנו כמויות גדולות של נפט. 14 מאנשי צוותה נעדרים ומעטים הסיכויים להצלת המיכלית. שני אנשי הצוות הנותרים הנעדרים הם מן הספינה הבריטית „בורמה אגרור", שהפגיעות בה היו חמורות פחות מבספינות האחרות. שתי המיכליות שימשו מאגרים צפים ועגנו דרך קבע במקום.

לדברי סוכנות הידיעות האיראנית, השתתפו מפציצים ב„מספר רב" במבצע ארוך הטווח, שחייב תידלוק באוויר, וכולם שבו לבסיסם בשלום.

מקורות ספנות סיפרו אמש, כי קלטו שידור רדיו של מטוס קרב איראני, שהזהיר ספינת מלחמה אמריקאית לא מזוהה לבל תתקרב לאיזור. מקור אמריקאי ציין, כי טייס של מטוס קרב-הפצצה איראני נשמע מבקש רשות במכשיר הקשר לתקוף ספינה כלשהי שלא זוהתה. הוא ציין עם זאת, שלא היו כל ספינות אמריקאיות באיזור באותה עת.

תגובה של עיראק

אתמול נמסר בעתון „אל איתיחאד" היוצא לאור באבו-דאבי תוכנו של מכתב, שנמסר, לדברי העתון, על-ידי הנהגת עיראק למזכ"ל או"ם חאבייר פרז דה-קואיאר ושממנו עולה, כי עיראק הבהירה שהיא לא תיטול חלק בשיחות השלום עם איראן בחסות או"ם להפסקת המלחמה במפרץ בטרם תכבד טהראן החלטה של או"ם להפסקת אש.

המכתב שאותו מצטט העתון הוא תשובה בגדאד להצעות או"ם בעקבות שיחות החודש שעבר עם נציגי שני הצדדים לסכסוך. בין היתר כללו הצעות אלה קריאה להקמת צוותים לניהול משא ומתן בנוגע לדרכים למימוש החלטת או"ם מספר 598. בגדאד התנתה בשעתה את קבלת ההחלטה, בכך שאיראן תלך בעקבותיה, אך זו עומדת על כך שייקבע קודם לכן, שעיראק היא הצד התוקף במלחמה.

ח"כ כהן: רבין מסרב לבדוק תלונות חיילים שמתנחלים ניסו לדרסם

שריד יעלה בוועדת החו"ב ירי מתנחלי שילה בחיילים

מאת אוריאל בן-עמי, סופר „דבר"

ח"כ רן כהן (ר"צ) מסר כי שר הבטחון יצחק רבין מסרב לטפל בתלונות של חיילי צה"ל נגד מתנחלים מהיישוב חומש שניסו לדרסם.

רן כהן הגיש תלונה לשר הבטחון ובה הוא מפרט את התקרית שבמהלכה ירו מתנחלים מהיישוב חומש לכפר הערבי בורקא בשומרון ב-23 במארס.

חיילי מילואים עצרו אותם אך הם סירבו להישמע להם עד שהגיע למקום מפקד הגדוד, רס"ן עצמון, והורה למתנחלים להסתלק מהמקום.

לטענת ח"כ כהן התייעצו המתנחלים במכשיר קשר שהיה ברשותם עם רכז הבטחון של התנחלות חומש וזה הורה להם להסתלק, כדי שהחיילים לא יגישו נגדם תלונה.

רן כהן טוען כי דוד סויסה מחומש, שהיה במקום, החל להימלט ברכב שנהג וניסה לדרוס את החייל רמי גרינברג ואת המג"ד, רס"ן עצמון, כשניסו למנוע בעדו להימלט.

בשבוע שעבר הודיע שר הבטחון יצחק רבין לח"כ רן כהן: „משום שמדובר בעבירות פליליות של אזרחים ישראלים – אני מעביר את מכתבך ליועץ המשפטי לממשלה".

ח"כ כהן פנה שוב לרבין ותבע ממנו להגן על חיילי צה"ל מפני פגיעות המתנחלים בהם, במהלך שירותם ביהודה ושומרון.

דוד סויסה מחומש סירב להגיב על התקרית.

חבר ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, יוסי שריד, יעלה בוועדה את תקרית הירי של המתנחלים משילה בחיילי צה"ל.

בעקבות ידיעה שהתפרסמה ב„דבר" ביום ו', תובע ח"כ שריד משר הבטחון והרמטכ"ל למצות את החקירה ואת הדין עם מתנחלים משילה, ששלפו נשק ואיימו על חיילי מילואים של צה"ל.

פנייתו של ח"כ שריד אל רבין ואל שומרון מבוססת על עדותו של אברהמי קול, מזכיר קיבוץ יפעת, ששימש כמפקד פלוגת מילואים באיזור שילה. עדותו זו מתפרסמת בעלון הקיבוץ, וצוטטה כאמור ב„דבר".

אברהמי קול ציין בעדותו, בין השאר, כי רק בנס לא נסתיימה תקיפת המתנחלים באסון.

בטלוויזיה התנו סיקור השטחים בתוספת-סיכון

מאת סופרת „דבר" בירושלים

הטלוויזיה לא תסקר את השטחים. השבוע הכריזו העתונאים והצלמים כי לא ייצאו לסקר את האירועים בשטחים, אם לא יקבלו תוספת סיכון.

הנהלת רשות השידור הבטיחה כי כל עובד שיסקר את השטחים 15 יום יקבל כפיצוי בילוי סוף שבוע במלון חמישה כוכבים. עובדי הטלוויזיה דורשים על כל שמונה יציאות לשטחים סוף-שבוע. בני ליס מוועד עתונאי הטלוויזיה אמר כי נקבע ב-8 ימים כדי שמי שלא ינצל את בילוי סוף השבוע יוכל לקבל כסף. מהנהלת רשות השידור נמסר כי כל עובד שיסקר את השטחים 15 יום יוכל לבוא עוד היום לסמנכ"ל לענייני כוח-אדם ולקבל את הפיצוי המגיע לו. חבל שהעובדים החליטו להפוך את הצעת הפיצוי של ההנהלה למקח וממכר.

שבועון בנצרת: שליחי אש"ף הציעו לדראושה עזרה כספית למפלגתו

מאת מוחמד חליליה, סופר „דבר" בנצרת

השבועון „כל אלערב", המופיע בנצרת, גילה בסוף השבוע שעבר, כי גורמים פלשתיניים המקורבים לאש"ף קיימו מגעים עם ח"כ עבדול והב-דראושה, והציעו לו סיוע כספי כדי לממן את הפעולות השוטפות של המפלגה הדמוקראטית הערבית מד"ע, שייסד לפני חודשיים, עם פרישתו, ממפלגת העבודה.

לדעת השבועון, המסתמך על מקורות מהימנים המקורבים לאש"ף, דחה ח"כ דראושה על הסף את ההצעה, אך ביקש מגורמים אלה שאש"ף לא יתנגד למפלגה הערבית, ואף יברך על הקמתה באופן חגיגי.

עוד מגלה השבועון שנציגים פלשתינים בעלי מעמד השתתפו בקונגרס המוסלמי העולמי שהתקיים לפני כחודש במכה שבערב הסעודית הביאו לידיעתו של דראושה כי נשיאות הקונגרס בירכה על הקמת המפלגה הערבית וכי הקונגרס ינסה לסייע למפלגה בדרכים שונות.

בשיחה עם סופר „דבר" סירב דראושה לאשר או להזים את הידיעה, אך אישר שקיבל הודעה על כך, שהקונגרס המוסלמי בירך על הקמת מפלגה ערבית.

אן פולארד – לטיפול במרפאה מחוץ לכלא

ניו-יורק (עסט"א).– אן הנדרסון פולארד הוטסה מבית-הסוהר הפדראלי בלקסינגטון למרפאת מאיו ברוצ'סטר ביום ב' בלילה, כפי הנראה לצורך בדיקה רפואית.

לדברי דוד טרנר, מנהל האגודה „צדק לבני הזוג פולארד", יבקר אצלה שם ד"ר ברנארד גולדברג, רופא העובד בשיקאגו.

אן פולארד, בת ה-27, מרצה עתה שני עונשים מקבילים של חמש שנות מאסר, לאחר שהורשעה בשותפות לפעולות בעלה, ג'ונתן פולארד, שהורשע בריגול לטובת ישראל. ג'ונתן נידון למאסר עולם ללא אפשרות חוקית להמתקת דינו. אן פולארד כלואה בלקסינגטון מאז ה-9 במארס 1987, היא חולה מאוד ואינה מקבלת טיפול רפואי הולם.

ביום ב' בערב נאמר לאן, שיש לה חמש דקות כדי לארוז את חפציה ולצאת בטיסה למרפאת מאיו שברוצ'סטר. לא נאמר לה דבר על הסיבה לקבלת ההחלטה או כמה זמן היא תשהה ברוצ'סטר. כמו-כן לא הורשה לה, לדברי טרנר, לטלפן לבני משפחתה.

רק כשהגיעה למרפאה נודע לה, כי עומד לבקר אצלה ד"ר ברנרד גולדברג, הרופא שניתח אותה לפני מעצרה ב-1985.

רופאים בריטים פיתחו שיטה להשבת התפקוד לאיברים פגועי עצבים

לונדון (ע"ד). – רופאים בריטים הודיעו, כי פיתחו שיטה חדשה, המאפשרת להחזיר את התחושה ואת יכולת התנועה לאברים שעצביהם ניזוקו. עיקרה של השיטה החדשה הוא, לדבריהם, השתלת רקמת שריר בין קצות העצבים המנותקים.

הרופאים, אנשי סגל בית-החולים על שם המלכה ויקטוריה בדרום בריטניה, הסבירו, כי העצבים שניזוקו גדלים לאורך השריר ומחזירים לו את יכולת התנועה והתחושה. שיטה זו טובה, לדבריהם, בהרבה מהשיטה הנהוגה היום להשתלת עצבים. „עתה מראות הבדיקות הקליניות, שהושגו תוצאות בעלות משמעות מוחשית", אמר הרופא המנתח מייקל גלאסבי.

הוא ציין, כי מחקר נסיוני מצביע על תוצאות מצויינות אצל עשרה קורבנות של תאונות וכי יתכן, שהטכניקה החדשה תאפשר לרופאים להציל איברים שבעבר היה צורך לקטעם.

עם זאת אומר גלאסבי, שאין להניח שהשתלות של שרירים יאפשרו לרופאים לרפא פגיעות בעמוד השידרה.

هكذا من الأصل

مكذا من الأصل

עִירִי אֲשֶׁר אֹהַב

בְּגָאוֹן וּבְעֶצֶב בְּדִמְעָה חֲרִישִׁית
הִבַּטְתִּי לַחוֹמָה שְׁטוּפַת הַזָּהָב
בִּתְפִלָּה בְּעֶרְגָּה בְּמִלְמוּל שְׂפָתַיִם
לִשְׂפָתֵי עִירִי אֲשֶׁר אֹהַב.
רוּחַ בֵּין עַרְבַּיִם נוֹשֶׁבֶת
מָה עוֹד לֹא אָמַרְתִּי וְאֹמַר
שְׁתִיקָתָם שֶׁל הַקְּבָרִים כָּאן –
עֲצוּמָה, וְגוֹבֶרֶת עַל כָּל דָּבָר.
הַקְּבָרִים הֵם שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים
שְׁכוּנוֹת, בָּתִּים וְאוֹר עֵמוּם שֶׁל פַּנָּסִים
הֵם תֹּם וָיֹשֶׁר, עֲמַל כַּפַּיִם
וְעוֹשֵׂי הַדֶּרֶךְ לְשֵׁם שָׁמַיִם
הֵם בֵּית הַכְּנֶסֶת, חַגִּים וּמוֹעֲדִים
וְקוֹלָם הַבּוֹקֵעַ שֶׁל הַרְבֵּה יְלָדִים.
אֲנִי נִצָּב כָּאן בָּדָד
מְסַכֵּךְ כָּל שֶׁאִבַּדְתִּי, אוּלַי לָעַד
וּמִנֶּגֶד עִירִי הַפּוֹלַחַת מְחַיֶּכֶת וַעֲצוּבָה
מַחֲזִירָה מַבָּט לָאִישׁ הַמַּבִּיט בָּהּ
וְחוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה.

גברוש שמש

בהוקרה להורי היקרים
אברהם ויפה ז"ל

ברכות ליום ירושלים

ירושלים על המפה

21 שנה לשחרור העיר
18 שנים לקו 400
מגוש "דן" לירושלים

ברכת

משרד החינוך והתרבות
האגף לחינוך התישבותי

מזמין את הציבור הרחב
להשתתף בארוע חקלאי־חברתי

"החקלאידע התשיעית"

שתתקיים ביום ג', א' סיון ה'תשמ"ח ה־17.5.88, בשעה 9.30, בביה"ס הקיבוצי "עמק חרוד" ליד מעין חרוד.

בהשתתפות מר יצחק נבון, שר החינוך והתרבות

בארוע יקחו חלק בתי ספר חקלאיים, אזוריים, וקיבוציים, בתחרויות חקלאיות ובמופעים אמנותיים.

במקום תתקיים תצוגה של כלים חקלאיים חדשים.
את הטכס ילווה מטס של מטוסי ריסוס.

הקהל מוזמן

לעיריית ירושלים ולתושביה

במלאת 21 שנה
לאיחוד העיר

איחולינו להמשך פיתוח
העיר וביסוסה

מתתיהו ליפשיץ בע"מ
ירושלים, רח' המלך ג'ורג' 43
טל' 02־248474

מרכז השלטון המקומי בישראל

מברך את

ירושלים

בירת ישראל
ביום חג ה־21
לאיחוד העיר

מיכאל אלמוג — מנכ"ל
דב תבורי — יו"ר המרכז

בס"ד

המועצה הדתית ירושלים

שולחת ברכות ואיחולים
ליום שחרור ירושלים
לתושבי ירושלים בירת הנצח למדינת ישראל

הרב יצחק רלב"ג — ראש המועצה
אהרן נר־גאון — גזבר וסגן ראש המועצה

בס"ד

מועצה אזורית שומרון

מברכת את
תושבי יש"ע, חיילי צה"ל וכל בית ישראל
ביום איחוד ירושלים

ומאחלת הצלחה לכל העוסקים
בחיזוק אחיזתנו בארץ ישראל

לעיריית ירושלים לתושביה וסוחריה

ביום החג לאיחוד ירושלים
ברכותינו להמשך פריחת העיר

הנהלת האיגוד הארצי
למסחר בישראל
ירושלים

לראש עיריית ירושלים ולתושבי העיר

ברכות ואיחולים
ליום שחרור ירושלים בירתנו
כה לחי!

NURIEL נוריאל אופנת

יצרן אופנת עילית לבגדי ילדים ונוער
בדי כותנה, קורדרוי, קטיפה וג'ינסים
תל־אביב, רח' השחר 4 (ליד כל־בו שלום)
טל' 03־652754

לקראת הועידה ה־12 של קופת־חולים

מאירועי השבוע:

16.5.88 - בשעה 9:30
הועדה לתקנון - בראשות עו"ד זהר קליר מקום הישיבה: חדר 520 (קומה 5) בבית מרכז קופ"ח.

16.5.88 - בשעה 11.00
הועדה להתיישבות - בראשות הח' יונה רוזן מקום הישיבה: באולם הקטן (קומה 7) בבית מרכז קופ"ח.

17.5.88 - בשעה 9.00
הועדה לשירותי הרפואה הציבורית-שוויונית - בראשות הח' משה ולדמן מקום הישיבה: אולם הישיבות (קומה 7) בבית מרכז קופ"ח.

17.5.88 - בשעה 11.00
הועדה לתקציב וכספים - בראשות הח' דב פלג מקום הישיבה: באולם הקטן (קומה 7), בבית מרכז קופ"ח.

17.5.88 - בשעה 13.00
ועדת החלטות - בראשות הח' יהודה ברקאי מקום הישיבה: אולם הישיבות (קומה 7), בבית מרכז קופ"ח.

18.5.88 - בשעה 11.00
הועדה לענייני בקורת - בראשות הח' יהודה ברקאי מקום הישיבה: בית הבראה "ארזה" - ירושלים.

18.5.88 - בשעה 17.00
ישיבת המועצה המחוזית בנגב - יו"ר: הח' סולומון כהן מקום הישיבה: אולם הישיבות במרפאה המחוזית בבאר שבע.

19.5.88 - בשעה 12.00
סיעת המערך בועדה המכינה.

19.5.88 - בשעה 14.00
מליאת הועדה המכינה - בראשות הח' יהודה ברקאי מקום הישיבה: אולם הישיבות (קומה 7) בבית מרכז קופ"ח.

חברים המעוניינים להגיש הצעות לשיפור ויעול השרות בקופ"ח, יפנו בכתב אל: הח' מרדכי כהן - מרכז הועדה המכינה, המועצה הארצית של קופת חולים, ת"א, רח' ארלוזורוב 101, תל אביב.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

עקב הנהגת שעון הקיץ תחילת הקונצרטים במוצאי שבת וחגים תהיה בשעה 9 בערב

תל אביב, היכל התרבות, 8:30 בערב
קונצרט מוסיקה קלאסית קלה מס' 5
יום ב' 16.5.88
יובל צליוק
מנצח
דורה שוורצברג
כנרת
התכנית:
רבדאק – הפתיחה "קרניבל"
גלאזונוב – קונצ'רטו לכנור
שוסטקוביץ' – 6 מחולות מתוך מוסיקה לבלט מס' 1
צ'יקובסקי – פנטזיה־פתיחה "רומאו ויוליה"

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8:30 בערב
קונצרט למנויים מס' 7
סדרה ג': יום ג' 17.5.88
יובל צליוק
מנצח
דורה שוורצברג
כנרת
התכנית כמו בת"א מוסיקה קלאסית קלה

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8:30 בערב
קונצרט למנויים מס' 5
סדרה ד': יום ד' 18.5.88
יובל צליוק
מנצח
דורה שוורצברג
כנרת
התכנית כמו בת"א מוסיקה קלאסית קלה

תל אביב, היכל התרבות, 9 בערב
קונצרט פילהרמוניקה מס' 5
יום א' 22.5.88
גבי במורה
מנצח
ארנן ויזל
פסנתרן
התכנית:
מוצרט – דיברטימנטו ק. 131
מוצרט – קונצ'רטו לפסנתר ק. 595
מוצרט – סמפוניה מס' 39

ירושלים, בנייני האומה, 8:30 בערב
קונצרט למנויים מס' 7
יום ב' 23.5.88
גבי במורה
מנצח
ארנן ויזל
פסנתרן
התכנית כמו בת"א
קונצרט פילהרמוניקה

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8:30 בערב
קונצרט למנויים מס' 8
סדרה א': יום ב' 24.5.88
סדרה ב': יום ד' 25.5.88
סדרה ג': יום ה' 26.5.88
גבי במורה
מנצח
ארנן ויזל
פסנתרן
התכנית כמו בת"א
קונצרט פילהרמוניקה

תל אביב, היכל התרבות, 9 בערב
קונצרט פילהרמוניקה מס' 6
מוצ"ש 28.5.88
מנחם צוקרמן
מנצח וכנר
התכנית:
ויואלדי – "ארבע העונות"
בטהובן – קונצ'רטו לכנור

קונצרטים מהעונה הקודמת 1986/87
ליאונרד ברנשטיין
מנצח
מישה מאיסקי
צלן
התכנית:
ברנשטיין – "משתקי יובל"
בלוך – "שלמה"
דבוז'אק – קונצ'רטו לצלו
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8:30 בערב
סדרה א': יום ד' 1.6.88
תל אביב, היכל התרבות, 8:30 בערב
סדרה ב': יום ב' 6.6.88
סדרה ג': יום ב' 7.6.88

הלוח הכללי

עסקים

● למכירה 50% כמפעל להעסקת מגזר בין הכובלים בעבר עם רשת לקוחות ואולקים במרכז הארץ. בעמידה... (11915) 03-455884 057-690261

אולמות

● למכירה בראשל"צ אולמות בבניה ראשי לפנה"צ 03-9665870 אחה"צ (11900) 03-997982

הצעות עבודה

חוק העסקת שוות במעסוקה, תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מעמדו האישי או הורות, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על־פי החוק.

● בגב לאור צבא ליהנות להולכי תיקוף כו"ע (12228) 03-7522015

● בעיית ומחזיה לאחר"צ לעבודה קבועה בקיום כבניה, ברשות השיווק ובעסקים בכל הארץ (12034) 03-7515872 03-7515401

מכוניות

● מכונה שנה 1977 404 +אוטוביל תמכס (12238) 03-5366967 03-356438

● חלבן 1972 144 אוטומטית אחרי אבטיל מצויינת (12229) 03-557179

● חלבן 1985 760 ראשונה מצב מעולה. 03-7524610 בעבודה. (11884)

רהיטים

● חיסולים סלונים מסמיכה 450 ש"ח אילת 8 תל־אביב 03-815585 (28623) 03-731594

מקררים

● קונה מקררים +כבירה +וינכים +הכלות 03-297651 03-584535 (12221) +כסוב

מכונות כתיבה

● השאלה הגבוהה דיין שר־הכבוד 10 תל־אביב 03-724480 03-659046 (11895)

הלוואות

● הסדר להלוואות —2500. ללא ערבים לבעלי כרטיס אשראי הבנק. (11919) 03-372623

● רק לבעלי כרטיס אשראי: עד 3000.- ללא ערבים 03-375790 (11913)

● הוצא לפסיבים ועצמאים, תנאים מיוחדים לבעלי כרטיס אשראי 03-574265 (11914)

● לפסיבים ועצמאיים הלוואה מיידית —3000. ללא ערבים (11912) 03-370122

● סכיריים עד 2500 ללא ערבים בתנאים מיוחדים (11911) 03-374208

● ביידיים לפסיבים בלבד עד 2500 מייד ללא ערבים וביטחונות. (11851) 03-378112

● ביידיים לפסיבים בלבד עד 2000 מייד ללא ערבים (11848) 03-883132

ריפוי והרזיה

● סלונך אישיות שמחוך סימטניות הקניות עכשיו 62 03-858229 (22482)

● הוזיבי נוסח בנקים במספרות יפהפיות מהלת הכוכים 100 03-825846 (22396)

● הוזיבי בסון "פבו'ש" סימה הרזיה ביטחונות 50 03-660686 (22591)

● ב"לילה" בסל' מסקו עסקי־הרצל 28 פ"ב 03-821066 (19536)

● בחרת קלאסה של בנות למסד, בבלוך 052-570073 (12284)

● מבצע —15 סקיות בשקות בית־לחם 03-657747 (12283)

● סקירת רישוסיות +פאנגה המלך־בלוך 41, 03-204680 (12281)

● בחורות במרפאות בכינות "שאמבר" במכני הענבו והחנבני (12282) 03-252965

● מנגחה בכיאותיים חזיה מכזירה הרצל 98, 03-821617 (12276)

● כלי מיזוג בתשלום 184 (12273) 03-222071

● קסיזה, הרצלוות בן יהודה 11, 03-658594 (12262)

● תרגיס רגגג בשקות הזיגם אלנבי 11 (12278) 03-652270

● רוצה להכיר אשה בסוד בן־ברק 25 (12265) 03-557798

● ישגל החיה בקופה עם מעסיכות ורכאות יתרויוש ביתר' פלון ביוסטוריות (12256) 03-725515

● מבוגרת והזיה צעיר הגבע ב־פלוך 21 פתח־תקוה 03-915178 (12246) 03-911555

● מסניק עד שירות יסוד־המעלה 11 (12256) 03-372985

● מבצע 10 במספרות רפואיות (12235) 03-825451

● מבצע 20 לשעה מעונות אלנבי 117 (12224) 03-624212

● 20 ש"ח מסג' בישות והרגעות יהודה־הלוי 49 (12223) 03-625574

● יפהפיה תרגומה לשעה להתאם (12218) 03-7528802 03-7528659

● בלונדינית יפהפיה בת 19 לבילוי (12212) 03-398565

● הוזיבי צעירות נעונות וסקסיות בן־יהודה 76 (12219) 03-252965

● יש ליך יפי ביותר, הזמין תתחסו (12171) 03-5440087 03-265862

● "קיסר" יבסואר הסקי מצוינת (12161) 03-280493

● בוגדנית והקנאות יפיפיות להזמנה 24 שעות 03-245862 (12124) 03-5440087

● ביתחה: קלאסית: 24 שעות (12082) 03-649513

● בעיון בריאה מבאר אוקלטוריא (12038) 03-5465849

● מבצע למסג' חלומי מפתוקה עוננה במרכז 12 (11977) 03-572987

● בלעדי לבית, בלון יפיפיות סקסית (11941) 03-5461608

● מסטיקוגית צעירה וישראלית (11961) 03-285919

● יפהפיות קלסיות ועיקנות לשעה (11940) 03-285175 03-285174

● חצוה האמיתית בריגבוף 275 עד הצות (11939) 03-652612

● בסטילה תמצא את הבילוי הטוב ביותר במסוגה וסקסית (11934) 03-5742084

● לנשים וגברים יופי של מסג' (11937) 03-258685

● פירסם —200 בלבה מצעירה (11931) 03-659215 03-655477

● בלונדינית יפהפיה בגובה (11938) 03-284316

● —220 לשיעור בשלם מסטודנטית (11932) 03-296413-4-5-6

● "ביל" נקי, מפוג רישומיות (11921) 03-284513

● הוזיבי "הליכוד" מסאור (11917) 03-284513

● בלשיה ברטוב מסאג'ה מתלבם (11916) 03-581443

● להנבך המסביב חדר ב־35 שקלים (11909) 03-454291/2

● התאבטסה טוה אחבות 100 לפיונק (11908) 03-375713

● בעבודה מסוגת מגו'סטית (11906) 03-225725

● צוות חדש מגע עדין (11905) 03-375833

● שעה מעונות בגים וקפי (11901) 03-5440919

● מסוג' ע"י מסגן'סטית בארהה (11902) 03-657913

● אמבודה של יפיפיות וסקסיות (11898) 03-222891

● בלונדינית סקסית ותיירות נועות (11897) 02-286281

● "20 באורבע יריים" מקסגת (11896) 03-254596

● סניפות אבגליות וישראליות (11892) 03-621717

● העיקר הבגד במקום הבסף (11891) 03-287740

● בלעדיה בילוי נועד (11887) 03-789195

● מבצעם "15 למסג'" (11889) 03-374857

● מכון "ערבוך" צוות חדש (11883) 03-199071

● שבריית צרפתיה (11885) 03-299071

● סטודנטית ישה (11881) 03-815850-6 03-815852-3

● "קלאס־A" ליזדי האירוחים (11878) 03-220029

● "טוס" לידי מישות ואינטלגנטית (11875) 03-815837-8 03-815831-7

● מסג' המעב ביותר בדיזנגוף 244 (11877)

● מיסים לאנידי המענוק קמה (11873) 03-9667357

● אפריקיית המלגרית (11874) 03-571770

● "דך" צעירות המבוגת רשות במודמת (11870) 03-289829

● צוות חדש במבצע "15" (11866) 03-834086

● צוות חדש "החלום" במסג' ספרדיות (11865) 03-7515801

● "10 מסג' מרגיע והסקנן" (11864) 03-7515801

● סקסיות ויפהפיות מנעונה (11862)

● 15 חדש כאלנבי 106 (11861) 03-611196

● יפיפיותם מקסימותם (11857) 03-226555

● הנהלה וצוות חדש למסג' (11855) 03-826442

● בחנבי־צירין 24 תמצא (11853) 03-288618

● ב"קלאסה" צוות מסרבית אקסלוסיבי (11854) 03-822528

● המעוזו מהחופשות הלוחשות (11846) 03-379801

● בילוי טובה והלוי נשבה (11842) 03-249686

● "CLASS-X" זה הבלוהתאנה (11843) 03-236594

● המרזיע שינטו אומרת "CLASS-X" תמיד לשרותך (11841) 03-221941

שרותי הובלות

● אבי שירותי הובלות בינות אישית (11859) 03-9666168 03-9666167

פוליש ונקיון

● "הנצוצ" פוליש נקיון הרכבה (11970) 03-501119

● "דקל" נקיון פוליש הרכבה (11928) 03-310830

● אבי שיפוצים כלליים (11840) 03-9666168 03-9666167

● "הגלפת" נקיון פוליש (11849) 03-315734

נרשמו לנישואין

● לשמח הרכנות אדוקיהורה כרווד מאור בן מרדוש מרדכי רווק (12207)

● ספרודי אברהם בן אהרון רווק (12196)

● כהלה שלמה בן צבי רווק (12185)

● מסויסטולכ'ק יוסף בן אברהם (12178)

● לשמח הרבנות בית־שמש (12172)

● רוזי בן מרדוש נייק (12163)

● אברהם בן נתן (12146)

● לשמח הרבנות אשקלון (12106)

● קבנה יוסי בן שלום (12077)

● חיזנויך אליעזר בן מסעוד רווק (12067)

● אהלה סלמון בן ברוך (12081)

שרותים

● עלוני "קשר" עלוני הבנויים (11976) 03-5742234

הכרזות

● "צל" שירותי ליווי (22400) 03-873785

● "פרסוף" ריילות עם מבנן (12283) 03-259654

● לזכניות יפהפיות לבילוי (12214) 03-298563

● ליווי מצעירות ועדיות (11991) 03-812623

● גבר כפוכן בדירה (11925) 03-734755

● "אלקסיס" החברה הבסוף (11953) 03-285204-5

● "אביב" מביע יפהפיות (11925) 03-7524921

● לצעירות דיאיפי אין מתכונת (11926) 03-5464514

● "קיכוב" מספר 1 (11922) 03-5466778-7

● בלעדי לבית: סלון יפהפיות (11908) 03-5461608

● "דך" צעירות המבוגת (11867) 03-289829

● ליווי כסטודנטיות (11868) 03-377911

● "שף" הבילוי הטוב (11860) 03-249606 03-248553

● "CLASS-X" בארנה (11863) 03-236594 03-221941

ירושלים

ריפוי והרזיה

● מסג' נוקב והמגם (11847) 02-245136

● ליווי רקיעורי (11823) 02-232610

● ג'ייסי' מסג' (11848) 02-252053

הכרזות

● גם בירושלים (11998) 02-2464314

● ליווי חרוה מבוה (11840) 02-580772

אַלְמַקְס משחת השיניים במניעת עששת — יעילה פי 3

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב	**פתח־תקוה**
ארלוזורוב – ארלוזורוב 76 – 230746	קופ"ח כללית – חיים עוזר – 905271
קינג ג'ורג' – קופ"ח מכבי – המלך ג'ורג' 25 – 282650	בני־ברק – רמת־גן
ירושלים	אסותא – ז'בוטינסקי 41 רמת־גן – 7511874
מדיפלוס – בר אילן 2 – 822237	**בת־ים**
חיפה	מור – חביבה רייק 20 בת־ים – 583360
יבנה – אבן סינא 7 – 672288	+ מידעון

אַלְמַקְס מיוצרת ע"י טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ ברשיון GABA

מודעון

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת וחג וכן אינפורמציה על המוקדים הרפואיים בישראל:

טלפון 03־433300
בימים א' עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב ביום ו' וערבי חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ

מרפאות שירותים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא מס. 49 – טלפון 03־284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות חגים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ג' – 04־523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות
חגים מ־20.00 עד 23.00

עזרה ראשונה נפשית
בתל־אביב – 03־5461111
קו לילדים ונוער – 03־261113
ירושלים – 02־227171
חיפה – 04־672222
נתניה – 053־335316
כרמיאל (גליל) – 04־988410
כפר־סבא – 052־913999
באר־שבע – 057־418111

קו פתוח – ארגון קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)

נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00
03־235922

קו פתוח לקשישים 02־690685

האגודה לזכויות האזרח בישראל – סניף תל־אביב – בן יהודה 146
טל: 259207 בימים א' – ה' 3 – 9

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)

84/257

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי בזק חב' לתקשורת הגישה לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת חדר טרנספורמטור בכבש גוש 77 חלקה 73 ברחוב רוממה בירושלים דהיינו: בנית חדר טרנספורמטור בפינה הצפון מערבית של המגרש.

את ההתנגדויות להתרת בנית חדר טרנספורמטור הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה כל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00–14.00.

אברהם בחילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה טלפון מספר – 04־640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי בזק – החברה הישראלית לתקשורת בע"מ בשכונת רמת־אשכול. (המשך רחוב פרויד)

הבקשה כרוכה במתן הקלה בתנאי סעיף 20 של תקנות התוכנית חפ/1611 על־מנת לבצע עבודות לאספקת שירותי טלפון במסגרת מטולבת תת־קרקעית ועילית גם יחד, ולא רק במסגרת תת־קרקעית.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח הרישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות: 08.00–11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יעוביץ
מהנדס העיר

אח"ב

אגודה שיתופית לשיווק תוצרת חקלאית בע"מ

חברי האגודה מוזמנים בזאת

לאסיפה הכללית של האגודה

אשר תתקיים ביום רביעי, ט' בסיון תשמ"ח (25.5.1988), בשעה 10.00 לפנה"צ באולם הישיבות של מרכז תנובה בתל־אביב, רח' דניאל פריש 3.

סדר – היום:
1. דיון במאזן האגודה ליום 31 בדצמבר 1986, ואישורו.
2. דיווח ועדת הביקורת.
3. דיווח ברית הפיקוח על המאזן.
4. דיון בהצעת ועד ההנהלה לפרק את האגודה.

אם לא ייווצר מנין חוקי של חברים באספה בשעה שנקבעה בהזמנה זאת, יידחה כינוס האספה לשעה 11.00 ביום 25.5.1988.

ועד ההנהלה

פקודת החברות
שם החברה: נוהה חמישים ושמונה בע"מ
ח.פ. 51–034086–0
הזמנה להשתתפות באסיפה כללית
(בהתאם לסעיף 338 לפקודה)

הנכם מוזמנים להשתתף באסיפה כללית של החברה נוהה חמישים ושמונה בע"מ (בפירוק מרצון) שתתקיים ביום 20.7.88 בשעה 16.00 במשרד המפרק.
על סדר היום: הגשת דו"ח סופי של המפרק לפי סעיף 338 לפקודה.

זלברברג שבע
מפרקת החברה נוהה חמישים ושמונה בע"מ
בפירוק מרצון
הכתובת אצל: עו"ד א. מרגלית רח' אבן סינא 6 חיפה 33111

בבית המשפט המחוזי
בתל־אביב

ת.א. 756/88

בענין: פקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג – 1983
ובענין: 1. חברת מגדלי פרי זה בע"מ.
2. מוטו – מוצרי פרי זה בע"מ.
המבקשים: עובדי פרי זה בע"מ, ע"י ב"כ – עוה"ד ב. הורנשטיין ו/או ג. הורנשטיין
משד' רוטשילד 97, תל־אביב, 225 .65

נמסרת בזה הודעה שבקשה לפירוק החברה הנזכרת לעיל על ידי בית המשפט המחוזי בתל־אביב הוגשה ביום 3 בדצמבר 1987 לבית המשפט הנזכר לעיל על ידי המבקשים הנ"ל וכי ניתנה הוראה שבקשת פירוק זו תבורר בפני בית המשפט היושב לדין ביום 5 בספטמבר 1988 וכל נושה או משתתף של החברה הנזכרת הרוצה לתמוך במתן צו בענין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו אם באמצעות עורך הדין שלו והעתק מן הבקשה יינתן לכל נושה או משתתף של החברה הדורש אותו מן החתום מטה בשלמו את התשלום הקבוע בעדה.

גלילה הורנשטיין, עו"ד
שד' רוטשילד 97, ת"א

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור, או לשלוח ע"י הדואר, לחתום לעיל הודעה על רצונו זה. ההודעה תציין את השם והכתובת של האיש או, אם זוהי פירמה, את השם והכתובת של הפירמה, והיא צריכה להיות חתומה ע"י האיש או הפירמה או עורך הדין שלו או שלה אם יש להם עו"ד, וצריך למסרה או – אם היא נשלחת ע"י הדואר – צריך לשלוח בזמן שיספיק למען תגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה 13.00 של יום 4 בספטמבר 1988.

שטיחים פרסיים
(במיוחד גדולים)
במחירים נוחים
קניה ● החלפה
ניקוי ● תיקון
לפנות שילוני
ת"א, לילינבלום 28,
טל' 657064.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה ר"ג (להלן – הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס גוש 6125 חלקה 645 רחוב ז'בוטינסקי 106 דהיינו הקלה 6% משטח החלקה ו־5% עבור מעלית ו־5% עבור קומה מפולשת.

כל המעונין הרואה את עצמו נפגע ע"י אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להמסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פירסום הודעה זו בעיתונות.

בכבוד רב
אורי עמית – ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה ר"ג

פרס השרות בהסתדרות – 1988

ישראל קיסר: השרות בהסתדרות־הסבלנות והסובלנות משתלמים

פרסי השרות בהסתדרות, המוענקים לעובדים מצטיינים בתחום זה, במוסדות הארגוניים, במוסדות העזרה ההדדית ובמוסדות המשקיים־שרותיים של ההסתדרות – הם ביטוי לערך ולחשיבות הרבה שאנו מייחסים לקידום השרות לחבר.

השרות הציבורי – במלוא משמעותו של מונח זה – הוא אבן פינה וערך יסוד של כל חברה דמוקרטית תקינה, שבה הציבור בוחר את שליחיו, משרתי הציבור, והם עומדים לרשותו, לשרותו ולביקורתו בכל עת.

כתנועה חברתית רעיונית וערכית – המבקשת לשמור על כוחה ולהתחדש מתוכה – אנו חייבים להיאבק, בכל תוקף, בכל סממן של ביורוקרטיה, טכנוקרטיה או עייפות מגננתית, העלולה להופיע בפינה זו או אחרת של פעילותנו הענפה, שכן אין סכנה גדולה ממנה להסתלפות הנוהלים הדמוקרטיים ולקשר האמון שבין החבר לשליחיו ונציגיו. ובדבריו של דוד בן־גוריון (בכנס פועלי תעשיה ב־1943): „בחירות נעשות ביום אחד, אולם הדמוקרטיה צריכה להתקיים יום־יום, והיא קיימת רק כאשר נוצרת זיקת גומלין מתמדת בין הציבור לבין שליחיו...״

ההסתדרות, כארגון הוולונטרי הגדול והעיקרי במדינה, ואשר החברות בה מושתתת על הסכמה ורצון חופשי, חייבת להקפיד במיוחד, ובהדגשת יתר, על טיב השרות לחבר ואיכותו, מבחינת הרצון הטוב והנכונות לסייע, הסברת הפנים, האדיבות והנימוסים הטובים, הסבלנות והסובלנות, הכבוד לזולת, היעילות והחריצות, פישוט ההליכים ומהירות הטיפול שבהן הוא מוגש.

מה גם כי עצם מבנה ההסתדרות נועד לשרת את החבר הפרט ואת ציבור העובדים בכלל, תוך טיפול במרבית שטחי חייו של העובד ובני ביתו; וכוונתנו לכל תחומי פעילותה של ההסתדרות – האיגוד המקצועי, קופת־חולים, „משען״, קרנות הפנסיה, המערכת הארגונית והקהילתית, פעילות התרבות, החינוך ההסברה, וכן לשרותים הכלכליים־משקיים של ההסתדרות. ולא שהחבר הנותן שרות בתחום אחד הוא עצמו, גם נזקק לשרותים בתחומים אחרים.

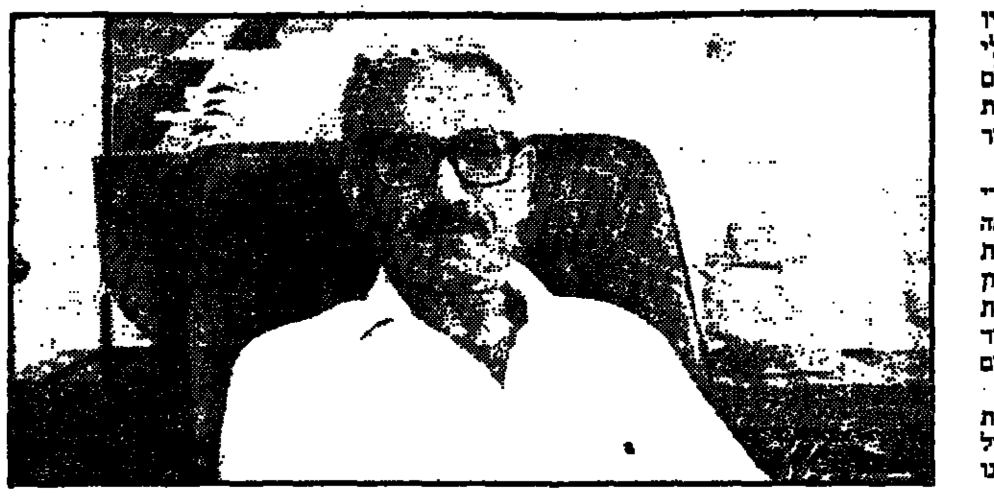

אציין עוד כי המעבר לשבוע עבודה של חמישה ימים, וההמשך המתוכנן של הפחתת שעות העבודה השבועיות מחייבים, אף הם, היערכות מיוחדת על מנת להבטיח את קיום השרות המלא והנאות לציבור. אמנם הוכח, מהנסיון שכבר נרכש, בתחום זה, גם בארץ, כי התפוקה לא זו בלבד שאינה נפגעת מכך, אלא, במקרים רבים, אף עולה. ועם זאת יהיה צורך להקפיד על כך כי הציבור ימשיך לקבל שרות טוב ויעיל ואדיב, ואף משופר, לרבות ביום ו׳, שבו יתקיימו, בשרות הציבורי, אך תורנויות מעיקר.

אני שמח לציין כי ציבור עובדי ההסתדרות אכן מודע היטב ליעדיו, והוכיח כושרו, נאמנותו ומסירותו; כפי שאכן גם מוכיחים מקבלי פרסים, יחידים וצוותים, מה גם כי הם אך נציגיו ומייצגיו של ציבור המאות והאלפים שהם באים מקרבו.

אני משוכנע, כי ברוחם של מקבלי הפרסים, ושל כלל עובדי ההסתדרות, נפתח ונחזק, בכוחות משותפים, את קידום השרות, ונמשיך, וביתר שאת, בעיצובה, בישראל, של חברה דמוקרטית, ערכית והומנית, המושתתת על ערכי הצדק החברתי, השוויוניות והעזרה ההדדית, מבטיחה רמת חיים נאותה ואיכות חיים גבוהה לכל, ומעניקה עמדת בכורה לעבודה ולעובד בתוכה.

בברכה
ישראל קיסר, ח״כ
מזכ״ל ההסתדרות

הוקרה לנותני השרות – יוקרה להסתדרות

טיב השרות הניתן על־ידי עובדי ציבור במקומות עבודתם הינו כרטיס הביקור של המוסד בו הם עובדים.

שיפור השירות הניתן על־ידי עובדי ההסתדרות הינו אחת המטלות החשובות לצורך בהרחבת שורותיו של הארגון הוולונטרי הגדול ביותר במדינה המייצג למעלה מ־87% מציבור העובדים.

הנהגת התחרות לקבלת פרס השרות המצטיין נועדה להבליט את אותם העובדים או קבוצות עובדים אשר על־ידי התנהגותם וטיב שרותם המעולה הניתן לחבר ההסתדרות ראויים לקבל את הפרס.

בהיותי חבר ועדת הפרס, סבורני, כי הבחירה של חתני פרס השרות המצטיין בהסתדרות מהווה תעודת הוקרה לאלה שזכו לקבל את הפרס וגורם מדרבן לשיפור שרות לכל יתר עובדי מוסדות ההסתדרות.

ארתור ישראלוביץ
גזבר ההסתדרות

טוב שיש לי הסתדרות

מקובל היה על הכל שההסתדרות היא הכח המניע העיקרי הדוחף קדימה את בנין המדינה, החברה והמשק. בשנים האחרונות נבלמה תנופת הפיתוח והצמיחה בארץ ובמצב המתמשך של הקיפאון נקלעה מדיניות ההסתדרות המושתתת על דינמיות ויצירה לפעולות שהיא איננה ערוכה לה, למאמץ לבלימת ההדרדרות החברתית וצמצום הפעילות המשקית.

במשטר הקיים של אנטי עידוד ואנטי צמיחה במשק איבדה ההסתדרות את יתרונה היחסי. על רקע מדיניות הקיצוצים בשרותי החברה הבריאות והחינוך היא נקלעה למצב של מיגננה על ההישגים החברתיים והמשקיים הקיימים.

מדיניות ההסתדרות שמנעה תאוצה של האינפלציה ומפולת כלכלית מהווה היום את הגורם המשמעותי היחיד המצנן את ההתלהבות הקיימת בממשלה למכור את כל הנכסים הציבוריים לבעלי עסקים שיעשו למען רווחתה של האוכלוסיה המבוססת ממילא. ואמנם, למרות שההסתדרות פועלת כיום בתנאים של מצוקה מול מדיניות חברתית עוינת, עדיין נשמרים בעיקרם הישגיה החברתיים החשובים.

הקשיים שההסתדרות ניצבת בפניהם היום רבים והיא נקלעה לבעיות פנימיות קשות ביותר. ובכל זאת טוב לחברה, טוב למשק, טוב למדינה שיש לנו הסתדרות. בלעדיה היו פני הדברים, ללא ספק, שונים לבלי הכר והנצחון של מדיניות הנסיגה החברתית והמשקית היה מושלם.

עובדי ההסתדרות מודעים יותר ויותר לנסיבות החדשות. כדי לעמוד בתנאים המשתנים נעשים עתה מאמצים רבים לשפר את איכות השרותים לחבר ההסתדרות. ההסתדרות פועלת כיום, יותר מתמיד, למען חבריה. אנחנו עומדים בפני שינויים משמעותיים בארגון השירותים בקופת־חולים, בקרנות הפנסיה ובמסגרות אחרות לרווחת חברי ההסתדרות.

ההסתדרות נבנתה והיא קיימת על־מנת לעמוד לימין חבריה. השרות הטוב יבטיח שהחבר בהסתדרות לא רק יבין את חשיבותה של ההסתדרות לחברה, אלא גם יחוש אישית, וידע בתוכו פנימה: טוב שיש לי הסתדרות.

גדעון שגיא
יו״ר האגף למינהל וכ״א
מרכז ועדת הפרס

אווה לאומית וגאווה הסתדרותית

ביום שחרור ירושלים יום של גאווה לאומית יתקיים טקס הענקת פרס השרות בהסתדרות המהווה לגבינו אף יום גאווה הסתדרותית.

עובדי מוסדות ההסתדרות מציינים יום זה בהערכה מצד מוסדותינו לעובדיהם בכללותם ולמצטיינים בנתינת השרות בפרט.

חטיבת עובדי מוסדות ההסתדרות, שהיא האיגוד המקצועי של עובדי ההסתדרות, השוקדת בין היתר להיטיב את תנאי השכר של העובדים במוסדות ההסתדרות, תובעת בעת ובעונה אחת מהציבור אותו היא מייצגת גם שפור מתמיד בנתינת השרות.

המעבר לשבוע עבודה בן 5 ימים, תהליך המתבצע בימים אלה במוסדות ההסתדרות התנגה בכך שבשרות לצבור ושקידה לשפורו, ימשכו ויתחזקו בעתיד.

אני קורא לציבור עובדי מוסדות ההסתדרות לראות בקידום השרות ושיפורו משימה מרכזית שאליה יש לחתור.

משה נגור
מזכיר חטיבת עובדי מוסדות ההסתדרות

השרות כ„מוצר נבחר"

פרס השרות בהסתדרות נועד בראש ובראשונה להעלות את איכות השרות, להגביר את המוטיבציה ורמת ההזדהות של העובד ומכאן לגבש גישה חיובית כלפי חברי ההסתדרות שזו תכלית פעילות ההסתדרות.

פרס השרות מהווה חלק ממאמץ כולל של האגף למינהל וכ״א בראשות של גדעון שגיא, לחדד את קידום המודעות ושיפור השרות לחברי ההסתדרות.

הפרס שמופעל מזה כשנה זכה להדים חיוביים ביותר בקרב המוסדות הארגוניים, החברות, ומועצות הפועלים בכל רחבי הארץ.

הפרס השנה נערך, ביום א׳ 15.5.88, ובשנה הבאה יהווה מרכיב מרכזי בפעילות האגף למינהל.

השרות הינו ה„מוצר" החיוני ביותר העומד במרכז פעולותיה של ההסתדרות והוא הביטוי ברמה הגבוהה ביותר של המחוייבות והדאגה לחבר.

פרס השרות בהסתדרות נועד לחזק את נותני השרותיים בעלי היוזמה שחותרים להתקדמות ולהשגים.

הוקרת ההסתדרות לעובדיה, היא הוקרת מקבלי השרותים לעובדים. ישראל קיסר מזכ״ל ההסתדרות, יו״ר ועדת פרס השרות רואה חשיבות במתן הפרס וזאת משום ההכרה, שקיימת בהסתדרות נטיה לעודד את העובדים ולהגביר אצלם את ההשגיות והשרות האופטימלי. גדעון שגיא יו״ר האגף למינהל וכח־אדם ומרכז ועדת פרס השרות שואף להחדיר את רמת ההזדהות והקירבה להסתדרות בקרב ציבור החברים, תחת הסיסמא „טוב שיש לי הסתדרות". כך תחזק ההסתדרות ותעמיק את שורשיה בקרב הדור הצעיר כמו גם בקרב האוכלוסיה העובדת המאמינה בערכי הדמוקרטיה ובתרומתה המכרעת של ההסתדרות לייצוב המשק הכלכלה.

איך נבחרו המצטיינים לפרס?

רעיה רטיג – חברת ועדת הפרס.

משה לברון – חבר ועדת הפרס.

נואף מצאלחה – חבר ועדת הפרס.

דוד זכות – חבר ועדת הפרס.

גרשון גלמן – מנהל מבצע הפרס.

תהליך בחירת הפרס

בחודש ספטמבר 1987 הוקמו ועדות הפרס המקומיות.

ב־23 מועצות פועלים נתקבלו שמות המומלצים לתחרות הפרס המקומי.

תחרויות הפרס המקומי על השרות בהסתדרות נתקיימו במשך חודשי פברואר, מרץ, אפריל ותחילת מאי 1988 בכל המוסדות הארגוניים נותני השרות וכמובן במועצות הפועלים.

מומלצי הפרס מכל רחבי הארץ נשלחו לועדת הפרס הארצית שהורכבה השנה מ: ישראל קיסר – יו״ר, גדעון שגיא – מרכז.

חברי הועדה הם: משה בית־דגן, דוד זכות, ארתור ישראלוביץ, משה לברון, דרורה מאיר, נואף מצאלחה, משה נגור ורעיה רטיג. מנהל הפרס הוא גרשון גלמן.

ועדת הפרס הכלל הסתדרותית קבעה את צוותי העבודה לביקורים והתרשמות במקומות העבודה של המועמדים.

מתוך 79 המלצות נטלו חלק במבצע „פרס השרות בהסתדרות" 23 מועצות פועלים, 4 קרנות פנסיה, 15 מוסדות של קופת חולים ובתוכם מרפאות, בתי חולים, בתי חולים סיעודיים ובתי מרקחת. 8 מוסדות ארגוניים ו־11 מוסדות משקיים נותני שרות.

בהמלצות ניתן ביטוי לקשת הרחבה ולמגוון המקצועות. המועמדים כולם נותני שרות באופן המובהק ביותר.

זו השנה השניה שפרס השרות בהסתדרות מחולק והפעם הוא עומד בסימן „יום ירושלים" שיחול בתאריך 15.5.88 וכן בסימן מפגן ההסתדרות שהתקיים ב־1 במאי, מפגן השני העובדים שהצטיין במאות אלפי משתתפים שבאו מכל רחבי הארץ.

בסיכום חייבים לציין את הענות כל המוסדות ומועצות הפועלים וזאת כחלק מהחשיבות שמייחסים כיום חברי ההסתדרות, חברי ועדות הפרס ונותני השרותים להמשכו ולפיתוחו של פרס השרות בהסתדרות.

9 זוכי פרס השרות בהסתדרות 1988

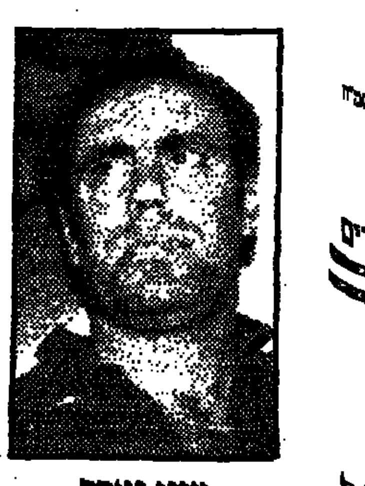

טוני נאסר

הומלץ ע״י ההסתדרות הכללית של הנוער העובד והלומד לקבלת פרס השירות בהסתדרות 1988 בשל פעילותו המצטיינת במגזר הערבי, פעילות המשלבת ערבים נוצרים ומוסלמים.

טוני מקובל מאוד על חבריו לעבודה לרבות אישיותו החמה והאנושית.

שמואל פלדמן

מנהל לשכת המס בית־שאן. דאגתו ויחסו הטוב לציבור העובדים, גילוי הבנה וסובלנות מצידו והדרכה וייעוץ, כל אלה הביאו לבחירתו כמועמד לפרס.

פלדמן מעורה ומקובל בחיים הציבוריים בבית שאן.

ד״ר הרי רוזנברג

מוותיקי הרופאים במחוז ראשל״צ של קופת חולים. התבלט באישיותו ובמסירותו לקופה ולציבור החולים.

ד״ר רוזנברג מנהל מרפאה אזורית מקצועית, מקיים קשרים הדוקים ופוריים עם הקהילה.

משה מאיר

אח אחראי ומסור, בעל יוזמה ומיומנות גבוהה, נכון לסייע בכל עת. חריצותו ויוזמתו מונעים אשפוז של עשרות חולים ע״י ביקור ומתן טיפול בבית החולה.

ליאורה טרומפטר

ליאורה נחלצת לעזרה בכל מצב, אחראית להנהגת שיפורים רבים, מטפלת במסירות בכל נושא ההלוואות של הקרן. היא אף יוצרת אוירה של רוח צוות ומוטיבציה בקרב העובדים.

אודית שביט

מגלה יוזמה במילוי תפקידה כרוקחת, נוטלת אחריות ומהווה דוגמא לצוות העובדים. מודעה ברמה גבוהה עם תפקידה, ומנהיגה שיטות עבודה חדשניות, והדבר נותן ביטוי בשיפור השירות לחברים.

מנחם יבור

מאז 1978 משמש כמנהל האגף לתרבות. בתקופת פעילותו הוקמה האולפנה למוסיקה שבה לומדים 300, חוגי הככלה, בתי ספר לועדי־עובדים, חוגי העשרה ועוד.

מנחם יבור משכיל לפתח יחסים מיוחדים על העובדים במועצה ועם הציבור הרחב.

ישעיהו זילברמן

ישעיהו (שייקה) זילברמן מגלה יוזמה רבה בעבודתו, מנהל ארכיון מסודר ומעודכן בתנאי תקציב מינימליים.

משמש כתובת לכל הפונים לארכיון, מבית „דבר" ומהציבור הרחב. מגלה רצון רב לעזור ופועל מעל ומעבר לנדרש.

צוות סיעודי מחלקה 1 ביה״ח משען

הצוות הסיעודי המטפל בחולים במחלקה גיבש דפוסי עבודה מעל ומעבר למקובל. הצוות נתן פתרונות רבים מאוד לבעיות של חולים, יצר אוירה חמה ומשפחתית עם קרובי המאושפזים והביא את המחלקה לרמה המקצועית והאנושית הגבוהה ביותר, בצוות אחים ואחיות וכוח עזר יהודים וערבים העובדים במשותף כצוות לכל דבר.

مكان الأصل

مكان الأصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

חברת ההובלות פשטה רגל ומטעני העולים – תקועים

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

15 משפחות עולים ותושבים חוזרים, שהגיעו בשבועות האחרונים מלוס־אנג'לס, אינן יכולות לשחרר את מטענן מנמל חיפה, משום שחברת ההובלות שעסקה בהעברת המטענים, פשטה את הרגל ולא העבירה לחברת „צים" את דמי ההובלה.

„צים" מסרבת לשחרר את המטענים לפני קבלת דמי ההובלה המלאים, המסתכמים בכמה אלפי דולרים.

חברת ההובלות שפשטה את הרגל, „אמבסי אוברסיז", נמצאה ברשימת החברות המומלצות על־ידי נציגי הסוכנות היהודית בלוס־אנג'לס. המשפחות, אשר שילמו את כספן לסוכן, הופתעו לגלות בהגיע המטענים לנמל חיפה, כי הסוכן שפשט את הרגל, לא העביר את דמי ההובלה לחברת „צים". „צים" מסרבת, כאמור, לשחרר את המטענים והעולים פנו לסוכנות היהודית וביקשו את התערבותה.

ראש מחלקת העלייה בסוכנות היהודית, אורי גורדון, אמר בתגובה כי מבחינה משפטית הסוכנות היהודית איננה צד בעניין. כדי להקל על מצוקת העולים, פנה גורדון למנהל מחלקת הים בחברת הספנות „צים" בבקשה לאפשר העברת המטענים למחסני הסוכנות היהודית בצריפין, עד למציאת פתרון סופי. בכך יצומצם הנזק הכספי לעולים הנגרם כתוצאה מהאכסון המתמשך של המטענים בנמל חיפה.

חיפוש ב„אוטוביאנקי" העלה 3300 דולארים מזויפים

מאת יפה ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

שלושת־אלפים ושלוש־מאות דולרים מזויפים נתפסו שלשום בצהריים ברכבו של תושב רמת־הגולן.

החשוד, שנהג ב„אוטוביאנקי" ללא רשיון, נעצר על־ידי בלשי היחידה המרכזית של מרחב הגליל בעקבות מידע מוקדם. בחיפוש שנערך ברכבו נמצאו הדולרים המזויפים מוסתרים במקום מחובא. ברכב היו אותה שעה עוד שלושה תושבי הגליל והמשטרה מעריכה כי החשודים התכוונו למכור את הכסף המזויף במחיר זול ולהשיג באמצעותו כסף אמיתי.

ארבעת החשודים יובאו הבוקר לבית־משפט השלום בעכו להארכת מעצרם. מן המשטרה נמסר כי מדובר בחקירה מסועפת וצפויים מעצרים נוספים.

160 נהרגו בכבישים מראשית השנה ו־1,093 נפצעו קשה

מאת אריה אגיד, סופר „דבר"

תשעה אנשים נהרגו ו־49 נפצעו קשה ב־51 תאונות־דרכים חמורות בשבוע שעבר. בכך מגיע מספרם של ההרוגים מתחילת השנה ל־160 ומספרם של הפצועים קשה ל־1,093.

נתוני השבועיים הראשונים של מאי משקפים עלייה תלולה של 33 אחוז במספר ההרוגים בהשוואה לחודש מאי אשתקד, אך ירידה של 7 אחוזים במספרם של הפצועים קשה ושל 11 אחוז במספר התאונות החמורות. העלייה תלולה עוד יותר בהשוואה לחודש אפריל השנה: 42 אחוז במספר ההרוגים ו־50 אחוז במספר הפצועים קשה וכן עליה של 59 אחוז במספרן של התאונות החמורות.

לאחר 19 שבועות, שהם 37 אחוז מהשנה, עומדת התמונה השנתית הלא מנוכה מהשפעות עונתיות על כ־440 הרוגים ועל כ־2,990 פצועים קשה. תמונה זו עלולה להחמיר, שכן בחודשי הקיץ עולות ברגיל כלל מספרן של התאונות בהשוואה לחודשים הראשונים של השנה.

הסיבות העיקריות לתאונות־הדרכים בשבוע האחרון היו אי־שמירת מרחק נאות בין מכוניות הנוסעות בזו אחר זו, אי־הקפדה על נסיעה בימין הדרך והתנהגות לא תקינה של הולכי־רגל. שלושה מתשעת ההרוגים בשבוע האחרון היו הולכי־רגל.

החשד: שדד את אבא עם עוד שניים – ופצע אותו קשה

השופטת האריכה מעצרו של דניאל מיכאלשווילי ל־7 ימים

(ע). – דניאל מיכאלשווילי בן 26, תושב בני־ברק, נעצר שלשום בפקודת בית־משפט השלום בתל־אביב ל־7 ימים, בחשד שפצע את אביו באורח קשה ושדד ממנו 55 אלף שקל.

בארכות המשטרה טען בבית המשפט, כי בשבוע שעבר התלונן אביו של החשוד בן־ציון מיכאלשווילי כי שלושה אלמונים רעולי־פנים היכו אותו ושדדו ממנו 55 אלף שקל שהיו מיועדים לקניית מכונית. בידי המשטרה חומר המצביע על מעורבותו של החשוד בשוד האלים של אביו, טען החוקר.

הסניגור עו"ד צבי לידסקי טען, כי החשוד עובד עם אביו בקיוסק, יחסיהם טובים ואין שום ראיה לכך שהיה לו מניע לפגוע באב בצורה כה קשה. לטענת עו"ד לידסקי, גם האב אמר בחקירתו כי אינו חושד כלל בבנו, ולכן יש לשחררו.

השופטת קבעה, שיש למשטרה בסיס לחשד כי הבן אכן תקף את אביו, ולמרות שהיא ערה למשמעות שיש למעצר במקרה רגיש זה, אין מנוס מהארכת המעצר.

אמנים סביבתיים יבדקו אפשרויות טיהור הירקון

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל־אביב

ועדה עירונית מיוחדת שבה חברים מהנדס העיר, אנשי איגוד ערי־דן לביוב ונציבות המים, עוסקת בימים אלה במציאת דרכים לטיהור נחל הירקון החוצה את תל־אביב.

במסגרת פעילותה של הוועדה נעשו כבר צעדים ראשונים. ראש העירייה שלמה להט ביקש ממר ניוטון והגברת הלן הריסון מסאן־דיאגו, שהם אמנים סביבתיים המתמחים בניקוי ובטיהור נהרות, כי יבדקו את אפשרויות טיהור הירקון. המומחים הגיעו לישראל ושהו כאן על חשבון קרן תל־אביב לפיתוח והגישו המלצות ראשונות.

הצוות העירוני קיבל את ההמלצות הראשונות ומחכה להמשך העבודה.

פלאטו־שרון חשוד בניסיון לשבש הליכים

(ע). – איש העסקים שמואל פלאטו־שרון הובא שלשום לבית־משפט השלום בתל־אביב, הפעם כחשוד בשיבוש הליכי משפט, אולם השופטת לא נענתה לבקשת המשטרה לעצרו, והורתה לשחררו בערבות.

נציג המשטרה רפ"ק ראובן קובנט טען, כי פלאטו שרון ניסה להשפיע על מנהל משק־ביתו ז'אן קלוד לשנות גירסתו במשטרה, לגבי החשד של הברחת נכסים שעוקלו בצו בית המשפט, המיוחס לפלאטו־שרון. החוקר הגיש לעיונה של השופטת דבורה ברלינר חומר חסוי, שלדבריו הוא חומר חקירה חדש, המצדיק בקשת מעצר מחודשת. כזכור, שוחרר שרון השבוע בערבות בפרשת זיופים, מרמה וקשירת קשר לביצוע פשע. הקצין ביקש להאריך הפעם את המעצר, מחשש להדחת עדים ותיאום גירסאות מצד החשוד.

פלאטו שרון טען, כי מנהל המשק בביתו מנסה לחלץ עצמו מידי המשטרה „ויש לו סיבות טובות לספק מידע למשטרה כדי להשביע רצון החוקרים".

השופטת קבעה, כי אין הפעם עילה להאריך את המעצר, מאחר שאין דברים חדשים בחומר שהונח לפניה. כן ציינה, שמדובר בחקירה שיכולה להימשך זמן רב ולא יעלה על הדעת להחזיק במעצר את החשוד בכל אותה תקופה. לפיכך, היא הורתה לשחררו בערבות של 5000 ש"ח שיתוספו לתנאי הערבות לפיהם שוחרר השבוע.

פרס השירות בהסתדרות יחולק היום בבית־לסין

(עשית). – טקס חלוקת פרס השירות בהסתדרות ייערך היום בבית־לסין בתל־אביב במעמד מזכיל ההסתדרות ישראל קיסר, ראשי מוסדות וחברות של ההסתדרות ותושבי זוכות הפרס.

תשעה מועמדים וצוותים הגיעו השנה לשלב הסופי, לאחר שיותר מ־80 מועמדים הומלצו על־ידי חברי ועדות הפרס מכל מוסדות ההסתדרות ומועצות הפועלים, המרכזים הרפואיים, תעשיות חברת העובדים, רשתות החינוך ותנועות הנוער הציוני.

מרכז ועדת פרס השירות בהסתדרות וחבר הוועדה המרכזת גדעון שגיא מסר, כי בין המועמדים לקבלת הפרס פעיל ערבי־נוצרי, העוסק בחינוך בקרב המגזר הערבי של תנועת הנוער העובד והלומד, את סיעודי מבית החולים הפסיכיאטרי „גהה" שמבצע עשרות מקרי־אישפוז של חולים, על־ידי ייזום ביקורים ומתן שיחות וטיפולים בבית החולה, יזום הקמת אולפנא למוסיקה שבה לומדים למעלה מ־300 נערים ונערות, צוות סיעודי של בית החולים הגריאטרי „משען" על יוזמות מיוחדות בתחום הטיפול בחולה כרוני ובבני משפחתו, מנהל הארכיון של העתון „דבר", רכזת ההלוואות של קרן הגמלאות המרכזית, מנהל מרפאת קופת חולים ברמלה, רוקחת במרפאת קופת־חולים ברמת־גן, מנהל לשכת המס בבית־שאן, שיזם שיטות הדרכה וייעוץ חדשניות באיזור.

מחזירים לשגרת אימונים

חיילי השריון של פיקוד הדרום, ששירתו בשבועות האחרונים ברצועת עזה, שוחררו בסוף השבוע לפעילותם השוטפת, במטרה להדביק הפער באימונים (צילום: הגית גורן, דו"צ)

„87 היתה שנה של דריכה במקום"

– אומר משה זנבר, לשעבר נגיד בנק ישראל, בניגוד לטענת האוצר שהיתה זו השנה הטובה ביותר

מאת אבי שורשים

בניגוד לטענת האוצר, כי שנת 1987 היתה השנה הטובה ביותר ב־15 השנים האחרונות, הגדיר נגיד בנק ישראל לשעבר, משה זנבר, ביום שישי במועדון המסחרי־תעשייתי בתל־אביב את שנת 1987 כשנה של דריכה במקום, שמשמעותה נסיגה. מכל מקום, אמר זנבר, שנת 1987 איננה שנה שצריך להתגאות בה.

זנבר, שהתייחס לנתוני הצמיחה שהתפרסמו על־ידי משרד האוצר, אמר כי הנתונים נכונים נומינלית, אך לא מהותית. הוא הוסיף כי חל גידול ביבוא, ועוד היבוא הגיע ל־2 מיליארד דולר. דבר זה מגדיל את תלות המשק הישראלי בגורמי חוץ. הצריכה הפרטית, לדבריו, עלתה ב־5 אחוזים על הצריכה בימי אירידור העליזים. בחיסכון – לעומת זאת התפתחות היתה שלילית.

העוצמה הכלכלית בסוף 1987 פחותה מאשר בסוף 1986, אמר זנבר. המדיניות שלנו היום במלכוד. כאשר היא מתבססת על שער חליפין קבוע, המביא להמרה גדולה של מטבע־חוץ והלוואות גדולות מחו"ל, שהריבית עליהן נמוכה יותר.

על הגידול ברזרבות במטבע־חוץ, אמר זנבר, כי גם על כך משלם המשק הישראלי מחיר יקר. עוד ציין, כי יש בהקטנת הסובסידיות הרבה מן ההגיון אך הן מביאות להתייקרות מיידית.

זנבר אמר כי חלה ירידה גדולה ברווחיות הייצוא בשנת 1987. הוא הוסיף כי המדיניות הרצויה היא דאגה למאזן התשלומים וצמיחה כלכלית למען שיפור מאזן התשלומים.

קדחת נסיעות בעיריית תל־אביב

להט יביא היום לדיון הצעת תקציב העירייה ללא שיתוף מוקדם של מועצת העירייה וסגניו

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל־אביב

ראש עיריית תל־אביב שלמה להט נושא היום את הרצאתו על התקציב לשנת 1989 / 1988, עוד לפני שהביא את הצעתו, במקובל מדי שנה, בפני הנהלת העירייה וסגני ראש העירייה. מהעירייה נמסר כי בישיבת מועצת העיר המתקיימת היום, יימסר להט את הצעתו כהודעתו לגבי התקציב. בישיבות שיקיימו לאחר מכן, תינתן ההזדמנות לחברי ההנהלה והמועצה להביע דעתם ולהשמיע על התקציב והסעיפיו.

חבר מועצת העיר מטעם מפ"ם, אריה צוקר, מסר אתמול כי הנהלת העירייה – המוסר העבור המופקד על התוויית המדיניות, על בחינת האלטרנטיבות השונות ועל קביעת סולם הקדימויות בהתאם לצורכי התושבים והעיר – לא דנה בתקציב ולא שותפה בקביעתו. אפילו סגני ראש העירייה לא הובא ב„סוד" התקציב, הוסיף.

באוזני בלתי־רשמי נודע, כי תקציב העירייה בשנה הקרובה יקוצץ באורח דראסטי, וספק אם פרויקטים קיימים יתוקצבו על־פי התוכנית. נמסר כי יהיו פרויקטים שפיתוחם יופסק עוד במהלך העבודה, עד שימצא לכך תקציב.

המצב הכספי הקשה של העירייה איננו מונע מפקידי העירייה לצאת לחו"ל בעניינים הקשורים למילוי תפקידם. ועדת הכספים נתבקשה ב־9 במאי לאשר הוצאות חלקיות ומלאות ליציאתם לחו"ל של: מנחם יונובסקי, סגן גזבר העירייה, שבמהלך נסיעתו הפרטית לבריטניה וצרפת יצא לבחון בלונדון ובפאריס נושא רכישת האופנועים לניקוי גללי כלבים. ב. יציאתו ב־5 במאי של יוסי קינן, מנהל אגף התרבות לסיור מקצועי בן 10 ימים לאוסטריה ובולגריה לקראת קיומם של פסטיבלי מוסיקה בתל־אביב • יפו (קאמרית בחודש ספטמבר 1988, תקליטי באפריל 1989) ג. בדק ודיהובי, מנהל מחלקת המאור, שטסה בין 20 באפריל ל־30 באפריל בסיור ליגשרי בגרמניה. ד.אייק כהן, סגן מנהל המחלקה לכיבוי אש שישה בתערוכת „התרנגול הארום", התערוכה הגדולה באירופה לציוד כיבוי אש. ה. אלי חרציג, מבקר בכיר במשרד מבקר העירייה, היוצא בחודש מאי־יוני לסיור לימודים בניו־יורק, לוס אנג'לס, וסאן־פרנסיסקו.

קרקעות עירוניות נתפסות בידי תושבים – בהיעדר פיקוח בעת"א

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל־אביב

קרקעות עירוניות נתפסות תוך הפרה בוטה של החוק על־ידי אזרחים, מאחר שבעיריית תל־אביב לא פועלת זה זמן יחידת ביקורת נכסים שתפקידה לדווח על כך. כך עולה מדברים שכתב יחזקאל זילבר, ראש אגף הנכסים והמשק בעיריית תל־אביב לשמואל רוביצ'ק, מבקר העירייה.

מבקר עיריית תל־אביב, שמואל רוביצ'ק, כתב דו"ח ביקורת על אופן הטיפול בתפיסת קרקע עירונית – דרך הטייסים, יד אליהו. באחד מסעיפי הדו"ח הוא מעיר על פעילותה של יחידת הפיקוח. בתגובה השיב יחזקאל זילבר, ראש אגף הנכסים: „בעבר היתה קיימת באגף הנכסים והמשק יחידת ביקורת נכסים שמנתה כ־15 איש (ויש המעידים שאף יותר מכך). יחידה זו הלכה והצטמצמה במשך השנים ואנשיה כולם פרשו מהעירייה מחמת הגיל או מסיבות אחרות. המשרות שהתפנו, לא אוישו וכך נותר במחלקה אדם אחד שמונה להיות מנהל היחידה. לפני חודשים מספר הושעה גם אדם זה והמכונית שעמדה לרשות היחידה – מכונית פרגוויט ישנה – הוחזרה למאגר הרכב. המצב הנוכחי: אין יחידת פיקוח נכסים באגף".

מנהל אגף הנכסים אמר עוד, כי באגף הנכסים מודעים למחסור ביחידת הפיקוח וקיימת שאיפה להקים יחידה כזאת שתהיה מורכבת מאנשים מתאימים להגיש תלונות למשטרה ולהעיד בבתי־המשפט במידת הצורך. „כל הזמן אנו דורשים הקמת יחידה כזו ומתריעים על המצב הנוכחי".

החסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הארגון הארצי של המרפאים בעיסוק

כנס ארצי למרפאים בעיסוק ומפגש מחזורים
במלאת 40 שנה למקצוע הריפוי בעיסוק בישראל ופתיחת הקורס הראשון לריפוי בעיסוק בירושלים יתקיים בתאריכים 12–13.6.88 כ"ז, כ"ח סיון תשמ"ח בימים א' וב' במלון „הייאט ריג'נסי" ירושלים.
הפתיחה החגיגית ביום א' 12.6.88 בשעה 17.30.
הנושא: עבר, הווה ועתיד של מקצוע הריפוי בעיסוק.
במסגרת הכנס תוצג תערוכה מקצועית במלון
בוגרי בתי הספר לריפוי בעיסוק בירושלים, תל־אביב וחיפה ובוגרי בתי ספר לריפוי בעיסוק בחו"ל, המורים והעובדים בעבר ובהווה, המעוניינים להשתתף בכנס מתבקשים להתקשר עם רות אלבלבי, טל. 03-431466, 03-431111.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הועד הפועל
הארגון הארצי לפיזיותרפיה

בחירות לאירגון הארצי לפיזיותרפיה
בחירות למוסדות הארגון
תתקיימנה ביום שלישי 24.5.88 במסגרת כנס ארצי בין השעות: 15.00–8.30 באולם „הרשטריט" במכון וינגייט
החברים מתבקשים להשתתף.
דליה קלישבסקי
מזכירה ארצית

המועצה הציונית בישראל
אירועי יום ירושלים כ"ח אייר תשמ"ח
ישיבת הנהלת המועצה הציונית בישראל
בנושא: תוכנית ציונית לחיזוק ובסוס ירושלים
בבנין הסוכנות היהודית בירושלים
בשעה 9.30 בבוקר
עצרת נוער ציוני
בהשתתפות:
שמחה דיניץ – יו"ר ההנהלה הציונית העולמית
השר מרדכי גור
עוזי נרקיס – ראש מחלקת ההסברה
ניסן הרפז – יו"ר המועצה הציונית בישראל
באולם מיטשל ירושלים בשעה 11.00 בבוקר

מרכז השלטון המקומי בישראל
שולח ברכת חברים נאמנה
לאברהם (בייגה) שוחט
ראש המועצה המקומית ערד וסגן יו"ר המרכז
להיבחרו כחבר הכנסת
ולהגברת כוחו של השלטון המקומי בכנסת
דב תבורי – יו"ר
מיכאל אלמוג – מנהל כללי

קבלת מודעות 24 שעות נ דחוף
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל־
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית תכנון ובניה ר"ג (להלן – הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בכבס. גוש 6125 חלקה 645 רחוב ז'בוטינסקי 106 דהיינו הקלה 6% משטח החלקה ו־5% עבור מעלית ו־5% עבור קומה מפולשת.

כל המעונין הרואה את עצמו נפגע ע"י אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להמסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פירסום הודעה זו בעיתונות.

בכבוד רב
אורי עמית – ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

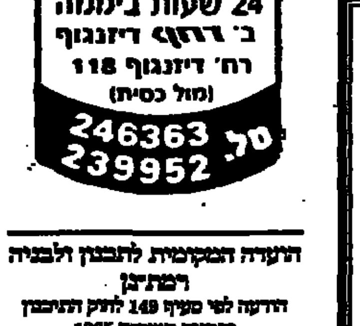

פנסיונר/ית
בואו להתחדש איתנו בשנת שרות בקיבוץ צעיר
לבעלי מקצוע בכל התחומים, המוכנים לתרום מיכולתם, מובטחת שנת חוויה עם חברה צעירה, בנופים קסומים ובאווירה תוססת.
אל תאמר כשאהייתי צעיר...
בוא ותהיה צעירו
לפרטים נוספים נא פנו:
בשעות העבודה: בימים א'–ה' – תמי או רינה, מח' התיישבות בתק"ם טל' 03-250231
בשעות הערב: איתן פרץ, דגניה א', טל' 06-758155
יואל דגני, שדות ים, טל' 06-364180
האזינו ביום שלישי, 17.5.88, בשעה 16.05 לרשת א' של „קול ישראל" לתכנית „מועדון שעון הזהב" – בה יעלה הנושא.

מחר יום שני, כ"ט באייר תשמ"ח, 16.5.88, בשעה 16.30
במלאת 40 שנה למערכה על ניצנים
נתייחד עם זכר
37 חללינו
מגיני המקום אשר נפלו במערכה
בעצרת זיכרון
ישאו דברים:
נציג הקיבוץ
השר מרדכי גור – בשם הממשלה
נציג צ.ה.ל.
תא"ל (מיל') יצחק פונדק
תוצג מסכת ניצנים, בביצוע צוערי קורס קציני חינוך, בסיום העצרת העליה לבית הקברות.
משפחות שכולות, לוחמים, מכרים וידידים מוזמנים.
אוטובוס מיוחד ייצא בשעה 15.30 מרחבת היכל התרבות בתל־אביב לקיבוץ ניצנים.

לאריק שרון
שר התעשיה והמסחר
משתתפים באבלך על מות
אמך ז"ל
המנהל הכללי וההנהלה
תעל – קבוצת מטמורות בע"מ

אבלים וכואבים על פטירת חברנו
צבי בן חיים ז"ל
חלוץ מגשים ומחנך דגול
הלוויה תתקיים היום, יום ראשון כ"ח באייר תשמ"ח 15.5.88
בשעה 14.00 בבית העלמין סגולה פתח־תקוה
משפחת „עמל"

רעות אורט
אבלה על מותו ללא עת של
ידידנו המורה והמחנך הדגול
צבי בן חיים
תנחומינו למשפחה ולרשת „עמל"
ישראל גורלניק
מנכ"ל אורט ישראל

לחברנו משומר רז
אתך באבלך במות עליך
אביך ז"ל
בנק אמריקאי ישראלי בע"מ
ההנהלה והעובדים

במלאת שלושים לפטירת יקירתנו
נעמי פרומט דוידוביץ ז"ל
נעלה לקבריה לאזכרה ולגילוי המצבה
בבית הקברות בקריית שאול ביום שני, כ"ט באייר תשמ"ח, 16 במאי 1988, בשעה 12.00.
תודתנו הלבבית נתונה לכל מנחמינו
בעלה ובנה

לחברתנו לעבודה יעל לוי
משתתפים בצערך על מות
אביך ז"ל
תנחומים לבני המשפחה
הנהלת מבטחים

אנו משתתפים בצערו הכבד של חברנו
דוד דוידוביץ
לשעבר מנהל המוזיאון לאתנוגרפיה ולפולקלור שבמסגרת מוזיאון הארץ, תל־אביב
על מות רעיתו
נעמי ז"ל
חוג גנזא לאמנות יהודית עממית
שליד מוזיאון הארץ

לחברנו יהושע וושצ'ינה
יו"ר מועצת מבטחים
משתתפים בצערך על מות
אשתך
תנחומים לבני המשפחה ולבית קיבוץ אפק
הנהלת מבטחים והעובדים

הננו משתתפים בצערו של הח'
יהושע וושצ'ינא
לשעבר, חבר הועדה המרכזת של ההסתדרות
על מות רעיתו
לאה וושצ'ינא ז"ל
תנחומינו למשפחה ולבית קבוץ אפק
ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הועד הפועל

דבר היום

מדיני או מפלגתי

אם בשבוע שעבר התמקדה מדיניות־החוץ של ישראל בבריה"מ, מתחיל הבוקר שבוע אמריקאי. אפשר שהמונח "מדיניות־החוץ" מטעה. הכוונה למדיניות שר־החוץ, שהרי לראש־הממשלה יש מדיניות אחרת ולפעמים גם סותרת. זרים יכולים להתבונן רק בהשתאות בחיזיון המשונה שבו נאבקים שני קברניטים של ישראל על ביקורים בארצות חשובות או חדשות ומיפגשים עם בכירי תבל. אצל יצחק שמיר, השגת ההסכמה לשיחה עימו נראית כתבלית המאמץ כולו, שכן בתמורה אין שמיר מסוגל להבטיח הגמשה כלשהי – אלא אם כוונתו לרמוז שלאחר הבחירות יוכל להרעיף ויתורים נדיבים יותר מיריבו.

הסובייטים ובעלי־בריתם במזרח־אירופה הקפידו בשבוע שעבר להבליט את תפקידו של שמעון פרס בראשות מפלגת העבודה, הן בביקורו בהונגריה והן בהשתייכות הפקידים ששוחחו עימו במדריד למפלגה הקומוניסטית ולא לממשלה. זו, כמובן, הכוונה מלאכותית, המאפשרת לסובייטים לקיים כלפי הערבים מראית־עין של העדר יחסים ובה בעת ללמוד על (מתצית) העמדה הישראלית. מוטב, עם זאת, למנוע מהסובייטים להסתפק חודשים ושנים בתחליפי־ערוצים אלה, כמותם כמיפגשים עם נציגי היהדות האמריקאית. בכך רוכשים הסובייטים דימוי של קשר עם ישראל בלא לשלם את מחיר חידוש היחסים הדיפלומטיים.

התעקשות הסובייטית הצליחה להכשיל עד כה את יוזמת ג'ורג' שולץ. אם יתגמשו הסובייטים, ילכו בעקבותיהם בוודאי גם הסורים והירדנים ויכבידו על שמיר להישאר אחרון הסרבנים. עיתוי שיחותיו של פרס בוושינגטון תואם עובדה זו. בהנחה שבפיסגת רייגן־גורבצ'וב בעוד שבועיים יש בכוחם של שני מנהיגי המעצמות לסכם מיתווה להתקדמות במזרח־התיכון, במיוחד אם נכונה תקוותם להתקדמות נוספת בסוגיית צימצום החימוש הגרעיני.

בעצרת השדולה למען ישראל (איפא"ק) יביע פרס גם את הערכת ישראל לשני בתי הקונגרס, שסייעו גם בתקופות מימשלים צוננים. תמיכת הקונגרס נשענה על הסכמה דו־מפלגתית, שהיתה עם ישראל לא רק בהמראות כבבחירות־דיסוק, כהגדרת סנאטור ואנדנברג בהקשר אחר, אלא אף סיפקה לה את המטוסים לצורך זה. חגיגת 40 שנות ישראל היא הזדמנות נאותה לציון מפעלם הגדול של סנאטורים וחברים בבית־הנבחרים כהאמפרי, קייס, "סקופ" ג'קסון, יעבץ, בינגהאם ורוזנטל, אם לנקוב רק בחצי־תריסר שמות מתוך עשרות ומאות. מצער להיווכח שדווקא ישראל, הנהנית מיכולת זו לגשר על הפער שבין המפלגות, אינה מסוגלת כיום למצוא בקירבה גישור פנימי שכזה.

יקיצה בשנה העשרים ואחת

מאת שלמה גינוסר

מי שאיחוד ירושלים חשוב לו ומבקש למנוע חלוקתה מחדש, חייב להכיר בעקרון חיוניות השוני. רק מינהלות עירוניות אוטונומיות לחלקיה יעניקו סבירות לשלמותה

ירושלים היא עיר של חלומות מתנגשים.

במציאות – אנחנו נכנסים האחד לתוך חלומו של השני. כל אחד וירושלים שלו בחלום. כל אחד החלום שלו על ירושלים. ואף אחד אין לו ירושלים שלו במציאות. וזוהי הטרגדיה של חולמי ירושלים בני כל הדתות והעדות. זהו גורל העיר הזאת כבר מאות שנים רבות.

בחלום שלי על ירושלים אין מקום לחלום שלך ובחלום שלך על ירושלים אין מקום לחלום שלי. כל אחד והאלוהים שלו. רבנים ואפיפיורים, כמרים וקאדים, סולטאנים וגנרלים. מלכים ומשיחי־שקר. יהודים וערבים. חרדים ודתיים וחילוניים. מגיא בן הינום ועד מרומי הר הבית, ירושלים היא עיר בהריון מתמיד עם חלומות. וכל מי שניסה להתעורר מהחלום הפרטי שלו, במוקדם או במאוחר נפל למלכודת פתאים. כי לחלום חלום של „כולה שלי" זה לא בדיוק לחיות את „כולה שלי". הטוטאליות של בעלות על העיר המטריפה הזאת אפשרית וסבירה רק בחלומות. רק בחלומות יש לבעלות הטוטאלית על ירושלים עתיד עמום כלשהו, מין הגיון של תת־ההכרה. מי שניסה להגיח מחלומו ולאמץ את ירושלים לעצמו לנצח, עשה טעות של עירבוב חלום ומציאות ובסופו של דבר הובס בטעות דומה של מישהו אחר ותוזר חלילה.

מה נשאר? נשארו רק ה„משיחים", שכל ירושלמי נתקל בחייו באחד או שניים מהם. „משיחים" מושחי־עצמם־לדעת וחולמי־עצמם־לדעת שסירבו להתפשר ועברו גילגול פאתיטי שהתחיל ככתם־צבע ברחובות העיר והסתיים במחלקה סגורה.

ירושלים היא „*עיר בשמים הגדולים ישה מבלך*" (יהודה עמיחי). ירושלים היא עיר של הבדלי־גובה. למעלה – חלומות. למטה – חיי־שעה. וביניהם – שטח־הפקר יפהפה שכולו ממוקש וזרוע סכנות. זה המעבר בין הגבהים. עיר שקשה לנוע בה בלי שנורקלים ומגלי־מוקשים.

מה אפוא קרה לעיר הזאת ב־1967? איך צריך לשפוט את איחודה של ירושלים החצויה? האם זהו עוד נסיון אחד להגיח מתוך חלום? האם הגשמתו של החלום היהודי שם קץ לחלום הערבי? האם טוהר שטח־ההפקר?
איחוד ירושלים נולד בהלם.

זהו, אולי, חלק מהתשובה. מכאן ואילך, או שאתה חי בהלם או שאתה מחלים. לכל אחת מהאפשרויות מחיר משלה. מאז 1967 חיה ירושלים בהלם. בשנים הראשונות נתלוותה לכך גם תחושה מסוימת של נעימות. אנחנו, היהודים, אהבנו את החלום החדש שלנו: ירושלים מאוחדת בירת ישראל לנצח. גם הספקנים ביותר סבורים שמוקדם מדי לידידות סימני־שאלה בקונסנזוס הזה, המשלב אסטרטגיה מדינית ארוכת־טווח עם מאסה רוחנית ואמוציונאלית שהצטברה במשך הרבה דורות של סבל. מה שנתגלה אחר כך כאשליה, התחיל ב־1967 בתחושה של הצלחה אדירה: העיר נפתחה ורחובותיה במזרח ובמערב גם יחד התערבלו בסקרנות אנושית בסיסית. אחר כך התחלנו אנחנו בשורה של צעדים לעגן חלום בתוך מציאות: סיפחנו את ירושלים המזרחית ופתחנו בפעילות תראפויטית להקל על פצעי האוכלוסיה הערבית המובסת. לא בדיוק היה איכפת לנו שהפצועים האלה לא בחרו בנו דווקא לתכבש קרבי שלהם. בוודאי לא לאחות רחמניה.

טדי קולק, החולם והביצועיסט, ראש העיר המעניין ביותר בעולם, החל לפרום את התפר בין שני חלקי העיר. בזהירות ובמידה רבה של חוכמה ורגישות. צרכים אנושיים בסיסיים, כמו פרנסה, סייעו לטוות מירקם חדש בין שני חלקי העיר. הנסיון החדש הדליק את דמיון העולם הנוצרי במערב אבל לא הקהה שם את מידת העוינות לרעיון ירושלים כבירת ישראל. לא חצי ירושלים ובוודאי לא ירושלים השלמה. ירושלים של החלום הנוצרי לא נהרסה פתאום מול ההתנגשות הגדולה בין החלום המוסלמי לחלום היהודי. היא רק לקחה פסק־זמן פונקציונאלי.

הלם האיחוד נמשך כמה שנים.

ואז, לא ביום אחד ולא בשבוע אבל בעקביות, חזרה לעיר הזרות העויינת. אם מישהו השתעשע באשליה שהחלום הערבי דעך והלך בשנות־ההלם המעטות האלה, היתה זאת טעות שאסור לעשותה בעיר הזאת. בירושלים אתה לא מתבשם מהרגע. כמות גדולה מדי של נצח החזיקה לעודקי ירושלים, לטוב ולרע, מכדי שיחשב בה הרגע החולף לגורם של משמעות.

בעיר הזאת יש, כנראה, פגם גנטי. תקלה כרונולוגית מובנית: העבר שלה נוטה לדלג על ההווה ושועט ישר לתוך העתיד. לכן גם יותר קל לחלום בה מאשר להתעורר. בחלומות הירושלמיים יש מעבר רך יותר מהעבר לעתיד.

נדמה לי שבצד היהודי מתרחש עכשיו תהליך של יקיצה.

בירושלים העכשווית, ירושלים של 1988, שוררת מידה רבה יותר של הבנה והסכמה משהיתה בה מיד אחרי איחוד העיר: אנשים במזרח ובמערב כאחד יגידו לך שהאיבה התבססה. שוב יש תפרים גסים בין שני חלקי העיר. זו איבה כבושה, חריפה דיה גם בלי אלימות. האינתיפאדה לא שינתה ולא תשנה את מפת העיר. אבל תיקנה את המקרא. יש קוד חדש. קוד של פחדים וניכור. ה„כאן" וה„שם", ה„הם" וה„אנחנו" – הרבה יותר חדים. חיוכי המבוכה והספק בתקופת הסקרנות ההדדית נמוגו. עידן ההיכרות הכפויה תם. יותר מאי־פעם מאז 1967, ההרגשה כיום היא, שירושלים מאוחדת אבל האוכלוסיות שלה נפרדות. שתי אוכלוסיות נפרדות שהחלומות ההפוכים שלהם מתנגשים זה בזה. חלומות הפוכים, ששברו של האחד הוא סופו של השני.

ימי החלום של סוף שנות השישים לא יחזרו. גם שנות השבעים וראשית שנות השמונים, שנות ההחלמה מההלם, יצאו. באו ימים אחרים.

לכן, יותר מאי־פעם ב־21 השנים האחרונות, „יום ירושלים" השנה צריך להיות יום של חשבון נפש. מה הפתרון?

בירושלים, עיר של פרדוקסים, צריך לחפש את הפתרונות הסבוכים ביותר. מי שהעקרון של איחוד ירושלים חשוב לו ומי שמבקש למנוע את חלוקתה מחדש, חייב להכיר בעקרון „החיוניות של השוני". רב־גוניותה של האוכלוסיה הירושלמית היא מפתח לכל פתרון. עצמאותם של כל חלקי האוכלוסיה היא פועל יוצא. בלי אוטונומיה מינהלית, לא רק שלא יצלח איחוד העיר. החיים בה יהיו נסבלים פחות ופחות. לא רק בין ירושלים הערבית והיהודית. גם בירושלים היהודית עצמה. רבעים אוטונומיים יעשו את החיים נסבלים יותר. תנו לכל חלק מאוכלוסיית העיר את הדגל שלו. לשכונות העדתיות – את דגל המשיח. לשאר השכונות היהודיות – את דגל החופש, ולערבים – את דגלם שלהם. כך אפשר יהיה לצמצם את החלומות על הטוטאליות של ירושלים. שכל אוכלוסיה תחיה את חייה ולא תנסה להכתיב לחלקי־אוכלוסיה אחרים מאוויים זרים. רק מינהלות עירוניות אוטונומיות יעניקו סבירות מיזערית לשלמותה של ירושלים, שלעולם לא תהיה כשאר הערים בעולם.

המודל הזה יסייע, אולי, לעיצוב עתידה המדיני של ירושלים, כאשר, בעוד שנים לא מעטות, יגיע רגע ההכרעה־מתוך־הסכמה.

ועד אז (שוב יהודה עמיחי) :
עכשו ירושלים כמו אשה
שרוצה שכל האוהבים אותה
יאהבו גם זה את זה,
והיא יודעת שלא.

תיקון ויינשטיין חוק? הערמה?

מאת זאב טריינין

האם יש תוקף לתיקון שאושר בכנסת בקריאה שניה ושלישית – בלי שוועדת הכספים אישרה את ניסוחו

„תיקון בחוק נתקבל על ידי תרגיל של הונאה", כך צוטט חבר כנסת שהתייחס לדרך שבה הכשיל ח"כ אריאל ויינשטיין את ההסכם שנחתם בין קופת־חולים הכללית ובין הרופאים. חבר, שנדרש גם הוא לפרשה, ייחס לויינשטיין הערמה על הכנסת.

ההונאה או ההערמה שנתלו בחבר־הכנסת ויינשטיין מתייחסות לתיקון שהוכנס בחוק יסודות התקציב ושקבע, כי מוסדות שהאוצר תומך בהם אינם רשאים לשנות את תנאי השכר של עובדיהם בלי אישורו של האוצר. חקיקה זו, הנוגעת לתקציב המדינה, נמצאת בתחום סמכותה של ועדת הכספים: לאחר שהחוק מתקבל בקריאה ראשונה הוא מועבר לוועדת הכספים, ורק לאחר שהוועדה מסיימת לדון בו היא מחזירה אותו לכנסת לקריאה שניה „בנוסח שאישרה".

הידיעה, שפורסמה ב„מעריב", מצביעה על כך ש„תיקון ויינשטיין" לא אושר מעולם בוועדת הכספים, ומכאן עולה שאלה קונסטיטוציונית ממעלה ראשונה: האם יש תוקף לחוק שנתקבל בכנסת בקריאה שניה ושלישית, אף שהוחזר לכנסת בלי שוועדת הכספים אישרה את ניסוחו.

אך, כבר היו דברים מעולם ולא רק ש„תיקון ויינשטיין" אינו החוק הראשון שקמו מערערים על דרך קבלתו, אלא שכמה מהמקרים אף הגיעו לדיון משפטי.

לפני שנים אחדות דנו שלושה לורדים, שופטי בית־המשפט לערעורים באנגליה, במקרה שעניינו תביעת בעלות על קטע ממסילת ברזל שהונחה ב־1847 ואשר מאז 1966 חדלה בה תנועת רכבות. ואלה בקצרה, פרטי המקרה:

בשנת 1969 קנה אדם אחד חלקת אדמה הגובלת במסילה ותבע מחברת הרכבות את הבעלות על המסילה הגובלת באדמתו. התביעה הסתמכה על חוק שקבע שאדמות שנלקחו להנחת מסילת ברזל יוחזרו לבעליהן כאשר תחדל המסילה להיות בשימוש. המכשול שעמד בדרכו של התובע היה חוק שיזמה חברת הרכבות ושביטל את החוק שהוזכר קודם. חברת הרכבות, שיזמה את החוק החדש, טענה שהצעתה אינה נתקלת בהתנגדות כלשהי, והפרלמנט קיבל אומנם את הצעתה וביולי 1968 נחקק החוק כחוק פרטי.

כיוון שהחוק החדש מנע את החזרת קטע המסילה לבעל הקרקע, פנה התובע לבית־המשפט וטען שחברת הרכבות הטעתה את הפרלמנט בזדון, וכי הבטיחה את קבלת החוק באמצעות הצגת פרטים כוזבים ומטעים. ללורדים הנכבדים, שופטי ערכאת הערעור, לא היה צל של ספק כי משהוחק החוק, אין בידי בית־המשפט הסמכות לבטלו. אף שהוכר בחוק פרטי, כלומר בגדר נורמה המסדירה מגזר ספציפי פרטי של קרקעות הגובלות במסילת ברזל שנזנחה, קבע בית־המשפט כי הנושא שפיט ויש לו הסמכות לדון בשאלה: האם החוק שחוקק הפרלמנט נתקבל בדרך נאותה? אם יקבע בית־המשפט כי החוק הושג בדרכים פסולות יהיה זה מתפקידו לדווח על ממצאיו לפרלמנט, כאשר בידי הפרלמנט נתונה הסמכות לבטל את החוק שנחקק במרמה או להשאירו על כנו.

גם בית־המשפט של מדינת ישראל עסק בחוקים שקמו מערערים על דרך קבלתם.

בבג"ץ 98/89, „ברגמן נגד שר האוצר", פסק בית־המשפט שחוק מימון מפלגות שנחקק ב־1969 ומנע מימון מרשימות חדשות שביקשו להגיש רשימת מועמדים לבחירות לכנסת, נתקבל שלא כדין משום שלא נתקבל ברוב הדרוש על פי סעיפים 4 ו־46 לחוק יסוד הכנסת. כלומר, החוק לא נתקבל ברוב של 61 חברי־הכנסת, כפי שנדרש בקבלת חוק הפוגע בעיקרון השוויון בין המפלגות המתמודדות בבחירות לכנסת.

אף שאין זה המקרה היחיד של פסילת חוק בידי בג"ץ, המאפיין את המקרים האלה הוא שלא נמצא לחוקים שנפסלו הרוב הדרוש על פי החוק לקבלתם. ואילו ב„תיקון ויינשטיין" הפגם הוא בהליך הקבוע בתקנון הכנסת, ולא בהליך הקבוע בחוק.

בבג"ץ 669/85, „כהנא נגד יושב ראש הכנסת", אמר בג"ץ כי אין הוא יושב בערכאת ערעור על החלטת יושב ראש הכנסת, וכי הוא נהג ריסון בכל הנוגע לכניסה לתחום הפעלת הסמכות הפנים פרלמנטרית שהיא בגבולות התקנון.

הריסון שנהג בג"ץ במקרה האחרון, שעניינו הליך הקבוע בתקנון הכנסת ולא בחוק, מעלה את השאלה אם יהיה בג"ץ צמוד לכלל שקבע לעצמו גם במקרה שתופנה אליו עתירה שתבקש לשלול את תוקפו של „תיקון ויינשטיין". ואם יאות בג"ץ להיכנס לגופה של עתירה מעין זו, האם יבטל את החקיקה שנתקבלה בניגוד לתקנון, או שמא יעדיף ללכת בדרכם של השופטים האנגלים ויסתפק בהפניית החוק החדש לבית־המחוקקים.

יום ירושלים והאינתיפאדה

מאת מוטה גור

ביום רביעי, כ"ח אייר תשכ"ז בשעה 10.00 זכיתי לדווח למפקדים הממונים עלי ובכך גם להודיע לעם היהודי כולו, בארץ ובתפוצות: „הר הבית בידינו".

אותה שעה המשיכו הצנחנים ולוחמי חטיבת ירושלים בטיהור העיר העתיקה ממוקדי התנגדות אחרונים ולוחמי הראל והדר צפונה ומזרחה להרחבת האזורים המשוחררים. יחידות הסיוע והארטילריה המשיכו להנחית אש על יחידות הירדנים בפאתי העיר ומטוסי חה"א תקפו אותם במרחבים שבין ירושלים ונהר הירדן.

בשעה 12.00 הגיע אלי הדיווח מכל מפקדי הגדודים:

כל השערים של חומת העיר העתיקה בידינו – והלוחמים עומדים על החומה לכל אורכה.

ירושלים, בירת ישראל ההיסטורית, שוב היתה לעיר אחת ומאוחדת.

מאז ועד היום גדלה העיר והיא יושבת על כל ההרים סביב לה ומעברם השני – צפונה ודרומה, מערבה ומזרחה – וישובים חדשים שומרים עליה.

ואילו ערפאת מצהיר בימים אלה בדמשק: נחזור וניפגש על חומות ירושלים ונשחררה מהיהודים.

תופעות רבות התרחשו במשך עשרים ואחת השנים:

שליטת ישראל בערביי יהודה, שומרון ועזה נמשכת; מאמצים מדיניים מגוונים לקידום השלום עלו וירדו; ממשלות בישראל עם השקפות עולם שונות התחלפו; סאדאת ביקר בירושלים ונחתם הסכם שלום עם מצרים; אש"ף הוכה ב־1970 בירדן וב־1982 בלבנון; הירדנים מוכנים למו"מ; ואילו הנהגת אש"ף בעיקשותה המדינית דורכת במקום ומתייצבת בראש האינתיפאדה עם תורתה השחוקה: להשמיד את מדינת ישראל ולבוא במקומה – כפי שגם אבו־איאד הכריז בהצטרפו אל ערפאת: מדינת פלשתין זו גם ת"א וחיפה.

ביום ירושלים, עיר השלום, צריך גם העם הערבי הפלשתינאי לערוך את חשבון נפשה: כמה אסונות ואיזה חורבן עליו עוד לעבור ולסבול בטרם יתקומם נגד המדיניות הקיצונית של הנהגתו המובילה אותו מן הפח אל הפחת?

ב־1947 מפלה וגלות; ב־1967 מפלה ושלטון ישראלי; ב־1987 אינתיפאדה הגורמת לחיזוק האחיזה הישראלית ביהודה, שומרון ועזה ומשכנעת את הישראלים שאת ההגנה על ירושלים עליהם לעשות אולי בשכם ובחברון.

אילו עוד מכות מצרים צריך העם הפלשתינאי לספוג על מנת להבין שגם אם עם ישראל משתוקק לחיים טובים, לשקט ולשלום – הוא לא יסכים לפגיעה בבטחונו ולא ייכנע למפעילים נגדו אלימות פיזית ו/או מילולית.

כאשר מרגיש עם ישראל שהוא מתמודד על קיומו – גם גלים של דעת קהל בעולם, ולו גם חזקים, לא יכפו עליו נסיגות או ויתורים המסכנים את עתידו. מה עוד שהניסיון ההיסטורי הוכיח שגלים כאלה, כאשר אינם צודקים, עוברים וחולפים, וישראל בשארת – אף מתחזקת.

העם היהודי רואה את יום כ"ח באייר תשכ"ז כיום שחרור ירושלים: העם הפלשתינאי רואה בו יום כיבוש ירושלים.

ויכוח זה יכול לבוא אל סיומו רק בדרך של דיונים ולא בדרך של מלחמה.

בעת המערכה לשחרור העיר מהאיום הצבאי הירדני נזהרו לוחמי צה"ל מכל היחידות להימנע ככל האפשר מפגיעה באזרחים. באופן יחסי ובהשוואה למלחמות דומות בערים מאוכלסות היו האבידות של אזרחים ערבים בעת המלחמה קטנות מאד. הפעלת חיל־האוויר הישראלי, הארטילריה והטנקים נעשו אמנם בעוצמה, אולם אך ורק נגד מטרות צבאיות ומוגדרות. המנהיגים הערבים של ירושלים העתיקה היו נבונים בצווים על הלוחמים והאוכלוסיה הערבית לא להתנגד בכוח לצה"ל. כתוצאה מכך – ולאחר שהציגו זאת בפני ברחבת הר הבית – הוריתי אישית גם לצנחנים לא להפעיל נשק אלא אם יעשו זאת נגדנו. ואמנם, נשארה העיר העתיקה שלמה: מספר הנפגעים בקרב הערבים היו מועט ואנחנו איבדנו שלושה לוחמים יקרים – לעומת עשרות רבות אשר שכלו כל יחידות צה"ל יום קודם בשכונות החדשות של העיר, שבהן לחמו נגדנו הכוחות הירדניים בעוצמה מלאה.

הנה כי כן – גם בעיצומה של מלחמה עקובה מדם ורוויית רגשות – נתגלתה התרומה החשובה אשר יכולה לתרום חוכמת ההסכמה.

ולכן, גם היום, אם אמנם יקרים ירושלים והקיום המשותף גם לערבים הפלשתינאים, עליהם לחדול מלשגות באשליות של אינתיפאדה ומפגשי רובים על החומות, שאחר דינם, להיכשל – ולהיאות סוף סוף, לטובת שני העמים, להיפגש איתנו בירושלים, כעיר של אחוות, הבנה ושלום.

דפים כואבים / יזהר סמילנסקי

מטורפים עם רובים

יותר מדי מטורפים מתרוצצים שם על ההרים בשטחים;
יותר מדי מטורפים נושאים שם רובים בידיהם;
יותר מדי רובים יורים שם אש קטלנית;
יותר מדי מהר לוחצים שם על ההדק וקודם־כל הורגים;
יותר מדי מוות נופל שם על ראש כולנו –
ועוד נשלם, שלם נשלם כולנו על הטירוף שם.
מי זה המטורף שנותן רובים לכל המטורפים שם?

יום אחד בעתונים

שוטרי מג"ב התחילו להכות את הפועלים הערבים באכזריות והתעללו בהם –
הם מרחו משחת נעלים על הרצפה ופיזרו עליה סוכר –
הם דרשו מאחד הערבים לזחול על ארבע וללקק –
ומאחר הם דרשו לאנן ולשיר –"
(„דבר", 11.5.88)

„צעירים ערבים שעברו בשער שכם בירושלים הועמדו ליד אחד הקירות ברחוב סואן –
נצטוו לפשוט מכנסים, לפשוט תחתונים –
ובמשך 20 דקות הועמדו וערוותם גלוייה –
אח"כ נתבקשו להתלבש. לא נדרשו להודות –
לא נחקרו ונשלחו לנפשם."
(„הארץ", 11.5.88)

הנה, לא ינום ולא יישן שומר ישראל.

קרבות שיעים בשיעים

מאת דן אבידן

בשיחות טלפון לילית בין נשיאי איראן וסוריה בסוף השבוע הושגה הפסקת־אש בין המיליציות של „אמל" והחיזבאללה בדרום־מערב ביירות, ואף הוקם מנגנון לפיקוח עליו; אם יתמוטט גם הסכם זה כקודמיו, תשקע סוריה עוד יותר בביצה הלבנונית

המכה הניצחת, שספגה תנועת החיזבאללה מידי תנועת „אמל" בדרום לבנון בראשית אפריל היתה כנראה הסיבה להתלקחות הקרבות בין שתי המיליציות היריבות במערב ביירות עתה, בראשית מאי. המשקיפים חלוקים בדעתם איזו מהן גרמה להתלקחות המחודשת. ישנם משקיפים הסבורים ש„אמל" יזמה את הלחימה בפרבר דרומי במערב ביירות במגמה להכריע את החיזבאללה גם באיזור זה ולהשלים בכך את הניצחון שנקבע בדרום. משקיפים אחרים בדעה שהיוזמה היתה של מפקדים בחיזבאללה בפרבר הדרומי, שאינם מצייתים לחלוטין להנהגת תנועתם ולשלטונות האיראניים, מתוך מניעי נקם ומתוך הכרת כוחה העדיף של תנועתם על יריבתה בזירה הביירותית. המוטיבאציה של מפקדים אלה להוכיח שכוח החיזבאללה עדיין במותניה – גברה לאחר התבוסה שספגה ב־5 במאי מידי צה"ל במיידון.

סיבוב הלחימה הנוכחי החל ב־6 במאי לאחר שמחסום של החיזבאללה עצר באחת השכונות בפרבר הדרומי של ביירות שיירה של אנשי „אמל" ואנשי המחסום רצחו בדם קר שני לוחמי „אמל" ממשפחת דאבוק הידועה. בעקבות זאת הזעיק מפקדי „אמל" את לוחמיהם מכל הגזרות ובתוך זמן קצר התפתחה לחימה מהקשות ביותר שארעו אי פעם בפרבר הדרומי של מערב ביירות בין שתי המיליציות השיעיות היריבות. הפרבר משתרע על 25־30 קמ"ר ומאוכלס בחצי מיליון תושבים שיעים בקירוב, רובם פליטים שהגיעו לאיזור במהלך שנות ה־70 וה־80 בהימלטם מאזורי מצוקה בפריפריה הכפרית ובחפשם אחר חיים קלים יותר במטרופולין של ביירות. באיזור זה צמחה במחצית שנות ה־70 תנועת „אמל" בהנהגת האימאם (הנרצח) מוסא סאדר, אולם מראשית שנות ה־80 ואילך הפך הפרבר הדרומי למעוזה העיקרי של תנועת החיזבאללה ולמקום מושבו של מנהיגה הרוחני השיח' מוחמד חוסיין פדלאללה. בפרבר זה, ובעיקר בחלק משכונותיו כגון ביר אל־עבד, וברובעי מארי ואל־מועאוזה, התמקמו כמה מאות לוחמי החיזבאללה יחד עם מפקדיהם שהגיעו לביירות מבקעת הלבנון, כור מחצבתה של התנועה, וכן הוקמו גם המפקדות הפוליטיות החשובות ביותר של החיזבאללה. במעוז חיזבאללה זה מחזיקים גם רוב בני הערובה הזרים שנחטפו במרוצת השנים האחרונות.

אין תימה איפוא שאנשי החיזבאללה חשו עצמם חזקים ומוגנים היטב בפרבר הדרומי שבו ליריביהם, אנשי „אמל", לא היו מאחזים אוטונומיים משלהם ולא אהדה רבה בקרב האוכלוסיה. יתרונה האיכותי של החיזבאללה על „אמל" בפרבריה הדרומיים של ביירות בא לידי ביטוי בסיבוב הלחימה הנוכחי בין שני הצדדים. בשלב הראשון של הקרבות שהחל ב־6 במאי הצליחו לוחמי החיזבאללה לכבוש שבע עמדות מידי אנשי „אמל" ברבעים הארת חרייך, שיאח, גוביירי ועוד. כן נמסר שחלק מאנשי „אמל" ערקו במהלך הקרבות למחנה החיזבאללה.

הלחימה בין שתי המיליציות התנהלה מרובע לרובע ומבית לבית תוך גילויי אכזריות רבים. מספרים שלוחמי החיזבאללה רצחו את שבוייהם בגרזנים, שרפו בתי תושבים שנחשדו כמשתפי פעולה עם מיליציית „אמל", ואף חיסלו בדם קר צוותים של הסהר האדום הלבנוני שעסקו בחילוץ גוויות ובפינוי נפגעים משדה המערכה. שני הצדדים השתמשו בנשק ארטילרי מסוגים שונים ולוחמי „אמל" הפעילו גם טנקים מיושנים מסוג טי־54 שקיבלו בשעתו מבעלי־בריתם הסורים. הירי הארטילרי והלחימה האינטנסיבית באיזור צפוף האוכלוסין גרמו להרס רב ולנפגעים רבים. מקורות לבנוניים אמדו את מספר ההרוגים ב־150 ויותר ואת מספר הפצועים ב־500 בקירוב. עשרות אלפי תושבים עקרו מבתיהם בפרבר הדרומי למקומות אחרים. לוחמי החיזבאללה ביקשו להסתייע בלחימה נגד אנשי „אמל" במתנדבים מאנשי ערפאת, אך אלה היו עסוקים רוב הזמן במאבקים משלהם במחנות סאברה ושאתילה נגד מתנגדי „פתח" בראשות אבו מוסא. יש הטוענים שלוחמי החיזבאללה נעזרו בכמה עשרות חיילי משמרות המהפכה האיראניים, חלקם תושבי ביירות ואחרים שהוזעקו ממחנה הבקאע לשדה המערכה בביירות. מיליציית „אמל" גייסה עשרות אלפי לוחמים למאבק נגד החיזבאללה ומשנקלעה למצוקה הזעיקה תגבורות נוספות לביירות מאיזור הדרום. הסורים לא התערבו, בינתיים, בלחימה למרות שהם מחזיקים במערב ביירות דיוויזיית קומאנדו מוגברת מאז פברואר אשתקד.

עד לצהרי יום ב' בשבוע שעבר עלו בתוהו כל נסיונות המתווכים האיראניים והסורים להביא להפסקת הקרבות. מספר הסכמים להפסקת אש שהושגו הופרו על ידי הצדדים הניצים. המגעים להפסקת הלחימה קיבלו משנה תאוצה משהגיע אותו יום לביירות קצין המודיעין הסורי הראשי בלבנון גאזי כנעאן. הלה נועד מיד עם ראשי המחנות היריבים וכן עם מנהיגי המימסד השיעי הסוני של מערב ביירות (לאחרונים העביר גם הצעות חדשות מצד המתווכים האמריקאיים והנשיא ג'ומייל לקידום הסדר בין־עדתי בלבנון לקראת הבחירות הקרובות לנשיאות). כנעאן לחץ על מנהיגי „אמל" והחיזבאללה להורות ללוחמיהם להפסיק לאלתר את הקרבות. הוא אף איים שאם לא תיפסק האש, עשוי הצבא הסורי הערוך במערב ביירות להיכנס לפרבר הדרומי ולהשליט בו סדר בכוח הזרוע. יחד עם כנעאן נטלו חלק במגעים להשקטת הזירה גם תת־שר החוץ האיראני חוסיין שיח' אל־אסלאם ושגרירי איראן בביירות ובדמשק, אחמד דסתמלצ'יאן ומוחמד אלטאארי.

מגעים אלה הניבו בסופו של דבר הסכם נוסף להפסקת־אש שהחל להתבצע במוצאי יום ב' בשבוע שחלף, משנערכו באזורי הקרבות שש ועדות בטחוניות שהורכבו מנציגי „אמל" והחיזבאללה וכן מ־36 קצינים סורים ומנציגים איראניים. על פי ההסכם היו אמורות הוועדות הללו לפקח על הפסקת האש וכן לוודא שהלוחמים משתי המיליציות יפנו את הרחובות ויחזרו לעמדות שהחזיקו לפני פרוץ העימות הנוכחי. אולם הסכם הפסקת האש בקושי החזיק מעמד יממה. לוחמי החיזבאללה סירבו לפנות את העמדות שכבשו מידי אנשי „אמל" ואף ביצרו אותן היטב בחסות הפסקת האש, ואילו לוחמי „אמל" הבהירו שהם נחושים בדעתם להחזיר לעצמם את העמדות שאיבדו ואף החלו לרכז כוחות גדולים באיזור שדה התעופה של ביירות לקראת ביצוע מתקפת־נגד רחבה.

המתקפה החלה בחצות, אור ל־10 במאי. עשרות אלפי לוחמי „אמל" בגיבוי ארטילרי הסתערו בחמישה צירים על שכונות גובריי, ביר אל־עבד, הארת חרייך ואחרות, במטרה לתפוס מחדש את העמדות שנפלו בידי החיזבאללה ובניסיון להשיג הכרעה בלחימה. החיזבאללה השיב מלחמה שערה. לוחמיו לא רק הגנו בחירוף נפש על מעוזיהם, אלא אף השתלטו על עמדות נוספות של תנועת „אמל" והרחיבו אחיזתם בפרבר הדרומי. למעשה רוב שכונות הפרבר עברו לשליטת החיזבאללה ואילו לתנועת „אמל" נותרה מובלעת צרה בשכונת שיאח, כראמה

(המשך בעמוד 8)

هكذا من الأصل

مكان الأصل

מכתבים למערכת דבר

שכירי־יום מזמנים עבור המציאו את השביתה, משום שעבדו כ־15 שעות ביום, משום שנאלצו לשלוח את ילדיהם בני השש לעבודה, אפילו במכרות, משום שנשותיהם ההרות נאלצו להמשיך בעבודתן הקשה, ומשום שהשתכרו שכר רעב.

השביתה היתה מעין זעקה „תמות נפשי עם פלישתים". באמצעות הפסקת הייצור ניסו הפועלים לפגוע ב„בעל הבית" עד שייכנע הוא, או עד שסבל משפחותיהם ישבור את רוחם הם.

היום המצב שונה, ומותר היה לצפות מהעובדים שימצאו שיטות חדשות להיאבק על תביעותיהם המקצועיות. לפני כשנתיים קראתי, כי עיתונאי אחר, שביקר בבית־חרושת ביפאן ראה את הפועלים עובדים כשסרט לבן כרוך סביב כובעיהם. לשאלתו הסביר מלווהו, בעל בית־החרושת, כי פועליו שובתים והסרט הלבן מציין זאת. הם ממשיכים לעבוד משום שבית־החרושת התחייב לספק את תוצרתו במועד מסויים, ומשום שאף הם עצמם מעוניינים בכך. אבל בעל בית־החרושת מוטרד מהשביתה. כל תושבי העיר יודעים על השביתה שפרצה במפעל שלו, והוא עושה מאמצים עליונים לבוא לידי הסכם עם פועליו.

לא כך המצב בישראל, ואף כשמדובר ברופאים, שהם מיגזור מקצועי ששירותיו חיוניים, אין העובדים מחפשים דרכים חדשות להשיג את מטרותיהם. ידוע גם ידוע, כי בלי לחץ אין משיגים דבר. ובכל זאת, לו ביטאו הרופאים את התמרמרותם בצורה אחרת, ולא בהפקרת החולים, היה הציבור מקבל את דרישותיהם ואף מצדיק אותם, ובסופו של דבר היה נוצר לחץ ציבורי חזק על הממשלה. קרו מקרים, ולדעת הציבור כוח רב.

אבל לא כך עשו הרופאים. הם לא חיפשו גישה נבונה ללב הציבור, אלא נקטו שיטה הפוכה, וכאשר הם פגעו בו והפקירו אותו, התחיל הציבור להתמרמר ולהתקומם נגדם, והשתיקה שהוא שותק עכשיו היא שתיקה רועמת ואולי היא בבחינת השקט שלפני הסערה. הממשל מבין זאת, וגם מנצלו

הכל טוענים, כי כאשר שוטרים חוטאים, אסור להרשות למשטרה עצמה לשפוט אותם. ואם הרופאים קובעים, כי רק שלושה מתוך 800 הניתוחים הנעשים בכל יום. ויום בארץ הם ניתוחים דחופים, ואת האחרים אפשר לדחות, אנו כולנו מתנגדים שהם בלבד יהיו השופטים „המעניקים חנינה לעצמם. בייחוד כאשר קמים אנשים הגונים (ראו „ממתינים – ומתים", „ידיעות אחרונות", 25.3.88) שמתחילים להכות על חטא ולהתוודות.

אני מציע סרט לבן סביב הכובע: כן, כמו האסיאתים האלה, שם ביפאן. בתחילה רק סביב ראשם של הרופאים, ואם יסבירו את מצבם לציבור וירכשו את הבנתו ואת תמיכתו, אף סביב ראשינו שלנו.

משה רדזמן
תל־אביב

בהצדיקו את הריסת הבתים בכפר ביתא, טען שר המשטרה חיים בר־לב, כי פעולת הענישה נתבצעה על־פי החוק הירדני השולט בגדה. אנחנו לתומנו סברנו, כי ישראל שולטת בשטחים וחוק הממשל הצבאי והמינהל האזרחי הם הקובעים את סדרי־החיים שם.

האם בניית ערים ויישובי־מתנחלים, סלילת כבישים („חצוצה שומרון" ו„כביש אלון" והבקעה, הפקעת־קרקעות ועוד... התבצעו על־פי החוק־הירדני האומנם תוכנית־אב פיסית ליהודה ושומרון היא על־פי תיכנון וישוי ירדני?

נראה, שדרכי הענישה אינן תואמות גם את החוק הישראלי. רוצחים, גוזענים ומסיתים יהודים לא „זוכים" להריסת בתי־משפחותיהם ואזרחי ישראל אפילו נאשמו בבגידה (העבירה החמורה ביותר) בעת מלחמה כבעת שלום, לא גורשו מארצם ומולדתם.

הריסת מעונן של משפחות על זקניהן, נשותיהם וטפן, היא מעשה על־אנושי ואינו ראוי להיכלל בספר החוקים האנושי. הגיעה העת, בה עלינו להחליט, איזה חוק ומי בעליהם של השטחים. השארת המצב המדיני המעורפל, תגרור אותנו למעשים וחוקים לא־אנושיים ותדרדר את המדינה ואזרחיה לתהומות מוסר שמהן לא תשתקם החברה הישראלית.

דן יהב
תל־אביב

בשבוע שעבר הופיעה ידיעה בעיתונות, כי במאיי־קולנוע ישראלים מגנים את ישראל בחריפות בלתי־רגילה בפסטיבל הסרטים בניו־יורק ויחד עם זה תובעים שישראל תגדיל את התקציבים בשבילם...

רק בסדום היתה יכולה להתרחש תופעה כזאת. המדינה היהודית נדרשת לתרום בעין יפה לכל המשמיצים אותה ולממן את מסע־השטנה נגדה על־ידי כלי־התקשורת, האמנים ושאר אנשי־„הרוח" המסיתים ומגדפים ומוציאים דיבת הארץ רעה.

הממשלה חייבת להפסיק מיד כל תמיכה בשונאי־ישראל אלה.

פ. עמירם
ירושלים

מרגע פתיחתו של משפט דמיאניוק ועד לסיומו, לא היתה דקה אחת שהחסרתי ממנו. הפכתי ממש מכורה למשפט. הסניגור שפטל ניסה להכשיל את העדים כאילו זכרונם בגד בהם ואינם יכולים לזכור את כל הפרטים לאחר שנים כה רבות. שלושת השופטים היו תמימי־דעים שזוועות כאלו וגיהינום כזה כפי שעברו על הניצולים אי־אפשר לשכוח. השופט דב לוין אפילו הביע את תמיהתו כיצד יכול סניגור ישראלי להשמיע דברים כאלה. הייתי רוצה לדעת, כיצד היה מרגיש מר שפטל לו היה אחד מניצולי טרבלינקה ומולו היה ניצב סניגור כמר שפטל עצמו.

למרות ששפטל ציפה שהעדויות הנוספות שיביא ינפצו לרסיסים את העדויות שנשמעו, למרות כל זאת צפה האמת ויצאה לאור.

הנאשם קרא עד הרגע האחרון „אני חף מפשע", ויתכן, כי לאחר שנים כה רבות הוא גם מאמין בכך. וכי איך ייתכן להיות עם זכרונות מפלצתיים כאלה. לאחר שהוליד איוואן האיום ילדים משל עצמו וגם נכדים, הוא אינו יכול להיות עם צילו של האדם ששחט ילדים קטנים. הוא החליט למחוק את הצל הזה והחליט שהוא דמות חדשה – דמיאניוק חדש. אך הדבר לא עלה בידו. צילו רדף אותו עד שהביא אותו לכס המשפט בישראל.

ולסיום ברצוני להביע את גאוותי על המשפט הישראלי, בביסוסים הזהירים והקפדה על כללי הדין, למרות הזעזוע הנפשי שבוודאי היה גם מנת חלקם של השופטים.

מלכה מינצברג
בית־אבות „אמעל"

לפני כמה שבועות כתב אורי אבנרי ב„עולם הזה", כי „אין שמץ של ספק לגבי נכונותו של מחמוד דרוויש להגיע לשלום עם מדינת ישראל על בסיס של גבולות 1967 אם תסכים ישראל להקמת מדינה פלשתינאית בגדה וברצועה".

נזכרתי שעוד לפני כ־10 שנים, כשחזר אורי אבנרי וחברו מתי פלד מווינה אחרי פגישה עם ערפאת ומיודעו קרייסקי בישר לנו אורי אבנרי באותו שבוע ב„שורה" שעד יום שישי תגיע הודעת־הכרה מצד ערפאת במדינת ישראל.

את מספר ימי השישי מאז ועד היום אני כבר משאיר בידי אבנרי לספור אותם, אבל עכשיו, כשכולנו קוראים את שירו של דרוויש זה, שחור על גבי לבן, בו הוא אומר לנו, ליהודים בארץ, „עזבו אותה אתם היהודים החיים וגם המתים שלכם קחו אתכם כי אנחנו לא רוצים אפילו זכר, שיישאר מכם בארץ זאת", בא אבנרי שהוא בן לעם היהודי – עם הנלחם ממש על קיומו ומתעתע, בעם שלו עצמו ומוכן להתכופף לדברים כתובים ומפורשים של המשורר השנוא הקיצוני שלנו.

קשה להבין את הדבקות והאהבה הזאת לשונאינו בנפש בלי סוף על אף שכבר מזמן איכזבו וממשיכים לאכזב אותו.

נראה לי, שלכבוד בעם לא יזכה, כי הדמיונות והשליות־השווא שלו, שהוא מפיץ בלי סייג, פוגעות בעם הרבה יותר מכך בו בעצמו.

ש. זבלבסקי
גבעתיים

מתקרב ובא יום ירושלים. מה הוא צופן בקירבו? עשרים שנה לאיחודה של העיר. ערבים ויהודים חיים ביחד, והנה האינתיפדה באה לחסל את המושג שבה דובר עליו – הדו־קיום. הדו־קיום שכל כך התפארנו בו. נראה, שהערבים לא שכחו את מוצאם ובבת אחת הפכו עורם ושמו „פס" על קיום של עשרים שנה ואין עוד שיתוף־פעולה. יש שביתות מסחר ויש פגיעות בציבור היהודי.

האם אף אחד לא חשב על כך מה גרם לערביי העיר העתיקה וסביבותיה שנהנו משפע כלכלי גדול בעשרים השנה הללו לשנות את מצב הדו־קיום? האם אנו לא עשינו מספיק להמשך בדו־קיום ולא עשינו די לאיחוד העיר? בעוד שהערבים מזוהים עם גורל העם הערבי ולא איכפת להם מצבו הכלכלי שהשתפר במשך שנים אלה. משך כל התקופה הזאת ההזדהות עם הערבים בארצותיהם גדלה וגברה על כל שיקול הגיוני אחר. לא יצא להם מכך שום דבר תכליתי כיוון שצה"ל גבר עליהם והם מרגישים מקופחים יותר בשטח הפוליטי. נראה, שרצוי לנו לשתפם בשלטון. אולם מנהיגינו שאינם בדעה אחת עוזרים להם והם מנצלים מצב זה ועל כן תנו להם לפעול בדרך חיובית על־ידי שיתופם בחיי העיר והלכותיה ובנייתה. תנו להם קצת ייצוג ואל תשללו מכל וכל מגע עימם ואל תדכאו כל יוזמה חיובית לשיתוף בהכרעות בעיר. הם חלק מאיתנו ונצטרך בסופו של דבר להודות בכך. לו עשינו זאת קודם היינו מונעים את נפילתו של הדו־קיום. כל זאת לטובתנו ולא לרעתנו.

אילה נהרי
ירושלים

בימים אלה נתפרסמה הודעה על הקרנת הסרט „חנה סנש". בקשר עם זה אבקש להביא לידיעת הציבור את העניין הבא:

לפני כמה שנים נבחרתי כחבר ב„מועדון המיבצעים המיוחדים" בלונדון. מועדון זה ממוקם ברחוב הרברט באיזור נייטסבריג'. בחירתי נעשתה על סמך שירותי עם אורד וינגייט בחבש.

בעת ביקור במועדון נתברר לי, כי אין שום איזכור לישראל במועדון זה. בעזרת ידידי רודס־פרקר, לשעבר נשיא המועדון וסגן שר החוץ הבריטי, דאגתי כי יתלו במועדון צילום של חנה סנש עם דברי הסבר מתאימים.

את הצילום קיבלתי מקיבוץ שדות ים וחנה מופיעה בו במדי חיל האוויר הבריטי. בדברי ההסבר נאמר, כי חנה סנש נשלחה להונגריה במסגרת הסדר בין המחלקה המתאימה במודיעין הבריטי והמוסדות הציוניים והיא היתה חלק מ„הצנחנים" שנשלחו לאירופה הכבושה.

אברהם עקביה
חיפה

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון ערך בסוף השבוע קבלת פנים בלשכתו בירושלים לאמנים מוטי מזרחי (משמאל) וצדוק בר־דוד, שנבחרו לייצג את ישראל בביאנלה הבינלאומית בוונציה.
צילום: רוני נעמן

השניה בדרך

הספר „מדינת ישראל וארץ ישראל" בעריכת אהרן דורון (הוצאת בית ברל) יצא לחנויות בפברואר, וכבר אזלה מהדורה אחת. את השנייה מדפיסים בימים אלה. הספר קיבל את אישורו של משרד החינוך כספר עזר למורים והוא עוסק, בין השאר, בהיבטים גאוגרפיים, היסטוריים, פוליטיים, ודתיים. בין הכותבים: פרופ' ארנון סופר, אריה נאור, תת אלוף אריה שלו, פרופ' צבי עילם, פרופ' בנימין נויברגר ועומאר מסלחה.

ו.צ.

מי אתה פריץ צורן?

„אני צעיר ומשכיל; ואני אומלל נאורוטי ובודד" כך כותב הצעיר בעל השם הבדוי פריץ צורן בספרו „מארס", אשר פורסם בגרמניה לאחר מותו ועורר בה ובעיקר בשוויץ – מולדתו – סערת רוחות. „סרטן זו מחלה גופנית, אך גם נפשית... מכל מה שנטלתי עימי מן הבית הדבר החכם ביותר שעשיתי היה ללקות בסרטן". אין בספר תיאור של יסורי המחלה, אלא כתב האשמה חריף כלפי משפחתו והתחשבנות עם החברה השוויצרית השמרנית והשאננה. מיד עם פירסום הספר החלה העתונות הרודפת גרמנית לחפש את הדמות העומדת מאחורי השם פריץ צורן והגיעה לבסוף לפריץ אנגסט. אולם אימו ואחיו סירבו לאשר את הזיהוי. מי שתמך בזיהוי הוא חוקר הספרות השוויצרי אדולף מושג (בתמונה), אשר הביא את כתב־היד אל הוצאת הספרים „קינדלר", שיכבעה להוציאו לאור ואף כתב לו אחרית דבר. השבוע ייצא הספר לאור בתרגום עברי בהוצאת „מסדה".

מינוי

ויליאם ברוק (בתמונה), מי שהיה עד לאחרונה שר העבודה של ארצות־הברית, נבחר בסוף השבוע החולף כיו"ר חבר הנאמנים של פורום ג'ין קירקפטריק למנהיגות ולמדיניות ציבור ליד אוניברסיטת תל־אביב. ברוק, מה־אישים הבולטים ביותר בזירה הפוליטית ב־ארצות־הברית, נענה לפניית הפורום לעמוד בראשו, במקומה של לין מאירהוף ז"ל, יו"ר ומייסדת הפורום, שנפטרה לאחרונה, לאחר מחלה. דן פתיר – מנכ"ל פורום ג'ין קירקפטריק מסר, כי חבר הנאמנים החליט בישיבתו לערוך את הוועידה הבאה של הפורום בחודש דצמבר 1988 בתל־אביב ולהקדישה לבחינת תוכניות והצעות שונות לגבי דרכים בשלום ושיתוף פעולה כלכלי בין ישראל לערבים.

הלך לעולמו

החצוצרן האמריקאי צ'ט בייקר נפטר ביום שישי האחרון באמסטרדם לאחר שנפל מהקומה השניה במלונו. בייקר, שנתפרסם במיוחד בשנות ה־50 בזכות הופעותיו עם גרי מוליגאן, היה מיוצרי ה„קול ג'אז", שהה בהולנד במסגרת סיבוב הופעות בארצות השפלה.

הנודניק האחרון

אורח בלתי צפוי נלווה בסוף השבוע לפמליית נשיא המדינה, שביקרה בכפר הנוער החלוצי ניצנה על גבול מצרים. היה זה הסופר היהודי־אמריקאי, הרמן ווק, „המרד על הקיין", „רוחות מלחמה" ו„מרג'ורי מורנינגסטאר". כאשר הוצג בפני חניכי המחזור הנוכחי, תלמידי 'חות הנוער הציוני' מירושלים, על־ידי מנכ"ל עליית הנוער בסוכנות היהודית, הסופר אלי עמיר, התקבל האורח במחיאות כפיים סוערות. ההפתעה היתה גדולה במיוחד כאשר התבקש ווק לשאת דברי ברכה והוא בחר לעשות זאת דווקא בעברית. „אני „הנודניק" האחרון שידבר כאן היום בפניכם" אמר לקול צחוקם של החניכים. „מאד התרשמתי מהביקור בניצנה ואני מאמין באמונה שלימה שהחזון של אריה (לובה) אליאב, הוגה ומקים הקהילה, יהפוך למציאות אם לא מחר, אז מחרתיים". אמיר רוזנבליט

ישיר ועקיף

אבישי כפיר ויצחק רובין, המנהלים של חברת „סקניוז" מחיפה, זכו בימים אלה בפרוייקט הוידאו בפסטיבל ישראל. החברה תפיק במשך 24 ימי הפסטיבל עשרות שידורים ותכניות וידאו. השידורים יוקרנו על גבי מסך ענק ברחבת התיאטרון בירושלים ובאולמות השונים של מרכז האמנויות והבמה של התיאטרון. השידורים יכללו סקירות של האירועים אשר יצולמו במהלך היום פגישות עם האמנים וראיונות עם שחקנים ואנשי במה תיאטרון.

אריאלה ראובני

לארי קינג (משמאל) ראיין ביום שישי בניו יורק את פרנק סינטרה לתוכניתו הפופולרית „לארי קינג לייב" ברשת C.N.N. זהו הראיון הראשון לו זכה סינטרה ברשת הלאומית בעשרים השנים האחרונות.

חוזה מההפטרה

ברידג'

מאת ארנונה שמאן

ישנם חוזים, שכשאתה מתבונן בכרוז המתבונן את הביצוע, אתה מסנן בשקט „אני אוכל מטאטא אם הוא מבצע את החוזה", ובכן אל תמהר להתחייב (אלא אם כן אתה אוהב לאכול מטאטאים) משום שהחיים מלאים הפתעות. היד הבאה הינה דוגמא לסוג כזה של ידיים:

מערב		מזרח
	צפון: ♠A 10 x x ♥x x x ♦A K x ♣A K x	
♠K x ♥Q x x ♦J x x ♣Q J 10 x x	צפ / מז מע / דר	♠J x x x ♥A x x x ♦Q x ♣x x x
	דרום: ♠Q x x ♥K J 10 ♦x x x x x ♣x x	

מחלק: צפון
פגיעים: כולם
ההכרזה:

צפון	מזרח	דרום	מערב
1 קלאב	---	1 דיאמונד	---
1 ספייד	---	1 בלי שליט	---
3 בלי שליט	---	----	----

מערב לא נבהל מההכרזה והוביל בקלאב, הכרוז זכה את הלקיחה (מהלך גבוה) ומערב המשיך בקלאב, הכרוז זכה בדומם והמשיך באלוף ומלך דיאמונד ודיאמונד קטן, מערב זכה בלקיחה והמשיך בקלאב שנלקח עם האלוף בדומם. בידי הכרוז עתה, שתי לקיחות בקלאב, ארבע לקיחות בדיאמונד ולקיחה בספייד.

הכרוז שיחק הארט קטן מהדומם, ומביזון שאסור לו ליפול בידי מערב, שיחק את המלך הארט, זכה בלקיחה ועתה המצב היה כזה:

מערב		מזרח
	צפון: ♠A 10 x x ♥x x ♦--- ♣---	
♠K x ♥Q x ♦--- ♣J 10	צפ / מז מע / דר	♠J x x ♥A x x ♦--- ♣----
	דרום: ♠Q x ♥J 10 ♦x x ♣---	

הכרוז משחק דיאמונד, מערב משליך קלאב, ספייד מהדומם וגם מזרח השליך ספייד. דיאמונד נוסף מיד הכרוז מכניס את מערב לבעיות, אם ישליך קלאב, ישחק הכרוז הארט, המתנגדים יזכו בשתי לקיחות בהארט, וימסרו לכרוז שתי לקיחות בספייד (בתנאי שינחש נכון את מצב הספיידים), מצב דומה יווצר אם מערב משליך הארט קטן או את המלכה הארט. מערב החליט להשליך קלאב נוסף, הכרוז השליך ספייד, ומזרח חייב להשליך הארט (ובכך למנוע מעצמו שלוש לקיחות בהארט) משום שאם ישליך ספייד, ישחק הכרוז את המלכה ספייד מידו, מערב יכסה במלך (או לא) אלוף מהדומם ולאחר שהמסיך נופל, תוגבה העשירית שבדומם. הכרוז שיחק אוזמנם הארט, המתנגדים זכו בשתי הלקיחות, הכרוז ניחש נכון את מצב הספיידים ו... מטאטא או לא מטאטא ... החוזה בוצע.

קרבות שיעים בשיעים

(המשך מעמוד 7)

ובאיזור הגובל בשדה התעופה של ביירות. בעקבות הישגיה של החיזבאללה התערבו הסורים וכפו על הצדדים הסכם חדש להפסקת אש שגם הוא התמוטט.

מצוקת „אמל" ורפיפותם של הסכמי הפסקת האש הניעו את מנהיגי העדה השיעית ביום ד' האחרון לפרסם גילוי־דעת ובו קריאה לסורים להציב כוחות צבא בפרבר הדרומי כדי לשים קץ לקרבות. בהודעה נאמר שההנהגה השיעית של מערב ביירות מתכוונת לשגר משלחת לדמשק כדי להגיש לנשיא אסד בקשה פורמלית להורות לחייליו להיערך בפרבר הדרומי. בקריאה דומה יצאו גם מנהיגי שבע מפלגות שמאל לבנוניות אשר להן זיקה לסוריה וכן חלק מהמנהיגים המוסלמים־סונים של מערב ביירות. באותו יום סיים הגנרל כנעאן את שליחותו בביירות וחזר לדמשק כדי לדווח לנשיא אסד על המתרחש בפרבר הדרומי ולדון עמו באפשרות להצבת חיילים סורים באזור זה.

בינתיים הביעו האיראנים את התנגדותם לכל מהלך סורי חד־צדדי בפרבר הדרומי שעלול להטות את הכף לרעת החיזבאללה ולטובת תנועת „אמל" בעלת־בריתה של סוריה. שליטי איראן אף חוששים שאם ייערך צבא סורי באופן מאסיבי בפרבר הדרומי, ישוחררו בני הערובה הזרים המוחזקים על ידי החיזבאללה ואיראן תאבד קלף מיקוח חשוב בעימותיה עם מעצמות המערב. ביום ד' בשעת ערב מאוחרת התקשר נשיא איראן עלי ח'מינאי טלפונית לנשיא אסד והפציר בו שסוריה לא תתערב חד־צדדית במתרחש בפרבר הדרומי. לאסד היו כנראה באותו שלב היסוסים משלו ולכן סיכמו שני הנשיאים שתורכב ועדת פיוס חדשה בהשתתפות נציגיהם האישיים: תת אלוף עלי חמוד ראש צוות המשקיפים הסורים במערב ביירות ותת שר החוץ האיראני חוסיין שיח אל־אסלאם, לצד נציגים מטעם מיליציות „אמל" וחיזבאללה. באותה שיחת טלפון הוחלט גם על כינונה של הפסקת אש חדשה בזירת הקרבות.

ארבעת חברי ועדת הפיוס התכנסו עוד במוצאי יום ד' בלילה לישיבה ראשונה בשגרירות האיראנית בביירות ושם גיבשו הסכם חדש לייצוב הפסקת האש וליישוב הסכסוך בין „אמל" לחיזבאללה. ההסכם כולל שבעה סעיפים הקובעים פרוצדורה להרגעת הזירה במהלך סוף השבוע על ידי הצבת משקיפים בשטח המריבה, פינוי הפצועים, הכנות לשחרור הדדי של החטופים מבין הלוחמים, הסתלקות אנשי המליציות מהרחובות ופתיחת דיונים בין הצדדים לשם יישוב חילוקי הדעות הפוליטיים ביניהם. בהסכם נאמר שאיראן וסוריה יראו בכל מיליציה שתפר את ההסכם אחראית להמשך ההידרדרות.

הסורים בוודאי מעוניינים עתה להבטיח את ביצוע ההסכם כדי להשקיט את הזירה הביירותית לקראת הבחירות הצפויות בקרוב לנשיאות בלבנון. יחד עם זאת, בגלל היריבות הקשה בין „אמל" לחיזבאללה וחוסר רצונה של תנועת „אמל" להשלים עם אובדן רוב מאחזיה בדרום מערב ביירות, עלול ההסכם החדש להתמוטט כפי שהתמוטטו קודמיו. במקרה כזה תהיה סוריה נאלצת להציב את חייליה בפרבר הדרומי כדי להשליט בו סדר בכוח הזרוע. מהלך כזה יגרום לשקיעה נוספת של סוריה בביצה הלבנונית ויגביר קרוב לוודאי את המתח בינה לבין איראן.

שערי מטבע חוץ ביום 13.5.88

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.52	1.59	1.52	1.59	1.52	1.59	1.5563	1.5757	1.5563	1.5757	1.5573	1.5769	1.5663
1 מארק גרמני	0.90	0.95	0.91	0.95	0.91	0.95	0.9264	0.9397	0.9264	0.9379	0.9253	0.9369	0.9313
1 לי"ש	2.86	3.00	2.88	3.02	2.89	3.03	2.9391	2.9757	2.9352	2.9718	2.9432	2.9802	2.9547
1 פרנק צרפתי	0.26	0.28	0.26	0.28	0.26	0.28	0.2726	0.2760	0.2730	0.2764	0.2728	0.2762	0.2744
100 ינים יפאניים	1.22	1.28	1.23	1.29	1.22	1.29	1.2505	1.2661	1.2498	1.2654	1.2493	1.2650	1.2570
1 גולדן הולנדי	0.81	0.84	0.81	0.85	0.81	0.85	0.8256	0.8359	0.8245	0.8348	0.8259	0.8363	0.8305
1 פרנק שווייצרי	1.09	1.14	1.09	1.15	1.09	1.14	1.1140	1.1279	1.1138	1.1277	1.1123	1.1263	1.1196
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.26	0.27	0.2652	0.2685	0.2650	0.2683	0.2653	0.2687	0.2667
1 כתר נורבגי	0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2531	0.2563	0.2531	0.2563	0.2532	0.2564	0.2547
1 כתר דני	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2411	0.2441	0.2411	0.2441	0.2412	0.2442	0.2425
1 מארק פיני	0.38	0.40	0.38	0.40	0.38	0.40	0.3889	0.3937	0.3884	0.3932	0.3893	0.3942	0.3915
1 דולר קנדי	1.23	1.29	1.24	1.30	1.24	1.30	1.2637	1.2795	1.2632	1.2790	1.2630	1.2788	1.2713
1 דולר אוסטרלי	1.13	1.24	1.16	1.25	1.17	1.25	1.2046	1.2196	1.2032	1.2182	1.2037	1.2169	1.2127
1 ראנד דרא"פ	0.46	0.55	0.42	0.84	0.45	0.63	0.7061	0.7149	0.7062	0.7150	0.7072	0.7161	0.7107
10 פרנקים בלגיים	0.43	0.45	0.43	0.45	0.43	0.45	0.4390	0.4445	0.4433	0.4458	0.4430	0.4486	0.4453
10 שילינגים אוסטריים	1.29	1.35	1.29	1.35	1.29	1.36	1.3161	1.3325	1.3159	1.3323	1.5169	1.5335	1.3246
1000 לירטות איטלקיות	1.21	1.28	1.22	1.30	1.22	1.31	1.2451	1.2585	1.2434	1.2590	1.2443	1.2599	1.2501
1 „סל" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.9236	1.9476	1.9227	1.9467	—	—	1.9359
1 דינר ירדני	4.13	4.39	4.30	4.58	4.35	4.64	—	—	—	—	—	—	4.3073
10 לירות לבנוניות	—	—	0.08	0.09	0.02	0.04	—	—	—	—	—	—	0.0429
1 לירה מצרית	0.63	0.67	0.60	0.63	0.63	0.68	—	—	—	—	—	—	0.6892

הננו משתתפים בצערה של החברה
בראונשטיין שושנה
על מות
אמה ז"ל
הועד הפועל של ההסתדרות
וחבר עובדיו

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה
של חברתנו
בתיה וידלר
הלוויה היום יום א' 15.5.88
בשעה 16.30 בנגבר
המשפחה ובית נגבר

דבר — לפני 60 שנה

הבחירה בממשלת סין הלאומית

לקראת הבחירה בממשלת סין הלאומית. מסין מודיעים, כי הלאומיים מתקדמים במהירות. מחכים לידיעה על כניסתם לפקין. משערים, כי עם כבוש פקין תוכר הממשלה הדרומית כממשלת כל־סין ע"י הממשלות הזרות. הממשלה הלאומית מינתה כבר צירים לאנגליה ולארה"ב.

הקוראן בעברית

המלומד הירושלמי הצעיר ד"ר יוסף ריבלין גמר את תרגום הקוראן לעברית. תרגום הקוראן לעברית שהתפרסם ע"י מלומד גרמני לפני ששים שנה היה לקוי מכמה בחינות.

לפני 40 שנה

הקמת מדינת ישראל

אתמול אחה"צ הוכרז על הקמת המדינה, במעמד של חברי מועצת העם ונציגי מוסדות ועתונות, באולם המוזיאון בת"א.

כוחות זרים עברו את גבולות הארץ

האויב פתח במשך היום באש תותחים ואוירונים בצפון. התקפה קשה נערכה על ישובי הדרום. בהודעות קהיר, דמשק, בירות ועמאן מודגש שהפלישים נכנסים לא רק להציל את הערבים אלא גם להקים סדר.

דבר ספורט

הליגה הלאומית

	הקבוצה	משי	נצי	תיקו	הפסי	שערים	נקי
	בית עליון						
1.	הפועל תל־אביב	30	17	8	5	21–58	59
2.	מכבי נתניה	30	15	10	5	32–52	55
3.	הפועל באר־שבע	30	12	12	6	18–29	48
4.	שמשון תל־אביב	30	11	11	8	31–33	44
5.	הפועל כפר־סבא	30	11	11	8	28–32	44
6.	הפועל פתח־תקוה	30	11	9	10	38–42	42
7.	בית"ר תל־אביב	30	9	13	8	33–37	40
8.	הפועל צפרירים	30	7	13	10	33–28	34
	בית תחתון						
1.	מכבי חיפה	30	12	8	10	33–52	44
2.	בני־יהודה	30	10	11	9	22–26	41
3.	מכבי תל־אביב	30	8	12	10	41–42	36
4.	בית"ר ירושלים	30	9	9	12	42–36	36
5.	הפועל לוד	30	3	9	18	65–17	18
6.	מכבי פתח־תקוה	30	3	8	19	47–19	17

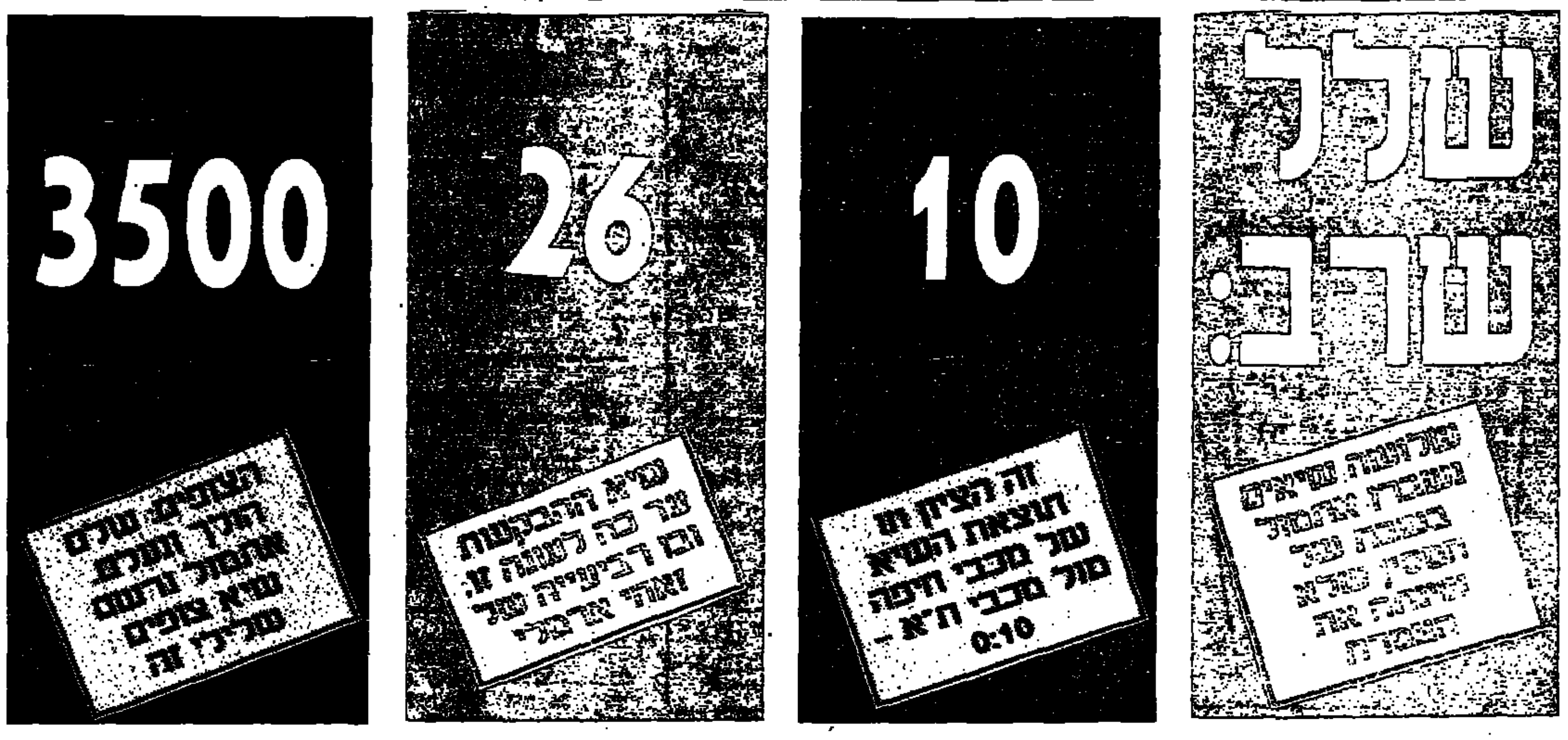

לאחר שנגמר המחזור

אברהם בנדורי, שוער העבר של מכבי ת"א:

0:10? זה לא יכול לקרות למכבי ת"א. זו טעות!

לא יכול להיות. מכבי ת"א הפסידה 0:10? אולי טעו שם בדיווח זה לא יכול לקרות למכבי ת"א. זו טעות! צריך לתקן את הדבר הזה לא יהיה רציני להגיב בפרט שלא הייתי בחיפה ואינני יודע מה היה שם. לכן, כל תשובה לא תהיה רצינית. דבר אחד אני יכול לומר בוודאות: הכבוד העצמי של מכבי ת"א נפגע!

כשאני מתחיל לפשפש בהיסטוריה אינני יכול להיזכר בתוצאה כזו בליגה הלאומית. לא רק במכבי. בכלל. מאז שהתחלתי להגן על השער של מכבי ת"א ב־1946 לא זכור לי דבר כזה. בתקופה ששיחקתי עד 1959 היינו מפסידים מקסימום בשער אחד או שניים. המקסימום היה הפסד 4:2 להפועל פ"ת. גם אחרי פרישתי מכבי לא היתה צריכה להביא שקים כדי לסחוב את הגולים. נדמה לי שההפסד למכבי נתניה 6:1 היה התבוסה הכי גדולה של הקבוצה.

ב־1942 מכבי חיפה הפסידה לבית"ר ת"א 12:1 בגמר גביע המדינה אבל בליגה לא זכור לי שאי־פעם קבוצה הובסה עד כדי כך. להפסד הזה בוודאי תהיה השפעה על הקבוצה ואולי יהיה צורך לעבוד עם פסיכולוגים. זה נורא מה שקרה, אפילו יתברר שהקבוצה הופיעה בהרכב חסר.

בצמרת אין שום חדש. פער 4 הנקודות בין הפועל ת"א ומכבי נתניה נשמר. אבל המרחק לסיום הליגה התקצר בעוד מחזור ולגבי ידידי הפועל ת"א היא האלופה.

אין זה מוצדק בשלב זה להרוג את שיטת הפלייאוף. זו שיטה נסיונית ויש לתת צ'אנס בעניין 3 הנקודות וצריך לראות איך הדברים יסתדרו. המבחן: רק אם יבוא קהל. אם לא יבוא – לא יהיה טעם לשיטה.

בעניין הנבחרת: צריך להתרגל לעידן החדש עם צוות המאמנים הישראלי. נראה כי תהיה אווירה טובה בנבחרת ולשחקנים יהיה רצון כביר ללבוש המדים הלאומיים.

(שמואל קלינר)

נבחרת המחזור

יוסי מזרחי (בית"ר ים)

איתן אהרוני (מכבי חיפה) — דני אוזמירלי (בני־יהודה)

ניר אלון (הפועל פ"ת) — ברוך הכהן (מכבי נתניה)

ד. בריילובסקי (מכבי חיפה) — רוני לוי (מכבי נתניה) — מאיר צרפתי (באר־שבע)

ניר לוין (הפועל פ"ת) — עופר מזרחי (מכבי חיפה) — זאהי ארמלי (מכבי חיפה)

עבודות ומספרים: פליי־אוף 3

הפועל ת"א 1 (0) — הפועל כפ"ס 0 (0)

● מוריס זאנו (53)
ציון משחק: 6
המצטיין: משה סיני
המאכזב: בת איינשטיין
השופט: אריה פרוסט
צופים: 1500
איצטדיון: בלומפילד

★ הפועל ת"א: סליאס 6, עמר 5, הנלה 6, טל 6, הרשליקוביץ 5, אקסטיין 5, הרמה 4 (מוסא), אלי כהן 4, סיני 6, זאנו 5, בר־שטרית 5 (שבתאי לוי).
★ הפועל כפ"ס: שמיר 5, מללי 4, פרטלני 5, גרמיש 5, איינשטיין 4 (בר־דיין), בן חיים 4, פלבר 4, סטלפר 4 (נתור 4), יפה 6, סיימון 5, רבינו 5.

מכ. נתניה 3 (1) — שמשון ת"א 0 (0)

● עודד מכנס (16), רוני לוי (62, 89)
ציון משחק: 6
המצטיין: רוני לוי
המאכזב: יגאל הילל
שופט: יאיר טולינגר
צופים: 200
איצטדיון: נתניה

★ מכבי נתניה: בלדב 6, חיים לוי 5, חלפון 6, הסן 6, פקר 5, לם 6, עציוני 5 (עטיה), גבאי 6 (זאנו), גראשה 4, מכנס 6, רוני לוי 6.
★ שמשון ת"א: חדד 6, רודי 4 (קריפי), ברדה 5, זכרוני 4, שוקרון 5, סליחי 4, יגאל הילל 4, יוסי כהן 5, עטריה 5, אודי 5, ארמוני 4 (דמתי).

בני־יהודה 1 (0) — בית"ר ים 0 (0)

● דני אוזמירלי (12)
ציון המשחק: 6
המצטיין: יוסי מזרחי
המאכזב: אורי מלמיליאן
שופט: יוסף ריאמנט
צופים: 200
איצטדיון: שכונת התקוה

★ בני יהודה: אטיאס 5, סלמן 4 (מדר 5), אלקבץ 6, איל חיים 6, עלו 5, רמי לוי 5, מנצור 4, מליחי 6, אוזמירלי 7 (קוסטיקה), אייזנברג 6, גודדנה 6.
★ בית"ר ירושלים: מזרחי 7, קדוש 3 (בן אליהו), אוזלאי 6, אשאש 5 (אלהרר), נחמני 5, בני כהן 4, שמואלי 4, שורץ 5, מלמיליאן 3, רוקמן 5, סמי מלכה 3.

באר־שבע 2 (2) — צפרירים 0 (0)

● מאיר צרפתי (70), יוסי אביטן (84)
ציון משחק: 5
המצטיין: מאיר צרפתי
המאכזב: לאון פנסו
שופט: בני בוק
צופים: 200
איצטדיון: חולון

★ באר־שבע: אנסטן 5, בן חמו 6, רודיי 5, אילוז 5, גוגן 6, חיון 4 (רהק), ויצמן 4 (ביטון), צרפתי 7, עזרן; אוחנה 6, אביטן 7.
★ צפרירים חולון: בסרן 5, זיתוני 5, סליאס 4, יעקובי 4, מחלוף 5, בן ברוך 4, פנסו 3, דמתי 4; פרחן 5, שקרוקה (ליברמן), עטרני 3 (גולדברג).

מכבי חיפה 10 (7) — מכבי ת"א 0 (0)

● זאהי ארמלי (13, 23, 53, 68), איתן אהרוני (2), עופר מזרחי (7, 15), אבוקרס (36), קלינגר (45), א. מרדכי (80)
ציון משחק: 7
המצטיין: דני בריילובסקי
המאכזב: מנשה שמעונוב
שופט: אריה חלף
צופים: 2000
איצטדיון: קרית אליעזר

★ מכבי חיפה: גינצבורג 6, אהרוני 7 (עטרה), דוד לוי 6, רוזנטל 6, מרילי 7, קלינגר 6, אבוקרט 6, בלבול 6, בריילובסקי 8, מזרחי 7 (מרדכי 6), ארמלי 8.
★ מכבי ת"א: אריכא 3, מיקי כהן 5, שמעונוב 2, ענבר 3, אזולאי 3, צרפתי 3, גריאני 3, אלון נתן 3, גודרון 3, טבק 3, בראל 3.

הפועל פ"ת 5 (1) — בית"ר ת"א 1 (0)

● אלי מחפוד (25), ניר לוין (47), אלון חזן (49), מני בסון (52, 77)
● יוסי אודרי (65)
ציון המשחק: 7
המצטיין: ניר לוין
המאכזב: יעקב כהן
צופים: 1000
מגרש: בלומפילד

★ הפועל פ"ת: רוני ג'דבי 5, דוד לוי 5, אלון 6, מרמוס 5, קוושוילי 5, מחפוד 6, גיא לוי 5 (בודניק 5), אלון חזן 6 (רבינוף), אליה 5, בסון 6, לוין 7.
★ בית"ר ת"א: ליברמן 4, סודס 4 (יעקב כהן 4 (עידא 4), עמר 4, אופנהיים 4, עמרן 5 (פז), ניסים כהן 5, מאהי 4, אודי 5, לביא 4, אברהמי 4.

מכבי פ"ת 3 (1) — הפועל לוד 0 (0)

● אלישע לוי (14), אלון ירדום (49, 53)
ציון משחק: 5
המצטיין: אלון ירדום
המאכזב: יצחק נעמן
שופט: רחמים שאשו
צופים: 100
איצטדיון: הפועל פ"ת

★ מכבי פ"ת: פביאן 5, א. כהן 4, מ. כהן 5 (כרמלי 5), דניאל 6, זאן 6; צופין 4, א. ירדום 6, אלישע לוי 6, אורבל 6, בניה 6, שימקוביץ 5.
★ הפועל לוד: טריקי 4, ברדוגו 5, נעמן 4, קטשוילי 5, סרול 4 (סמילה), הלל 5, דרעי 5, בדמסס 5, שרביט 4, סמריה 5, שטרית 5.

הניחוש הנכון

1.	צפרירים – באר־שבע	2
2.	בית"ר ת"א – הפועל פ"ת	2
3.	הפועל ת"א – כפר־סבא	1
4.	מכבי נתניה – שמשון	1
5.	מכבי פ"ת – הפועל לוד	1
6.	מכבי חיפה – מכבי ת"א	1
7.	בני־יהודה – בית"ר ים	1
8.	הפועל יהוד – שעריים	2
9.	הפועל ר"ג – יבנה	1
10.	הפועל ים – הפ. חדרה	x
11.	הפועל חיפה – טבריה	2
12.	הפועל עכו – עביוד	2
13.	מכבי יפו – ב. נתניה	2
14.	הכח ר"ג – הפ. בת־ים	2

המגרש המרכזי

הפועל ת"א – הפועל כפר־סבא 0:1

שער הנצחון. הכדור, שבעט זאנו (במרכז התמונה) מתגלגל פנימה. שמיר על הפנים ובר־שטרית חוגג. 0:1 להפועל ת"א (צילום: א. קנפר)

מתכון האליפות של הפועל ת"א: כובשים שער ונחים

מאת ג. אשר

שער בודד של חלוץ הפועל ת"א, מוריס זאנו העניק אתמול לקבוצתו נצחון ליגה נוסף בדרך לתואר האליפות, הפעם על קבוצת הפועל כפר־סבא – 0:1 (0:0).

תניכיו של יצחק שניאור לא הרשימו את 1500 הצופים שהטריחו עצמם בחום כבד לצפות במשחק ועוררו לעיתים רושם, כי הם מעדיפים לסיים את המשחק מהר בכל האפשר. מנגד, כפר־סבא איכזבה לחלוטין ואם במחצית הראשונה שיחקה לא רע, הרי במחצית השניה נראתה כשבר כלי. כפר־סבא שיחקה אומנם ללא כוכבה אלי יאני, אבל גם בלעדיו חייבים היו חניכיו של שמעון שכטר להוות מטרד קשה יותר להפועל ת"א.

במחצית הראשונה ניתנה לכפר־סבא הזדמנות להבקיע את את סליאס, אבל השוער הצעיר הצליח לחלץ את שערו מאי נעימות. במחצית השניה, שגם היא התנהלה בשרב כבד התעוררו התל־אביבים ובדקה ה־53 הבקיע מוריס זאנו שער יקר לחבריו. יעקב אקהויז התקדם לכיוון רחבת ה־16 מ' של כפר־סבא ושיגר כדור עומק לעברו של זאנו והאחרון בעט חזק לפינה השמאלית של אדיר שמיר חסר האונים – 0:1.

ההמשך היה כולו של הפועל ת"א. פעם אחת סיני חלף על־פני אדיר שמיר והסתבך, אחר היה זה אלי כהן שבעט מעמדה נוחה לשחקים ובדקה ה־80 היה זה בר־שטרית שבעט למשקוף השער.

המנהיג. סיני פורץ בין מגיני כפר־סבא (צילום: א. קנפר)

מכבי נתניה – שמשון ת"א 0:3

נתניה: מנצחים ומחכים. אולי

מאת דוד בכר

מכבי נתניה עדיין בתמונת האליפות. אתמול ניצלו הנתנייתים את אדישותם של שחקני שמשון ת"א וחגו בנצחון ביתי מוחץ – 0:3 (0:1).

שחקני עיר היהלומים לא נאלצו להשקיע מאמץ ניכר כדי לזכות בנצחון קל. הם ניצלו עד תום את חולשתה המדהימה של שמשון והבקיעו שלושה שערים. החום הכבד ששרר במגרש פגע קשות בשחקנים, אבל אין זה תרוץ הולם ליכולת העלובה של השמשונים.

כבר בדקה ה־16 עלתה נתניה ליתרון. בני לם בעט מ־16 מ' ואבי חדד הדף את הכדור הישר לרגלי עודד מכנס, שבבעיטה מקרוב קבע – 0:1. עכשיו זמנם של האוהדים המתוסכלים לשאול: למה ישב עודד על הספסל ברוב העונה. הנה, בלית ברירה החזיר ולצד את עודד, בהיעדר יגאל מנחם ושלום תקוה, והוא לא מפסיק להפציץ.

עד לסיום המחצית ניסו שחקני עיר היהלומים להבקיע עוד שערים, אבל חוסר כחץ בהתקפה ויכולת טובה של השוער, אבי חדד הותירו את התוצאה בעינה.

גם במחצית השניה המשיכה נתניה לתקוף. בדקה ה־62 הגביהה בני לם כדור קרן לעבר רוני לוי, שבנגיחה נאה קבע – 0:2.

נתניה המשיכה לתקוף ובדקה ה־89 שוב היה זה רוני לוי, שבבעיטה נאה מ־16 מ' קבע את תוצאת המשחק – 0:3.

מכבי חיפה – מכבי ת"א 0:10

10 הפרש זה לא נורא. בכדורסל

מאת יצחק צ'יבין

כשנמלטו אוהדי המשחק שחקני מכבי ת"א בבושת פנים לחדרי ההלבשה, כאילו השד רודף אחריהם, חשבתי לעצמי: איפה היה הכבוד שלהם ב־90 דקות המשחק? מה הם נזכרו להתבייש עכשיו? מכבי חיפה רשמה אתמול את נצחונה הגדול ביותר בכל הזמנים והנחילה למועדון המפואר מת"א את תבוסתו הגדולה ביותר – 0:10.

לתוצאה היו שתי סיבות: משחק נפלא של „הירוקים" לעומת יכולת מתחת לכל ביקורת של מכבי ת"א. אפילו העדרם של מרכוס, איזנר, הדיקס וגולדברג לא מהווה תירוץ רציני.

כבר בדקה ה־2 שלח בריילובסקי את אהרוני, שקבע 0:1. בדקה ה־7 שוב שלח בריילובסקי את אהרוני לעבר השער. אהרוני בעט, השוער הדף ומזרחי קבע מקרוב 0:2.

בדקה ה־13 בעט בריילובסקי לרחבה וארמלי המשיך לרשת. כעבור שתי דקות הטיס בריילובסקי למזרחי שבבעיטה אדירה מ־16 מ' הכלים 0:4. שחקני ת"א עוררו באותן דקות רחמים, אבל ארמלי (23) ניצל הזדמנות נוחה מול השוער כדי לקבוע 0:5 ולשפר את מצבו בטבלת „מלך השערים".

דקה 36: כדור עונשין של דוד לוי נהדף לרגלי אבוקרט, שקבע 0:6. עם השריקה למחצית הגיע תורו של קלינגר, שהדיע את כל הגנת מכבי ובבעיטה שטוחה קבע 0:7.

בפתיחת המחצית השניה ניסו האורחים להבקיע לפחות שער כבוד. בדקה ה־53 בעט בני טבק מ־20 מ' למשקוף השער. בדקות 53 (פריצה מהפת) ו־68 הבקיע ארמלי עוד צמד אישי. כבר 0:9. מזכיר את טאייאן.

בדקה ה־80 נרשם גם מרדכי, כשקבע בקרוב את התוצאה ההגבבת 0:10.

באר־שבע – צפרירים חולון 0:2

ארוחת בקר קלה בחולון

מאת י. כהן

הפועל באר־שבע לא עבדה קשה אתמול בבוקר כדי לגבור על קבוצתה האדישה של חולון בביתה בתוצאה 0:2.

חולון עשתה את שלה העונה. שחקניה לא התייחסו ברצינות רבה למשחק ואיפשרו לב"ש לעשות במגרש ככל העולה על רוחה.

האורחים נהנו משליטה מלאה במרכז המגרש. במחצית הראשונה הם לא השכילו לנצל זאת לשפת השערים, אבל בשלהי המשחק בא יתרונם לידי ביטוי מעשי.

בדקה ה־70 הגביה יוסי אביטן את הכדור לרחבה וצרפתי בבעיטת יעף קבע – 0:1.

שחקני בירת הנגב המשיכו לתת את הטון במרכז המגרש. בדקה ה־84 התנהל צרפתי עם הכדור ומסר אותו ליוסי אביטן, שמקרוב לא התקשה לקבוע את תוצאת המשחק – 0:2.

בני־יהודה – בית"ר ים 0:1

אילו זה היה „סטנגה"...

מאת נפתלי כהן

הקורות הצילו את בית"ר ים מתבוסה בשכונת התקוה. בני־יהודה הסתפקה בנצחון 0:1. השרב הכבד לא השפיע על „ההורבים", שהציגו את משחקם הטוב ביותר באחרונה.

כבר בדקה ה־12 עלתה בני יהודה ליתרון, לאחר שאביטנעם מליחי מסר מסירת פז לדני אוזמירלי, שבבעיטה נהדרת מ־16 מ' קבע – 0:1.

שחקני שכונת התקווה המשיכו להלום. בדקה ה־17, בעט מנצור לקורת השער הבית"רי. כעבור שש דקות הגיע תורו של דוד סלמן לבעוט לקורת השער.

ה„הורבים" המשיכו לתקוף ורק יכולתו הטובה של יוסי מזרחי מנעה מהם להבקיע שערים נוספים עד לסיום המחצית. גם במחצית השניה נמשך הלחץ של בני יהודה. בדקה ה־49 נכנס מדר לרשימת הבועטים לקורת השער. את הרשימה חתם משה אייזנברג, שבדקה ה־72 בעט כדור נהדר שנהדף – בקורת השער.

מכבי פ"ת – הפועל לוד 0:3

נצחון ביתי ראשון העונה

מאת מאיר לוי

בקרב היורדות לליגה הארצית זכתה אתמול מכבי פ"ת בנצחון בית ראשון העונה והביסה את קבוצתה המפורדת של הפועל לוד בתוצאה 0:3 (0:1).

המשחק היה חד צדדי בכל שלביו והאורחים מלוד לא ניסו אפילו להוות יריב שקול לשחקני אם המושבות. כבר בדקה ה־13 הצליח אלישע לוי לקבוע בבעיטת עונשין מ־18 מ' – 0:1.

שחקני לוד המשיכו לשוטט במגרש, אבל הפתח־תקוואים לא ניצלו זאת מספיק עד לסיום המחצית הראשונה. במחצית השניה המשיכו הפתח־תקוואים לשלוט במגרש ללא עוררין.

בדקות הפתיחה של המחצית השניה (49, 53) חתם הצעיר אלון ירדום את התוצאה הגבוהה. שיהיה במזל בליגה הארצית.

הפועל פ"ת – בית"ר ת"א 1:5

הסימפוניה ה־5 של פ"ת

מאת ג. אשר

יכולת מעולה של חלוצי הפועל פ"ת העניקה להם נצחון חוץ מרשים על קבוצתה המאכזבת של בית"ר ת"א – 1:5 (0:1).

דווקא באיצטדיון בלומפילד, שהפך באחרונה למבצרם של הביתר"ים עשו הפתח־תקוואים ככל העולה על רוחם. בית"ר שיחקה אמנם, ללא ירון כהן, יחיאל אבן צור, אלי תגר וניסן כהן, אבל גם בהעדרם קשה להבין כיצד נקלעה הקבוצה לחולשה מדהימה שהפכה בסיום לתבוסה מחפירה.

בדקה ה־25 ניצל אלי מחפוד אי הבנה בהגנת בית"ר ובבעיטה בחצי גובה קבע – 0:1. בדקה ה־47 הבקיע ניר לוין שער נאה, לאחר מסירה של אלי מחפוד – 0:2.

בדקה ה־49 השלים אלון חזן שער שלישי לאחר שניצל טעות של יעקב כהן – 0:3. בדקה ה־52 פרץ ניר לוין כמופה לעבר השער ושיגר מסירת פז למני בסון שלא התקשה לקבוע – 0:4.

יוסי אודרי הצליח בדקה ה־65 לצמק את התוצאה בבעיטה נפלאה מ־30 מ' ואילו מני בסון חתם את תוצאת המשחק בדקה ה־77 בבעיטה חזקה – 1:5.

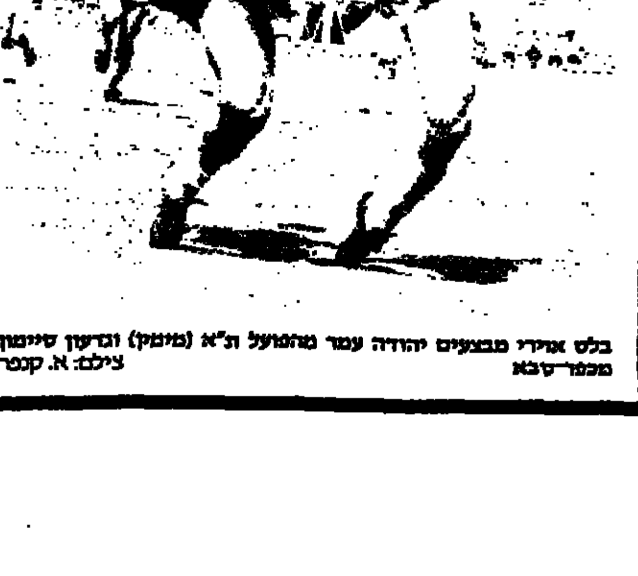

בלש אוהדי מבצעים יהודה עמר מהפועל ת"א (משמאל) וגדעון סיימון מכפר־סבא
צילום: א. קנפר

מכבי השבת

גם דניאל וגם זאהי

זאהי ארמלי

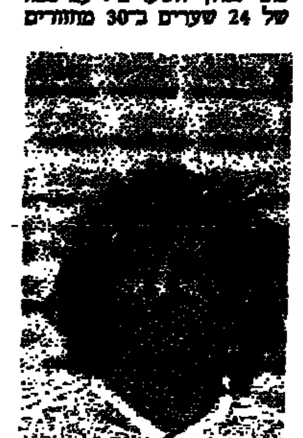

דניאל בריילובסקי

בשבת מיוחדת כזו נחרוג ממנהגנו ונבחר בשני כוכבי השבת: שניהם ממכבי חיפה. שניהם הגורמים העיקריים לנצחון הבלתי שיגרתי על מכבי ת"א 0:10. מכבב על כל חמישה שערים, אם כי זאהי ארמלי הבקיע רביעייה ובריילובסקי בישל רביעייה. טוב, זאהי, אתה יכול להכין את הראש להנחת כתר „מלך השערים". עם מנה של 24 שערים ב־30 מחזורים (כאורך עונה רגילה) עשית העונה מעל ומעבר. דני, הלוואי שתישאר בארץ.

בשכונות האחרונים התעודדו „הירוקים" (מאוחר מדי לעונה זו ומוקדם מדי לעונה הבאה) ומפציצים ללא הכרה. אבל, את נצחונם הכדהים אתמול קשה להסביר. זה לא מתאים למועדון גא ומכובד כמכבי ת"א. חבל שהמועדון הזה יירשם בספר השיאים של הכדורגל הישראלי בצד השלילי.

במחזור הבא

(מחזור 5 – פלייאוף עליון)
הפועל פ"ת – הפועל ת"א
כפר־סבא – מכבי נתניה
באר־שבע – בית"ר ת"א
שמשון – צפרירים
(מחזור 5 – פלייאוף תחתון)
בני־יהודה – מכבי ת"א
הפועל לוד – מכבי חיפה
בית"ר ים – מכבי פ"ת

"מלך השערים"

1.	זאהי ארמלי (חיפה)	24
2.	ניר לוין (הפועל פ"ת)	16
3.	שלום תקוה (נתניה)	14
".	בני טבק (מכבי ת"א)	14

גם זה קרה

עשרת הדיברות של אוהדי מכבי חיפה

מאת יצחק צ'יבין

אוהדי מכבי חיפה לעגו בסיום המשחק לשחקני מכבי ת"א. הם הכירו להם במספרים את תבוסתם והודעו סלח על מצעיהם.

גיבור האוהדים היה ללא ספק דרור קשטן, שזכה למתנאות רבות וקריאות עידוד מהאוהדים. ראשי הקבוצה הביעו את אכזבתם משיטת משחקי הפלייאוף היתה להם סיבה טובה להיות מאוכזבים: אם לא היה הבית התחתון מכבי חיפה היתה מדורגת היום במקום הרביעי בטבלה. היא ניצחה בכל 4 משחקי הפלייאוף וקודם לכן זכתה בנצחון נאה על מכבי נתניה. הקבוצה בתנופה וקברניטיה מקוים טוב לעונה הבאה. הם משתדלים לשכנע את בריילובסקי להישאר, לצד מאמציהם לסכם את הסו"ס עם אימורה בודה.

هكذا من الأصل

مكان الأصل

טבריה גברה על הפועל חיפה ופתחה המאבק על הכרטיס השני

מאת ברוך דגן

המאבק על כרטיס העליה השני לליגה הלאומית נפתח אתמול מחדש לאחר שהפועל טבריה הלמה בהפועל חיפה במגרשה 0:2.

צמד שעריו של עופר דן צימצם את הפער בין שתי היריבות לשתי נקודות בלבד. חיפה נהנית עדיין מעדיפות, אך ההכרעה נדחתה לשלושת מחזורי הנעילה.

הפועל ירושלים, שסיימה בתיקו 1:1 עם הפועל חדרה, קרובה כדי נקודה לליגה הלאומית.

הסתבכות והצטופפות גם בתחתית. בית"ר נתניה, שגברה 2:3 על מכבי יפו, שיפרה את מעמדה. לעומת זאת חלה ירידה במניות של הכח, שנוצחה במגרשה 1:0 ע"י הפועל בת־ים. מכבי רמת־עמידר המשיכה בסדרת נצחונותיה וגברה בעכו על הפועל המקומית 0:1.

במשחקים הפורמליים הביסה מכבי שעריים את הפועל יהוד במגרשה 1:4 והפועל ר"ג הכניעה את מכבי יבנה 0:3.

בית עליון

הפועל ים 1 / הפועל חדרה 1

חדרה עמדה על סף נצחון מפתיע, אולם שמטה אותו במחצית השניה ליעקב נמרוד.

ירושלים ציפתה לנצחון ביתי, שיבטיח מעשית את עלייתה, אך לא העריכה נכונה את המוטיבציה של האורחים. חדרה לא התייחסה למשחק כאל אירוע פורמלי, שיחקה במלוא התנופה והעניקה למארחיה קרב קשה.

בדקה ה־15 הדהים יגאל אלוש את 1000 הצופים בשער יתרון חדרתי, שביטא את יחסי הכוחות במגרש. ירושלים התאוששה במחצית השניה, הטילה לחץ על שער חדרה והשוותה בדקה ה־74 ע"י נמרוד.

כל ניסיונות המארחים לשנות את התוצאה עלו בתוהו.

שפט דני קורן בימק"א.

הפועל ר"ג 3 / מכבי יבנה 0

ללא מורא של ירידה וללא מתח של מאבקי עליה הציגו שתי הקבוצות מהלכים נאים. ר"ג היתה נחושה יותר ומדייקת ומילאה את קופתה.

המחצית הראשונה היתה שקולה. שתי הקבוצות יזמו, תקפו ויצרו לעצמן הזדמנויות להבקעה אלא שהחלוצים לא מצאו את הדרך אל הרשת.

יתרון ר"ג בא לידי ביטוי במחצית השניה, ובתוך 12 דקות הבקיעו הרמת־גנים שלושה שערים. רונן הררי פתח את המסכת בדקה ה־70, שמואל פונדק הוסיף כעבור שתי דקות ויובל נעים חתם מהנקודה הלבנה בדקה ה־82.

שפט יעקב שמש לעיני 200 צופים.

מכבי שעריים 4 / הפועל יהוד 1

יהוד נכנעה לחום הכבד ולעמידות משופרת של האורחים וספגה תבוסה ביתית.

האיש של המשחק היה חלוץ שעריים נתי עזריה, שניצל את רפיונה של הגנת יהוד כדי לרשום הישג אישי יפה – שלושער.

עזריה החזיק את שעריים בתמונה לכל אורך המשחק. הוא קבע יתרון לקבוצתו בדקה ה־17 ויתרון נוסף בדקה ה־43, דקה אחת לאחר שער השוויון מרגלי שלמה חביב הותיק.

במחצית השניה נמשך ה"בליץ" של האורחים ע"י עזריה בדקה ה־72 ותמיר צמון בדקה ה־86.

שפט ארז זלמן לעיני 100 צופים ביהוד.

בית תחתון

רמת עמידר 1 / הפועל עכו 0

אורון גרין הבקיע את אחד השערים החשובים של עמידר העונה והעניק לקבוצתו מעמד משופר בקרב הירידה.

התנופה של עמידר נמשכה גם במגרש העכואי. האורחים שיחקו בבטחון רב, הציגו מהלכים מתוכננים והיו תכליתיים. שערו של גרין בדקה ה־44 היה רק יבול דל לשפע ההזדמנויות, שניקרו ברגלי חבריו.

עכו ניסתה להשוות מול נסיגת האורחים לשערים לאחר ההפסקה, אולם הגנת עמידר ידעה לסכל את התקפות המקומיים.

שפט יהושע לויה לעיני 100 צופים.

הפועל בת־ים 1 / הכח מכבי ר"ג 0

הכח המשיכה לאבד גובה לאחר שחשפה שוב חולשת חוד נירפה וחוסרת הכוונה.

שתי הקבוצות ניהלו מאבק שקול וירוד ברמתו. האיזון התבטא בשליטה בשדה ובכמות ההזדמנויות. עם זאת, בת־ים היתה לפחות פעם אחת פוריה יותר וישראל בן־נתן הבקיע את שער הנצחון היקר בדקה ה־43.

הכח ניסתה לשנות את התמונה במחצית השניה, אך לא מצאה נוסחת הבקעה.

שפט עובדיה צבי לעיני 200 צופים בר"ג.

בית"ר נתניה 3 / מכבי יפו 2

בית"ר חזרה לעצמה ולתמונה לאחר מבצע נאה של ראובן הלד על סף הנעילה.

יפו שמטה במו־רגליה את הנקודות. היא גילתה עדיפות בשלבים רבים, הוליכה ביתרון, אולם לא שמרה לעצמה את המילה האחרונה. בית"ר שיחקה בהקרבה ולא איבדה את ראשה.

יגאל קרן העלה את יפו ליתרון בדקה ה־25 ומשה גניש השווה בדקה ה־41. ראובן הלד העניק יתרון לנתניה בדקה ה־51 ועופר דיגמי קבע 2:2 מהנקודה הלבנה כעבור שבע דקות. הלד היה גם רושם הנצחון הנתנייתי שתי דקות מהסיום.

שפט יעקב ברוזמן לעיני 100 צופים ביפו.

הליגה הארצית

	הקבוצה	משח'	נצ'	תיקו	הפס'	שערים	נק'
	בית עליון						
1.	הפועל ירושלים	30	20	5	5	30–57	65
2.	הפועל חיפה	30	17	8	5	19–30	59
3.	הפועל טבריה	30	17	6	7	40–61	57
4.	מכבי יבנה	30	14	7	9	26–33	49
5.	הפועל חדרה	30	12	8	10	41–48	44
6.	מכבי שעריים	30	12	6	12	40–40	42
7.	הפועל רמת־גן	30	11	7	12	32–30	40
8.	הפועל יהוד	30	7	12	11	46–39	33
	בית תחתון						
9.	מכבי יפו	30	9	10	11	36–34	37
10.	הפועל בת־ים	30	8	10	12	37–32	34
11.	מכבי רמת עמידר	30	8	9	13	41–32	33
12.	הכח רמת־גן	30	8	6	16	34–26	30
13.	בית"ר נתניה	30	8	6	16	46–29	30
14.	הפועל עכו	30	6	6	18	44–23	24

המגרש המרכזי

הפועל טבריה – הפועל חיפה 0:2

צמד של עופר דן הדהים החיפאים

מאת יצחק צ'יבין

חלוץ הפועל טבריה, עופר דן, עשה זאת אתמול שוב להפועל חיפה. שני שערים נפלאים, שהבקיע במחצית השניה, החזירו את קבוצתו לתמונת העליה לליגה הלאומית. טבריה הדהימה בנצחון חוץ על הפועל חיפה 0:2 (0:0).

טבריה שיחקה בהתלהבות רבה. שחקניה שיחקו על כל הקופה. הם ידעו היטב, כי רק נצחון יכול היה להשאירם בתמונת המאבק על כרטיס העליה השני ללאומית. חיפה שיחקה משחק זהיר יותר ולמרות זאת עמדו שחקניה פעמיים בדקה ה־44 בפני הבקעה, אבל כדוריהם של ערן כהן ושמעון עמר נהדפו בקורת שער טבריה.

בדקה ה־67 הדהימו האורחים מטבריה. ניסים עשור הגביה כדור וחביב נותר תקוע בשער. עופר דן ניצל זאת כדי לקבוע בנגיחה – 0:1.

חיפה הגיבה בסידרת התקפות מסוכנות, אבל השער נפל דווקא בעבורו השני של המגרש. בדקה ה־87 שוב היה זה עופר דן, שבבעיטה אדירה מ־16 מ' אל בין חיבורי הקורות החזיר את חביב חסר אונים – 0:2.

אז החלו אלפי אוהדי טבריה לחגוג וביציעים התחולל קרנבל מרגש.

שפט רחמים דינאבי לעיני 6000 צופים בקרית חיים.

הערב פתיחת המבחן בכדוריד

מאת שמואל קליגר

אליצור הרצליה ואס"א ת"א יתמודדו הערב בראשון בסדרת הטוב בשלושה משחקים במסגרת המבחנים להשארות בליגה הלאומית בכדוריד.

אליצור הרצליה סיימה את הליגה שלב אחד מעל המקום האחרון בעוד שאס"א ת"א סיימה שניה בליגה הארצית.

ביום רביעי יהיו בנס ציונה משחקי חצי גמר גביע המדינה. מחזיקת הגביע, מכבי ראשל"צ, תתמודד עם הפועל ר"ג והפינליסטית הפועל ראשל"צ תתמודד עם מכבי קרית שרת חולון.

סדרת משחקי הגמר־ייד "הטוב בחמישה" יחלו בשבוע הבא.

נבחרת הנוער חוזרת היום

מאת שמואל קליגר

נבחרת הנוער בכדורגל עומדת לחזור הערב לארץ לאחר שנכשלה בסוף השבוע לעלות לשלב הגמר של הגביע העולמי לנוער.

נבחרתנו שובצה בבית הדרום־אמריקאי. ושיחקה את משחקיה בארגנטינה. מתוך 5 משחקים ניצחה נבחרתנו בשלושה והפסידה בשניים.

טניס

● טניסאי הפועל ת"א ממשיכים להוליך בראשות הליגה הלאומית, לאחר שהביסו ביום שישי את מכבי ת"א בתוצאה 1:5 ואתמול גברו על מכבי צפון ב' באותה התוצאה.

יתר התוצאות: אס"א ת"א – מכבי צפון א' 0:6; הפועל ת"א ב' – מכבי נתניה 3:3; מכבי צפון ב' – מועדון הכרמל חיפה 2:4; מכבי רחובות – אס"א ת"א 3:3; מכבי ת"א – מכבי צפון ב' 0:6; מועדון הכרמל – הפועל ת"א ב' 2:4.

הפועל ת"א מוליכה את הטבלה לפני אס"א ת"א, מכבי ת"א ומועדון הכרמל.

סיוף

● אבי עבודי מהפועל כפ"ס זכה אתמול באליפות הפועל בסיוף במקצוע הרומה, לאחר שגבר בגמר על אייל קורן 8:10. בתואר לנשים זכתה לידיה חתואל מהפועל עכו, שגברה על לילך פריסקי 1:8.

היאבקות

● מתאבקי הפועל באר־שבע זכו אתמול בחמש מדליות זהב באליפות הלאומית של ישראל בהיאבקות בסגנון יווני רומי.

הזוכים מבאר־שבע: שוקי מן, בני מיגראלשווילי, מאור צ'חנסקי, מודיס קיציאשווילי ואבן ברנשטיין. מהפועל ת"א: טומי להב, דב גרוזמן ויונתן ארביב.

שחיה

● זוהר גלילי מהפועל גבעת חיים שיפר באנטוורפן את השיא הלאומי ב־50 מ' גב לאחר שעבר את המשחה בזמן של 27.99 שניות. היה זה במסגרת אליפות ספורט הפועלים בו זכתה נבחרת הפועל 25 מדליות, מהן 10 זהב, 8 כסף ו־7 ארד. בדירוג הסופי תפסו הגברים מקום ראשון, הנשים מקום חמישי ובדירוג הכללי סיימה נבחרת הפועל במקום השני מ־12 נבחרות.

יתר הזוכים בזהב: אייל שטיגמן, עמר ברק, זוהר רייס, שגיא שטיגמן, זוהר גלילי ונבחרת הפועל גברים למשחי שליחים.

● קבוצת טנטש מהונגריה, המדורגת שלישית בארצה, זכתה אתמול בטורניר הכדורמים המסורתי, שנערך בפעם השביעית לזכרו של איתן רותם ז"ל, שנפל במלחמת לבנון. בבית הגמר שיחקו שלוש קבוצות.

התוצאות: טנטש – ספרטקוס 12:13; ספרטקוס – גבעת חיים 15:16 (הצטיין רמי פרייזר); גבעת־חיים – טנטש 12:12.

בסיכום זכתה טנטש לפני ספרטקוס וגבעת חיים. במקום הרביעי זכתה מכבי קרית־אתא לפני אס"א ת"א וקרית טבעון.

פסק זמן

עם: אהרון להב

על קליין להתנצל; הנבחרת זקוקה לו

אחרי הפליי־אוף הגדול, שהיה בליל חמישי והכתיר בפעם ה־19 את מכבי ת"א בתואר אליפות הליגה הלאומית בכדורסל – ירד המסך על עונה יפה ומרתקת של הכדורסל הישראלי – גם בזירה הפנימית וגם בזירה הבינ־לאומית. נשארו עוד שני פרקים לסיום: גמר גביע המדינה, מחר ביד אליהו, ואישור מינויו של רלף קליין למאמן הנבחרת הלאומית לשנתיים הבאות, אחרי הביטוי האומלל שלו אל מול פני האומה בטלוויזיה, כאשר הרים בגסות לעבר שופט המכירות: "הפועל מסריח" לפי גירסה אחת ו/או "הפועל מלוכלך" לפי גירסה אחרת. כך או כך ביטוי גס, מעליב, אומלל, חסר תרבות.

עד כאן כולם יסכימו איתי. אולם דומה, כי מכאן ואילך אני נוטל את "נפשי בכפי", אם אנו ללמד סניגוריה על המאמן רלף קליין, לא בגלל הביטוי הגס, אלא למרות אותו ביטוי. אבל בהסתמך על חופש הביטוי וחופש העתונות בארץ דמוקראטית, ארשה לעצמי לקרוא לראשי איגוד הכדורסל לא לשנות את החלטתם למנות את רלף קליין כמאמן לאומי. לפני שאסביר, אינני פטור מהתייחסות לעצם הביטוי, שיצא מפיו נגד שופט המכירות, אבל עלב בתנועת ספורט גדולה.

זה ביטוי קשה מאד שאין להגזים אפילו ברגע של לחץ אדיר ועל רלף קליין למצוא את הדרך הציבורית הרשמית הנאותה להתנצל בפני התאגדות הפועל. זה יכול להעשות בכמה דרכים ולבוא לידיעת הציבור בכל כלי התקשורת. איגוד הכדורסל מצידו, באמצעות ועדת המשמעת, חייב להעמיד את רלף קליין לדין משמעתי על העלבת שופט המכירות. כי אחרי הכל התפרצות היתה כלפי ממלא תפקיד רשמי, שמאמן בתפקיד עלב בו.

בכך צריך לבוא לידי סיום האירוע המצער הזה, בלי לבטל החלטה קודמת של איגוד הכדורסל, שבחר בקליין לתפקיד המאמן הלאומי ואי חתימת החוזה איתו, עוד לפני כמה שבועות, היתה פורמלית בלבד. נציגי הפועל באיגוד הכדורסל מנהלים איגוד ממלכתי. העובדה שלהפועל רוב בהנהלה, אסור שתנוצל לעשיית חשבון עם קליין ולרעת הנבחרת הלאומית. הרוב שניתן להפועל במוסד ספורט זה הוא לשם קידום הכדורסל במדינת ישראל. ואך ורק לשם כך. ניצול רוב לסגירת חשבונות על ביטוי אומלל כזה או אחר, שנאמר ברגע של ריתחה, עשוי לשמש "בומרנג" כנגד אותו גוף במקום אחר. קליין כבר ביקש למחרת היום את סליחת הפועל במסיבת עתונאים מאולתרת וגם בטלוויזיה בתום משחק ההכתרה ביום חמישי. הפסוק הרומאי בתורת ישראל של "מודה ועוזב ירוחם" מתאים מאד למקרה שלפנינו.

לי באופן אישי לא מריח טוב עד עצם היום הזה השעטנז של "הפועל שלזינגר" בחיפה, או "הפועל כנס נכסים" בתל־אביב. אידיאולוגית, מצב גרוע בהרבה בשביל התאגדות הפועל, מאשר גידוף בנוסח "הפועל מסריח". כי אם ימשיכו בהפועל בסידור הזה לאורך זמן ובקבוצות נוספות, לא יהיה עוד מה שיסריח...

בראשית פברואר השנה נימקתי במדור זה את תמיכתי ברלף קליין. וכך כתבתי אז בין היתר:

"נבחרת הכדורסל הלאומית שלנו מצויה כיום בשפל אחרי שירדה לדרג בי באירופה וזאת בניגוד לשיגשוגן של קבוצות העילית שלנו במבצעי אירופה השונים. הסיבות ידועות. העיקרית שבהן: חוסר נסיון לאומי ובין־לאומי להרבה בשורות ישראלים, הנאלצים לשבת חרושים על ספסלי המילואים עד שהם "נשרשים" המושים.

עמדת יו"ר האיגוד ברורה. הוא רוצה, ובצדק, מאמן רב־שנתי לנבחרת, שיטפל לא רק על הבוגרים אלא על כל הנבחרות מ"הדרדסים" ועד לבוגרי הנוער. כך תוכל להתבצע אינטגרציה נכונה והלא נדרש לשרותם של מתאזרחים למיניהם.

ההכרעה תיפול עד סוף מארס השנה. יש שני מועמדים – רלף קליין ומשה וייסקרנץ. אשר לשני, הרי שאת תוצאות עבודתו נרגיש במשך שנתיים. כדי לקומם הריסות, צריך הכדורסל הלאומי את השוב ביותר והטוב ביותר והוא רלף קליין: נסיון עשיר בארץ ובחו"ל, ידע רב, מקצועיות משובחת.

יש לו רקע מבצעי של מורה לחינוך גופני, בוגר מכון וינגייט ובמשך שנים מורה במכון הזה. בהיותו מאמן קבוצה במערב גרמניה ובחלק מן הזמן גם מאמן הנבחרת הלאומית של מדינה עתירת ספורט זאת – היה לרלף קליין גיבוי נוסף, שלא הואר הרבה, מרצה באוניברסיטאות על מקצוע הכדורסל. במלים מעשות: האיש המתאים לתפקיד המתאים [illegible]."

מאז כתיבת דברים אלה נקבעו בינתיים עובדות נוספות: בשבועות האחרונים הוא אימן וניהל את משחקי האלופה מכבי ת"א. הגיע איתה לגמר גביע אירופה, אחרי שכבר היתה על הקרשים. עמד בשלושה משחקי פליי־אוף דרמטיים מול הקבוצה המעולה של הפועל ת"א והכניעה, למרות הספקנים על מכבי ת"א. הוא המאמן הישראלי הטוב ביותר כיום ואסור לפסול עליו בגלל הבל פה.

על רלף קליין להתנצל רשמית ופומבית לטובת נבחרת הכדורסל הישראלית.

כדוריטורה

מעט פרץ

"הסינדרלה" מוימבלדון לעגה לאלופה ונטלה הגביע האנגלי

"הסינדרלה" הלונדונית, וימבלדון, חוללה אתמול הפתעה מרעישה, כאשר גברה על האלופה ליברפול 0:1 ונטלה את הגביע האנגלי.

באיצטדיון "וומבלי" המרוהב הצבעוני רשמה וימבלדון את אחת ההפתעות הגדולות ביותר במעמדי הגמר. איש לא העניק לקבוצת הפרבר סיכוי כלשהו מול המכונה הליברפולית ורושמי ההימורים תמכו בפסקנות באלופה. וימבלדון, שהצטרפה לליגות הסדירות רק לפני 11 שנים, טרפה את כל הקלפים ולעגה לתחזיות.

לליברפול היה, אמנם, יתרון במרכז השדה, אולם השליטה שלה היתה אופטית. "האדומים" לא השכילו למצוא נוסחה לפריצת המערך הסגור וההרמטי של הגנת וימבלדון.

מול משחק הלחימה הנועז של וימבלדון איבדו כוכבי ליברפול את התיחכום, הברק וקור־הרוח. הם הגביהו כדורים לרחבה מול ההגנה הגבוהה של היריב, לא הפעילו את שוקני הכנף ולא סיכנו את השער. דווקא במעמד הגמר נתקפו שני "האסים", ג'ון בארנס ופיטר בירדסלי, חולשה גדולה ולא פילסו לעצמם דרך לשער וימבלדון.

"הכחולים" מלונדון הציגו משחק קבוצתי וחיפו בהקרבה על הנחיתות הבסיסית שלהם. בדקות הטובות שלהם במחצית הראשונה הם סיכנו כמה פעמים את שער ליברפול וניצלו הזדמנות אחת בדקה ה־36: וייז העלה כדור משמאל וסנצ'ז נגח בין מגיני ליברפול לאחור אל הפינה הרחוקה.

לליברפול ניתנה הזדמנות מצויינת להשוות, אולם חוסר הדיוק של אולדריג' היה בעוכריה, כאשר בעט מהנקודה הלבנה ברשלנות לידי השוער ביסנט.

ביסנט היה השחקן המצטיין בשדה ושמר בזינוקים מצויינים ובמיקום מעולה על שער היתרון היקר. לא היה ראוי ממנו לקבל את הגביע האנגלי מידי הנסיכה דיאנה.

●לורי סנשז מניף ידיו בצהלה לאחר שהבקיע את שער הנצחון בגמר הגביע האנגלי בו ניצחה וימבלדון את ליברפול 0:1.

תמונות מה N.B.A.

נדי מיטלמן

יתרון המשחק הביתי בפליי־אוף

הסיבוב הראשון של הפליי־אוף ב־NBA הסתיים ביום א' והמחיש פעם נוספת את החשיבות העצומה של יתרון המשחק הביתי בסדרות הקצרות והאינטנסיביות של חמשת המשחקים. רק נצחונה של יוטה ג'אז על פורטלנד יכול להחשב כמפתיע וגם זאת במידה מעטה בלבד.

לפני שהחלה סדרת המשחקים של יוטה – פורטלנד, הגדיר מאמנה של יוטה נצחון על פורטלנד כ"זכות להיות קורבנם של הלוס־אנג'לס לייקרס". אני מסכים עם הערכתו של המאמן פראנק ליידנס. לא זו בלבד שללייקרס יש יתרון המשחק הביתי יש להם גם יותר כשרון. ללייקרס גם יתרונות ספציפיים המתאימים לחולשותיהם הספציפיות של יוטה ו"התאמות" האלה עשויות להוות גורם מכריע בפלייאוף באותה מידה כמו יתרון המשחק הביתי.

הלייקרס פגיעים במיוחד כשהם משחקים נגד קבוצות השולטות בכדורים חוזרים בהתקפה ומונעות מהם להפעיל את התקפת הפריצה המהירה שלהם. יוטה אינה טובה בחטיפת כדורים חוזרים ואינה מהירה במיוחד. הלייקרס יכולים להביס אותם בקלות.

ירידתה של בוסטון בסיבוב השני היא אכזבה, שנחשבה בעבר לקבוצה מעולה, אך איכזבה השנה. לאטלנטה קו קדמי מהטובים בליגה, אך היא חלשה בקליעה מרחוק. ליריביהם היתה הצלחה רבה כשחסמו אותם במרכז ואילצו אותם לקלוע מרחוק. אין כל סיבה מדוע בוסטון, עם שחקניה הגבוהים, המוכשרים והאינטליגנטים לא תוכל להשיג תוצאות דומות ע"י שימוש באותה טאקטיקה.

שתי סדרות רבע הגמר האחרות – שיקאגו נגד דטרויט ודאלאס נגד דנבר ימשכו את מרכז תשומת הלב. שיקאגו הביסה את קליבלנד בחמישה משחקים ומייקל ג'ורדן, הבריא למחצה, קלע 45 נקודות בממוצע! למולה של קליבלנד לא היה בריא ממש. שיקאגו התחילה את העונה כקבוצה ה"חמה" ביותר בליגה ואחרי תקופה חלשה באמצע העונה סיימה את העונה כקבוצה ה"חמה" ביותר בליגה. תהיה להם הזדמנות להראות עד כמה הם טובים בשחקם נגד הדטרויט "פיסטונס", שלה שחקנים מוכשרים יותר והיא המועמדת להגיע לגמר אם בוסטון תמעד בדרך.

ה"פיסטונס" שיחקו גרוע כשניצחו את וושינגטון בסדרה הראשונה ויצטרכו לשפר את משחקם אם ירצו להביס קבוצה כמו שיקאגו.

קבוצת דנוור "נגטס" ממשיכה להפתיע ולנצח. לכאורה ה"נגטס" אינה ראויה לשחק על אותו מגרש עם הדאלאס "מאבריקס" אולם הם פרצו בסוף העונה והשיגו מאזן טוב יותר מזה של דאלאס לכן יהיה להם יתרון המשחק הביתי בסדרה. ל"נגטס" תדמית קלילית שיש לקבוצות המשתמשות בהתקפת פריצות מהירות בלתי פוסקת, אך במבט בוחן ניתן לראות, כזאת קבוצה המשחקת בחכמה ובאומנות היטב. במשך שנים נחשב דאג מו – מאמנה של דנוור לליצן ולפני שנה נבחר ע"י עמיתיו למאמן בעל הלבוש הגרוע ביותר בליגה (פט ריילי של הלייקרס נבחר למאמן האלגנטי ביותר) השנה עשוי מו לזכות בפרס המאמן הטוב ביותר של השנה וקבוצתו עשויה לנצח את ה"מאבריקס" אם אלה לא יהיו בכיוננם.

ליגה א'

	צפון	משח'	שערים	נק'
1.	מכבי טמרה	30	21–52	45
2.	בית שאן	30	18–40	44
3.	מכבי עפולה	30	34–47	37
4.	מכבי חדרה	30	22–31	37
5.	מכבי עוספיה	30	32–30	32
6.	קרית־שמונה	30	33–28	30
7.	אח"י נצרת	29	22–28	28
8.	בית"ר חיפה	30	39–31	28
9.	הפועל טייבה	30	32–27	27
10.	טירת הכרמל	29	26–26	26
11.	קרית־אתא	30	36–22	26
12.	בית"ר נהריה	30	29–19	25
13.	בני־נצרת	30	34–27	25
14.	הפועל טירה	30	29–22	23
15.	הפועל טמרה	30	38–30	23
16.	הפועל רעננה	30	39–27	20

	דרום	משח'	שערים	נק'
1.	בית"ר רמלה	30	14–37	42
2.	ראשון לציון	30	24–50	41
3.	קרית־גת	30	19–33	38
4.	הפועל אשדוד	30	26–35	34
5.	קרית־אונו	30	29–33	33
6.	הפועל אשקלון	30	23–25	30
7.	אור־יהודה	30	31–24	29
8.	הפועל דימונה	30	26–29	27
9.	הפועל מרמורק	30	39–35	27
10.	קרית־מלאכי	30	42–36	27
11.	לצרדס חולון	30	29–23	27
12.	בית שמש	30	45–34	27
13.	מכבי הרצליה	30	36–21	26
14.	הפועל רמלה	30	32–26	25
15.	הפועל אזור	30	36–20	25
16.	רמת השרון	30	37–25	23

טמרה ורמלה עלו לארצית

מאת ברוך דגן

קבוצות בית"ר רמלה ומכבי טמרה הבטיחו אתמול את עלייתן לליגה הארצית.

רמלה הביסה בביתה את הפועל אור־יהודה 0:4 ואילו טמרה ניצחה בקרית־שמונה 0:1. הפועל בית־שאן איבדה את הסיכוי היחיד שלה להיות את טמרה לאחר תיקו 1:1 עם בני נצרת.

אל הפועל רעננה התלוותה הפועל טמרה בירידה לליגה א'. בדרום נקבעו שתי היורדות עם נעילת המשחקים: הפועל רמת־השרון והפועל אזור.

המשחק בין הפועל טירת הכרמל ומכבי אח"י בני נצרת הופסק בדקה ה־48 במצב של 0:2 לטירת הכרמל לאחר שהשופט בר־נעים נקע את כתפו ולא יכול היה להמשיך בשיפוט.

מחוז הצפון

בחיפה: בית"ר חיפה – הפועל טייבה 1:3. עדי כהן שוב הבקיע צמד בדקות 60 ו־90 והטייבה הבקעה של ברעמי (84). לאורחים הבקיע חג' יחיא בדקה ה־70. שפט ביבי, 50 צופים.

בחדרה: מכבי חדרה – הפועל טירה 0:2. נצחון נאה למארחים מהבקעות של בן־שמואל (74) ויעקובובסקי (82). שפט ליבוביץ', 50 צופים.

בנהריה: בית"ר נהריה – הפועל רעננה 2:2. נהריה הוליכה פעמיים, אך האורחים השוו. לנהריה: ספורצ'יקוב (55,25). לרעננה: בכר (46), סרבס (52). שפט ברקוביץ, 50 צופים.

בקרית־שמונה: מכבי טמרה – הפועל קרית־שמונה 0:1. שערו של עוזר בדקה ה־60 העניק לטמרה את כרטיס העליה. שפט ליבוביץ, 200 צופים.

בעוספיה: הפועל קרית־אתא – מכבי עוספיה 0:1. הפסד ביתי לעוספיה לאחר הבקעה של חורי בדקה ה־35. שפט בנישתי, 200 צופים.

בטבריה: הפועל בית־שאן – הפועל בני נצרת 1:1. בית־שאן איבדה את ביתיותה ואת העליה. גסיר העניק יתרון לנצרת בדקה העשירית וביסאן השווה כעבור שתי דקות. שפט רוזנברג ללא קהל.

בטמרה: הפועל טמרה – מכבי עפולה 1:5. הנצחון המשכנע לא הציל את טמרה מירידה.

מחוז הדרום

ברמלה: בית"ר רמלה – הפועל אור־יהודה 0:4. שושן כהן היה גבור העליה של בית"ר, כשהבקיע שלושער בדקות 41, 80 ו־88. כוגלו הוסיף שער רביעי בדקה ה־53. שפט שריר, 2000 צופים.

בחולון: הפועל ראשל"צ – לצרדס חולון 1:4. נצחונה של ראשל"צ אחר את הרכבת. השערים: מסוקי (1), איתן שלום (90,19), פנקס (83). למקומיים הבקיע שרביט בדקה השלישית. שפט שיינר, 50 צופים.

בקרית־אונו: הפועל קרית־אונו – הפועל רמת־השרון 2:5. המארחים לא התחשבו במצבם הקשה של האורחים והלמו בהם ע"י מנחם (17,62), ויינשטיין (85,75) ובקר (89). לרמת־השרון: מצליח (71), צמח (82, 11 מ'). שפט קליין, 100 צופים.

באשקלון: הפועל אשקלון – הפועל דימונה 0:2. אשקלון חתמה את העונה בתצוגה נאה ובהבקעות של עמרם (87,52) ומושה (65). שפט מועלם, 50 צופים.

באשדוד: הפועל אשדוד – הפועל בית־שמש 1:2. רמז הקנה יתרון מוקדם לאורחים (7), אולם אלמליח (41) ופיטוסי (83) הפכו הקערה על־פיה. שפט קרדן, 100 צופים.

בקרית־גת: הפועל רמלה – מכבי קרית־גת 0:1. שערו של רעקין בדקה ה־50 החזיר את רמלה בליגה. שפט אלנקוה, 300 צופים.

בהרצליה: מכבי הרצליה – הפועל אזור 0:1. קרב הירידה הוכרע לטובת המקומיים ע"י נימני בדקה ה־52. שפט בר־יצחק, 500 צופים.

ברחובות: הפועל מרמורק – הפועל קרית־מלאכי 3:5. משחק מעניין ועשיר באירועים. למרמורק הבקיעו אביבי (35,20), שועבי (40), צדוק (11,58 מ'), שקורי (78). לאורחים: אטון (86,56), ברחוים (15). שפט שיבלי, 50 צופים.

הפועל החליט לבטל מינויו של קליין

מאת משה כהן

"מאמן לאומי חייב לשמש דוגמא אישית וחינוכית ממדרגה ראשונה ואם אין הוא יכול – אין הוא ראוי", נאמר בהודעת חברי הפועל בנשיאות איגוד הכדורסל, שהחליטו לבטל ביום שלישי את מינויו של רלף קליין לתפקיד המאמן הלאומי.

א לדברי יו"ר הועדה המקצועית, איתן חפר, ההחלטה התקבלה כבר ביום שלישי והוחלט להשעות את פרסומה עד לאחר משחק הגמר השלישי בין מכבי והפועל ת"א. "מתוך רצון לשמור על אוירה ספורטיבית לקראת המשחק השלישי, החלטנו להמתין ולפרסם את ההודעה אחרי המשחק", ציין חפר.

בישיבה שנערכה ביום שלישי השמיעו רוב המשתתפים דברים חמורים על התבטאותו של קליין. רק נציגה סקלי התנגדה להחלטה והציעה להסתפק בהתנצלותו של רלף. יורם אוברקוביץ התלבט ולא נקט עמדה ברורה.

ביום שלישי יתכנסו שוב "חברינר" ויתכן שהנושא יועלה לדיון נוסף, אבל איתן חפר הדגיש, כי ההחלטה היא סופית. אם לא יוחלו שינויים, יועלה העניין בישיבת נשיאות איגוד הכדורסל ביום שלישי ואז צפוי עימות חריף בין נציגי הפועל ומכבי.

בעת ארוחת צהריים משותפת במסעדה ה"סינית האדומה" הוענק למוסר גביע הוקרה. בינתיים, עוזב חלק מגיבורי ה"דרבים" את הארץ. קן בארלו וקוין מגי טסו כבר ביום שישי לארה"ב ולינטון סאונס טס אתמול בבוקר לארץ מולדתו. הארוי לאסוף עומד לצאת מחר לארה"ב.

מחאה ברשות השידור

חבר הוועד המנהל של רשות השידור, רפי אלול, שיגר מכתב חריף ליו"ר הוועד המנהל, בתביעה לדון מדוע הטלוויזיה משלמת תגמולי שידור רק למכבי ת"א וקבוצות אחרות לא מקבלות פיצוי כספי.

מחר גמר הגביע

עונת המשחקים תסתיים מחר באופן רשמי, כאשר קבוצות הפועל גליל־עליון ואליצור נתניה יפגשו במשחק גמר גביע המדינה. ההתעניינות במשחק מועטה וראשי האיגוד עושים מאמצים רבים למשוך קהל רב ככל הניתן למשחק, שיסיים עונה מרתקת.

איימוס ולאסוף לא ישחקו בעונה הבאה בהפועל ת"א

מאת משה כהן

קל איימוס והארוי לאסוף לא ילבשו בעונה הבאה את המדים האדומים של הפועל ת"א. זאת המגמה המסתמנת בקרב ראשי הקבוצה.

נודע, כי בימים האחרונים נערכו מגעים חשאיים עם כמה אנשי עסקים, שגילו ענין ברכישתה של הפועל ת"א. במועצת פועלי ת"א לא פוסלים את ההצעות ויתכן, כי כבר בימים הקרובים יחתם הסכם עם אחד מהם.

על־פי ההצעות, תהיה להפועל נציגות בהנהלה והרשה, אבל ההרכב יקבע ע"י איש העסקים, שירכוש את הקבוצה. נודע, כי הבעיה העיקרית כעת היא הבעיה העבר של הקבוצה. אם הבעיה תפתר, יוסר המכשול האחרון לתהליך המכירה.

ביום שישי התכנסו השחקנים לארוחת צהריים במסעדה סינית. ראשי הקבוצה הודו להם על ההצלחות והחויות. [illegible] אתמול עזב את הארץ לינטון סאונס ועדיין לא ידוע [illegible] בשנה הבאה. [illegible] מעוניינת [illegible] לעונה הבאה.

הביטול יגרום לעימות בין הפועל ומכבי

מאת משה כהן

החלטת "חברינר" לבטל את מינויו של רלף קליין לתפקיד המאמן הלאומי עלולה לגרום למשבר חריף עם מרכז מכבי.

נודע, כי במכבי לא מוכנים להשלים עם ההחלטה וביום שלישי הדבר יבוא לידי ביטוי בעת ישיבת נשיאות איגוד הכדורסל. במכבי בטוחים, כי ההחלטה תביא למשבר חריף בין שני המרכזים.

רלף קליין עצמו סירב אמש להגיב ישירות על ההחלטה: "יש לי הסכם עם איגוד הכדורסל ולא עם חברי הפועל. מה שבטוח הוא שלעתונאים יהיה מעניין בשבועות הקרובים".

גביע הוקרה למוסר

לאבנר מוסר קיבל ביום שישי גביע הוקרה מראשי הפועל ת"א, שהחליטו לבחור בו כשחקן המצטיין של הקבוצה בעונה שחלפה.

מחקר בפקולטה להנדסה של אוניברסיטת תל־אביב:

ניתוחים בעזרת לייזר גם באיברים פנימיים

יתרונותיה של קרן הלייזר בניתוחים, כתחליף לאיזמל המנתחים, ידועים: היא חותכת חתך נקי ביותר, מבלי לגרום שום דימום, וכה בעת מחטאת את מקום החתך בגלל החום הרב שהיא מפיקה. ואמנם זה שנים אחדות נהוג בעולם השימוש בלייזרים ברפואה, וכמובן גם בישראל. שני חוקרים ישראלים, שרון וקפלן, גם היו חלוצים בפיתוח לייזר רפואי של פחמן דו־חמצני, הפולט אור תת־אדום. החברה שהקימו מייצרת לייזר הבנוי על עקרון זה ושמו „שרפלן", לפי ראשי התיבות של שמותיהם.

אולם לייזרים אלה משמשים רק לניתוחים חיצוניים או כמעט־חיצוניים, למשל לניתוחים בפה, בגרון ובעור. כדי לנצל את הלייזר בניתוחים באיבר פנימי, למשל בקיבה או בלב, יש שתי דרכים. האחת היא לעשות בתחילה, כמו בניתוח קונוונציונאלי, חתך בדופן הבטן או בדופן בית־החזה כדי להגיע אל האיבר הרלוונטי, אבל במקרה זה תהיה תועלתו של הלייזר מצומצמת. הדרך השניה, והטובה יותר, היא להחדיר את קרן הלייזר אל האיבר באמצעות צינור מנחה המוכנס לתוך אחד הפתחים בגוף – הפה, פי־הטבעת, הלדן – או לתוך וריד, ובאופן זה להימנע גם מן הצורך בחתך החיצוני. ואמנם חוקרים במדינות רבות בעולם בודקים זה שנים אחדות דרך זו, אבל ללא הצלחה יתרה. הקושי הוא לייצר סיב אופטי דק, גמיש, שבאמצעותו אפשר להוליך את קרן הלייזר ליעדה, מבלי ש„תאבד" בדרך עקב התנגשותה המתמדת עם דפנות הצינורית הכפופה.

פרופ' נתן קרויטורו ועמיתיו הכימאי ד"ר יעקב דרור, ישראל גנות, מתמחה בהנדסה רפואית, ודוד מנדלוביץ', מתמחה בהנדסת אלקטרוניקה, ארבעתם מן הפקולטה להנדסה באוניברסיטת תל־אביב, סבורים כי הם מצאו את הפתרון הנואל.

תחילה ניסו את מזלם בייצור סיבי זכוכית בעובי של 10 עד 100 מיקרומטר (כלומר, מאית עד עשירית המ"מ), שהכילו תרכובת של ארסן וסלן, אבל כאשר הציעו אותם לרופאים, השיבו הללו בשלילה מוחלטת: הארסן הוא, כידוע, חומר רעיל מאוד – אמנם לא כל עוד הוא נמצא בתרכובת האמורה, אבל הרי קיימת האפשרות שהוא ישתחרר מתוכה בהשפעת החומצות שבגוף. מאידך אמרו הרופאים לקרויטורו, שאין צורך להתאמץ כל־כך בייצור סיבים כה דקים: גם סיב בקוטר של מ"מ אחד או אפילו למעלה מזה יסכון בדרך־כלל למטרה.

לאחר צעד ראשון זה שלא עלה יפה החליטו החוקרים להוליך את הלייזר דרך האוויר, כלומר: להחליף את סיבי הזכוכית בצינורות חלולים בעלי דפנות מחומר פלסטי – ספלון או פוליאתילן, שצופו מבפנים בשכבה דקה של מתכת לשם החזרת קרן הלייזר. פה התעוררה בעיה מסוג אחר: כאשר מכופפים את הסיב, נבלע חלק ניכר מקרן הלייזר בתוך הדפנות. המאמצים רוכזו מעתה בחיפוש אחר דרך למנוע בליעה זו ולבסוף מצאו החוקרים את הפתרון, על־ידי תוספת עוד שכבת ציפוי, בעובי של מיקרומטרים אחדים, של חומר מבודד מסוים בעל מקדם שבירה מסוים, המחזירה את קרן הלייזר בהיתקלה בדפנות הסיב מבלי שתיבלע בתוכן ומאפשרת לה להגיע ליעדה מבלי לאבד כמעט מעוצמתה.

לאחר ניסויים אלה במעבדה ניגשו החוקרים לייצור ראשוני של סיבים כאלה, באורך של כמה עשרות ס"מ. כחומר מוצא שימשו להם צינוריות פלסטיות שנמצאו להם באקראי אצל סוחרים, בקוטר חיצוני של 3.2 מ"מ וקוטר פנימי של 2.4 מ"מ (ההפרש הזה של 0.8 מ"מ, או 0.4 מ"מ בכל דופן, נובע כמעט כל־כולו מעובי הדופן, כי העובי של שכבת המתכת ושל שכבת הבידוד הוא רק מיקרומטרים ספורים). בשלב הבא הם הציעו סיבים אלה לד"ר שמאי גילר מן המחלקה לכירורגיה ניסויית במרכז הרפואי „בילינסון" לעריכת ניסויים בבעלי־חיים – כלבים, למען הדיוק. הסיבים החדשים הוחדרו אל הקיבה, אל המעי ואל הכבד של הכלבים דרך הפה והושט. קרן הלייזר, בעוצמה של עד 10 ואט, הגיעה אל מטרתה למרות כל העיקולים ועשתה שם חתכים וכיו"ב.

ניסויים אלה עדיין לא הסתיימו. צריך לבדוק, למשל, מה ההספקים השונים הדרושים לקרן הלייזר כדי לעשות חתכים בעומק הדרוש. דבר זה תלוי גם במקומו של האיבר שבו נעשה הטיפול, מפני שגם בצינוריות המשופרות אובד חלק מן האנרגיה של הקרן, אם יש בהן כיפופים רבים מדי. הבעיה הזאת חריפה פחות כאשר האיבר הוא הרחם, למשל, הקרוב יחסית ללידן, או הריאות, שאליהן מגיעים דרך הפה. לעומת זאת קשה הרבה יותר – ואולי בלתי־אפשרי – להשתמש בקרן הלייזר לניתוחים במעיים, שהם כידוע איבר מפותל מאוד.

בשלב הבא מבקשים החוקרים לערוך ניסויים בבעלי־חיים הזקוקים לטיפול כירורגי ולצורך זה פנו לווטרינרים. רק כאשר ניסויים אלה יסתיימו בהצלחה, הם יתחילו בניסויים בבני־אדם, בין השאר בעזרת צינוריות שיוחדרו אל האיבר דרך אנדוסקופ. לשם כך כבר הזמינו בחו"ל צינוריות דקות קצת יותר, עם קוטר חיצוני של 2.8 מ"מ.

פרופ' קרויטורו ועמיתיו גם רואים לנגד עיניהם את האפשרות להשתמש בלייזר לפתיחת עורקים כליליים חסומים, אם כתחליף לבלון ואם כתוספת לו. כתוספת – כאשר החסימה עבה וארוכה מדי. היום האלטרנטיבה היחידה במקרים כאלה היא השיטה ה„ישנה" (לא כל־כך ישנה, בעצם, בת כ־20 שנה בלבד) של ניתוח מעקף. ייתכן שקרן הלייזר תוכל לחסוך את הניתוח, אם תשמש כמעין מיקרו־מקדח הקודח נקב בתוך השכבה החוסמת וסולל באופן זה את הדרך לבלון. החדירה לעורקים הכליליים תצריך צינוריות דקות יותר, בקוטר של כמ"מ אחד, אך החוקרים מאמינים שגם הן יוכלו להביא את קרן הלייזר ליעדה בעוצמה הדרושה. בינתיים הם עסוקים בהמשך המחקרים וכו... וחיפוש אחר מקורות למימונם.

ד"ר דרור מדגים את גמישות הסיב

החדרת הסיב לתוך כבד של כלב

השפעת הלינה המשפחתית על מספר הביקורים אצל הרופא

מחקרים רבים כבר נערכו, ומחקרים רבים עוד ייערכו בוודאי, בהשפעותיה השונות של הלינה המשפחתית על החיים בקיבוץ לכל היבטיהם, בדרך־כלל עם הרגש בתחומים החינוכי והחברתי. שלושה רופאים מצאו כי שינוי מהותי זה בצורת הלינה משפיע גם בתחום הרפואה, או, ליתר דיוק: *בשכיחות הביקורים של תינוקות במרפאה.*

במאמר המתפרסם בגליון האחרון של „רופא המשפחה", היוצא לאור מטעם קופת־חולים הכללית, מספרים ד"ר ברוך אורן, ד"ר פסח שוורצמן וד"ר ראול צ'רטקוף על מחקר בנושא זה שערכו בקיבוץ בן 65 – מן הוותיקים בארץ – בעמק־יזרעאל, אשר עבר בראשית 1983 מלינה משותפת ללינה משפחתית. ההשוואה נעשתה בין 24 תינוקות, אשר בינואר 1983 היו בגיל 0 עד 2, כלומר „חניכי" הלינה המשותפת בבתי התינוקות, ובין מספר זהה של תינוקות, שנמצאו בקבוצת גיל זהה בינואר 1985 – כלומר, תינוקות ששהו בבתי הוריהם לא רק בשעות אחה"צ, אלא גם בשעות הלילה. ממדגם זה הוצאו, מטעמים מובנים, תינוקות שלקו במחלות כרוניות.

הבדיקה באה לסקור את מספר הביקורים של התינוקות אצל הרופא במשך שישה חודשים – בתקופה שבין ינואר 81 עד דצמבר 82 לגבי הקבוצה הראשונה ובתקופה שבין ינואר 83 עד דצמבר 84. לגבי הקבוצה השניה. כדי לסלק השפעות עונתיות נעשתה ההשוואה לגבי עונות מקבילות.

והנה התוצאות: סך־הכול של ביקורי 24 התינוקות בני הקבוצה השניה, „חניכי" הלינה המשפחתית, אצל הרופא היה 141, לעומת 112 של התינוקות בני הקבוצה הראשונה – הפרש של 26%. מבין תינוקות הלינה המשפחתית היה אחד, שהובא לרופא 20 פעמים, ועוד שלושה הובאו לרופא בין 15 עד 21 פעמים כל אחד, בעוד אצל תינוקות הלינה המשותפת הגיע מספר הביקורים לתינוק ל־11 לכל היותר. לכן, אם נתעלם מתינוקות מועטים אלה (שהוריהם היו אולי חששנים יתר על המידה), נמצא שאצל תינוקות „רגילים" (או אצל תינוקות להורים „רגילים"), דווקא התינוקות של הלינה המשותפת ביקרו אצל הרופא יותר מאשר תינוקות הלינה המשפחתית. למשל, 12 מתינוקות הלינה המשותפת, אבל רק 6 מתינוקות הלינה המשפחתית, הובאו לרופא ארבע עד שבע פעמים, ולעומת זאת הסתפקו הוריהם של 11 מבני קבוצת הלינה המשפחתית, אבל רק שמונה מבני הלינה המשותפת, בביקור אחד עד שלושה ביקורים. נראה איפוא, כי המטפלות חרדות לבריאות התינוקות לא פחות מן ההורים, ואולי אף יותר, וייתכן שהסיבה היא, כפי שמשערים החוקרים, „הנטיה של הצוות המטפל להיות 'מכוסה' מבחינה בריאותית כלפי ההורים", ובמלים אחרות: כדי שההורים לא יוכלו לבוא בטענות אל המטפלת, שהיא אינה חרדה דייה לשלום התינוקות הנתונים לפיקוחה.

ממצא אחר העולה מן המחקר: לא היה הבדל בין שתי הקבוצות מבחינת מספר הביקורים לרגל חום ושיעול, אבל מספר הביקורים בגלל תלונות סובייקטיביות יותר, כגון נשימה רעשנית, בכי, אי שקט וחוסר שינה, היה גבוה יותר אצל תינוקות הלינה המשפחתית.

אם כך ואם כך, אין לייחס משמעות רבה מדי למחקר זה, כפי שמציינים גם שלושת הרופאים, בגלל המדגם הקטן כל־כך.

יש גם נגיפים מועילים

לא כל הנגיפים מזיקים. יש נגיפים „ישראליים", שאינם גורמים כל נזק, ויש אפילו נגיפים מועילים.

נגיף „טוב" כזה, הקרוי נגיף כוריומנינגיטיס לימפוציטית, ובר"ת LCMV, גילה מייכל אולדסטון ממכון המחקר של מרפאת סקריפס בלה ג'ולה בארה"ב. הוא ערך ניסויים בעכברים שסופלו באופן שתתפתח בהם סוכרת תלויה באינסולין, הדומה לסוכרת הנעורים אצל בני־אדם. זוהי מחלה אוטואימונית: לימפוציטים מסוג T, שהם סוג מסוים של תאי דם לבנים ומהווים רכיב חשוב במערכת החיסון של הגוף מפני שתפקידם הרגיל הוא להילחם ב„פולשים" זרים, כגון חיידקים ונגיפים, תוקפים במקום זאת תאים של הגוף עצמו: את „איי לנגרהנס" שבלבלב המייצרים אינסולין. עקב כך מפתחים העכברים סוכרת וסופם שהם מתים.

אולדסטון מצא, כי כאשר מדביקים עכברים כאלה בנגיפי לכמ"ו, הם יוצרים בהם זיהום מסוים, ואותו זיהום מגן על התאים יוצרי האינסולין בלבלב ומונע התפתחות סוכרת. זיהום זה מחסן את העכברים המטופלים נגד סוכרת לכל ימי חייהם. זאת ועוד: כאשר אולדסטון העביר לימפוציטים מן העכברים שהודבקו בנגיף לעכברים אחרים חולי סוכרת מאותו גזע עצמו שטופח במעבדה, גם אלה לא פיתחו סוכרת. לעומת זאת, כאשר פעל בכיוון הפוך, כלומר כאשר העביר לימפוציטים מעכברים שלא הודבקו בנגיף אל עכברים שהודבקו בו, לקו הללו בסוכרת.

אולדסטון מבקש עתה לבודד את הגן של הנגיף או את החומר שהוא מייצר (כנראה אנזים), שהוא הגורם המונע את התפתחותה של המחלה האוטואימונית. ייתכן שגורם זה יוכל לשמש בעתיד לטיפול בבני־אדם חולי סוכרת.

אגב, הנגיף לכמ"ו איננו הנגיף ה„טוב" היחיד: עוד בראשית שנות ה־70 גילה אולדסטון נגיף מועיל אחר, המעכב את התפתחותה של המחלה לופוס אריתמטוזוס בעכברים. גילוי זה הוא שהוביל לגילוי הנגיף הבולם את הסוכרת.

יהלומים מלאכותיים הקשים מטבעיים

... וזולים מהם פי כמה וכמה, ולכן יוכלו לשמש, למשל, לציפוי סכיני גילוח

„אקונומיסט", מיוחד ל„דבר"

מלבד מה שהם נוצצים, היהלומים גם מצטיינים בקשיותם, ותכונה זו שלהם חשובה אף יותר. היא המכשירה אותם לשמש לקידוח, למשל, או לחיתוך זכוכית. אולם הגורמים שבזכותם התהוותה קשיות זו – היווצרותם של היהלומים בתנאים של לחצים אדירים וטמפרטורות גבוהות בעומק האדמה – הם הם גם האחראים ליוקרתם ולמחירם הגבוה.

אבל, כידוע, יש היום גם יהלומים מלאכותיים, הזולים בהרבה מן היהלומים הטבעיים ומשתפים להם בתכונותיהם. לאחרונה גם מנסים המדענים לייצר יהלומים מלאכותיים העולים על אלה הטבעיים.

החוזק של היהלום נובע מאופן עריכת האטומים שלו. כל אטום של פחמן ביהלום קשור בקשרים כימיים אל ארבעה אטומי פחמן אחרים; כל אחד מהם נמצא במרכזו של טטרהדרון משוכלל – צורה מרובעת שבארבעת קודקודיה מצויים האטומים האחרים, הזהים. מבחינה זו שונה היהלום מן הגרפיט, אף הוא חומר העשוי פחמן טהור: בגרפיט כל אטום קשור רק לשלושה אטומים אחרים, ועקב כך יש בו חטיבות דו־ממדיות של אטומים היכולות להחליק זו מעל לזו. הבדל זה במבנה המולקולרי הוא הגורם לכך, שהגרפיט משמש כחומר סיכה, ואילו היהלום – לשחיקה.

הדרך הנפוצה ביותר לייצור יהלומים היא לקרר פחמן בתנאי לחץ גבוה. שיטה אחרת נעזרת בחום גבוה, במקום בלחץ: כאשר משטח בטמפרטורה של כ־700 מעלות בא במגע עם פלסמה חמה פי כמה וכמה (סביב 20,000 מעלות), מתעבה הפחמן על המשטח הקר יחסית ומתגבש בצורת יהלומים זעירים.

זה כעשר שנים מנסים שיטה משוכללת יותר, שאינה מצריכה לא לחצים גבוהים ולא חום גבוה: מרססים קרן של פחמן בצורת יונים (כלומר, אטומים החסרים חלק מן האלקטרונים שלהם) על משטח. האנרגיה המשתחררת תוך כדי פגיעת האטומים במשטח, גורמת להם להתקשר אל האטומים הסמוכים לה. הראשונים שפיתחו שיטה זו היו מדענים סובייטים במכון למחקר כימי בתקופה שבאוקראינה. עתה באו שני פיסיקאים אוסטרלים, ד"ר דיוויד מקנזי מאוניברסיטת סידני וד"ר פיליפ מרטין מארגון המחקר המדעי והתעשייתי של חבר העמים, והראו כי בשיטה זו אפשר לייצר סוג חדש של יהלומים.

יהלומים „חדשים" אלה אינם ערוכים בסדר מופתי כל־כך כמו היהלומים הטבעיים. אמנם, הקשרים בין אטומים סמוכים של פחמן הם בדיוק כמו ביהלום הטבעי, אבל פה ושם יש בהם סטיות ממערך קבוע זה. התוצאה היא שהיהלומים החדשים נעדרים מבנה סדיר: הריהם אמורפיים („חסרי צורה"), כמו זכוכית, למשל.

השוואה זו עלולה להטעות: זכוכית היא שבירה, כידוע; לא כן היהלומים החדשים. אדרבה, הניסויים שערך מקנזי מלמדים כי הם קשים לא פחות מיהלומים טבעיים, ואולי אף קשים מהם. ממצאים אלה עולים בקנה אחד עם דיווחים מברה"מ, שעל פיהם יכול יהלום מלאכותי כזה לשרוט יהלום טבעי. כן דומה שהיהלומים מתוצרת סידני צפופים יותר מיהלומים טבעיים, כנראה משום שבאלה האחרונים מצויות אי־סדירויות מסוימות בגבול בין הגבישים, מה שלא כן ביהלומים דמויי הזכוכית, שהם רציפים לחלוטין.

היישומים־בכוח של משטחי יהלומים אלה מרחיקי־לכת ביותר. החוקרים האוסטרלים פועלים בנושא זה יחד עם חברת „סרפייס טכנולוג'י" במלברן. מחקרים מקבילים נערכים בעיר סיינט פול שבמינסוטה, ארה"ב, וביפן. ניסויים אלה מלמדים, כי יהלומי הזכוכית לא זו בלבד שהם מסוגלים לעשות כל מה שמסוגל לעשות יהלום מלאכותי קונוונציונאלי. הם גם עולים עליהם בדרכי עיבוד שונות של מתכת וכן בתור ציפוי למשטחים של מכשירים אופטיים. זאת ועוד: השיטות החדשות יכולות לשמש גם לשיפורם ולהגדלתם של יהלומי תעשיה טבעיים. תיאורטית אפשר להגדיל בעזרתן גם יהלומי חן – אלא שדבר זה יקר מדי ואיננו כדאי.

בינתיים יש כבר מי שמבקש לנצל את יהלומי הזכוכית בתעשיית מוצרי הצריכה. חברת „מילספיר" בלונדון בודקת את האפשרות להשתמש בטכנולוגיות דומות לאלה האוסטרליות, שפותחו במעבדה לפיסיקה גרעינית בהארוול, כדי לצפות מתכת – למשל, בשעוני יד – בשכבה דקה של יהלומים. ההתאבכות (אינטרפרנציה) של החזרת האור מן המשטח המתכתי ושל האור המוחזר משכבת היהלום מעניקה לשעון ברק בכל צבעי הקשת.

שימוש יום־יומי פוטנציאלי אחר הוא ציפוי סכיני גילוח בשכבת יהלום. סכינים מסוג זה יוכלו לשמש שנים רבות, ואולי לנצח, מבלי להישחק. חברה בשוודיה כבר מגלה עניין באפשרות זו, וכמוה חוקרים בארה"ב. ייתכן, איפוא, שגברים יחמדו יהלומים לא פחות מנשים, אם כי בשל סיבות שונות בתכלית.

גילוי הגלקסיה הרחוקה ביותר מביך את התיאורטיקנים

הגיל המשוער של היקום נע, עד להודעה חדשה, סביב 15 מיליארד שנה. השערה אחרת של האסטרופיסיקאים גורסת, כי מרבית החומר הקוסמי – אולי 90% ממנו – הם אבק פורח שאינו ניתן לגילוי, ורק חלק קטן ממנו התגבש לגלקסיות. ועוד: עד שהתהוו גלקסיות מחלק מן החומר ההיולי, חלפו ארבעה או חמישה מיליארד שנים. במלים אחרות: הוותיקות שבגלקסיות יכולות להיות בנות 11 או 12 מיליארד שנה לכל היותר.

עד כאן התיאוריות. אך הנה נתגלתה גלקסיה, שהיא הרחוקה ביותר מאלה הידועות לנו, ולפיכך גם הוותיקה ביותר – וגילה נאמד ב־12 מיליארד שנה, אם לא למעלה מזה. „חמור" מזאת, מנקודת ראותם של בעלי התיאוריות הקודמות: חלק מקרינת הגלקסיה, באורכי גל תת־אדומים, בא לה מכוכבים זקנים עוד יותר, כדי מיליארד עד שני מיליארד שנה נוספות. כלומר, ייתכן שהגלקסיה נולדה כבר לפני 13 או 14 מיליארד שנה, סמוך לאחר „המפץ הגדול".

הגלקסיה החדשה (בעצם: הישנה מאוד) קרויה 34+0902. היא גדולה פי עשרה לערך מן הגלקסיה שלנו, שביל החלב. יצוין שבסביבתה כבר נתגלו בשנים האחרונות גרמי שמיים אחרים, ואפשר שגם הם בגדר גלקסיות.

מגלה הגלקסיה הוא האסטרונום הבריטי סיימן לילי, העובד עתה במכון לאסטרונומיה בהוואי. תגליתו נתאשרה עתה מעבר לכל ספק על־ידי אסטרונומים מאוניברסיטת ברקלי בקליפורניה. בשלוש השנים האחרונות מתחקה לילי, בעזרת שני טלסקופים על הר־הגעש הכבוי מאונה קיאה, אחר מקור של קרינת רדיו, שנתגלה באיזור זה עוד ב־1962. הוא גילה שם היסטים אדומים – המהווים אינדיקטור לריחוקו של כוכב – בשיעור של 3.4, שהוא כפול כמעט מן ההיסטים האדומים של הגלקסיות הרחוקות ביותר שהיו ידועות עד כה. נכון אמנם שבעבר כבר נתגלו קוואזרים עם היסט אדום של 4.5, כלומר רחוקים וזקנים עוד יותר, אבל הפעם מדובר לא בקוואזר, כי אם בגלקסיה – וזו בדיוק הבעיה.

הדרך אפשרית כדי לתרץ את הקושיה החדשה הניצבת בפני האסטרונומים היא לצאת מתוך ההנחה, ש„המפץ הגדול" לא אירע לפני 15 מיליארד שנה, אלא במועד מוקדם יותר. ואמנם עוד לפני הגילוי האחרון היו אסטרונומים שטענו, כי אותו אירוע קוסמי המונח ביסוד היווצרות היקום אירע לפני 18 או אפילו 20 מיליארד שנה.

אם כך ואם כך, כל הסיפור הזה בא ללמדנו פעם נוספת כי באסטרופיסיקה, אולי יותר מאשר בכל תחום אחר במדעי הטבע, החוקרים עדיין מגששים מאוד באפילה, תרתי משמע.

זהו ככל הנראה תל הטרמיטים הגדול ביותר בעולם. גובהו 6.7 מ' וקוטר בסיסו 7.35 מ'. הוא נתגלה בצפון אוסטרליה, 170 ק"מ דרומית לפורט דרווין. יש הטוענים כי הוא מזכיר בצורתו קתדרלה גותית...

אוכלים יותר מדי שומן

מאת דנקה הרניש

אדם בישראל צורך בממוצע 120 גרם שומן ביום. זוהי כמות גדולה, גדולה מכדי לשמור על רמה סבירה של כולסטרול בדם – כך סבור פרופ' עזרה זהר, מנהל מכון הלר למחקר הפיזיולוגיה של אדם במרכז הרפואי „שיבא".

בהופעתו בפני מועדון „שערים" של האוניברסיטה הפתוחה בתל־אביב טען פרופ' זהר, כי הכלל החשוב הוא לשמור על יחס נכון בין שומנים רוויים ללא רוויים ולהגביל את צריכת השומנים הרוויים ל־40 ג' ביום. פירוש הדבר: יש להמעיט באכילת בשר, בעיקר בשר שמן. מה אם כן נשאר לאכול? פרופ' זהר מרגיע: עוד הרבה מאוד. נשארים דגים, בעיקר דגי ים, שמן נוזלי לסוגיו, ביצים (אבל לא יותר מביצה אחת ליום) וחלב (אבל עם אחוז שומן של 1%, ולא 3%). ומה אסור? צריך לטגן רק בשמן ולא בחמאה, ורצוי מאוד על מחבת טפלון. בשר יש להכין על גריל, עוף – לאכול ללא העור, שמנת – לאכול כמה שאפשר פחות, וזהו הדין לגבי קצפת וגבינה צהובה.

בניגוד לדעות הרווחות בציבור – שום תבלין אינו מפחית כולסטרול, וגם הסאונה אינה משפיעה עליו. לעומת זאת, סיבים מורידים את רמת הכולסטרול; סיבים מצויים בשפע בקטניות, כגון תורמוס.

כל עוד כמות הכולסטרול בדם אינה עולה עד 200–220 מ"ג לליטר, מסביר פרופ' זהר, השפעתו מזערית, אבל מעל לכמות זו צריך להנהיג משטר דיאטה מתאימה. רמה של 400 מ"ג מצריכה טיפול תרופתי. מומלץ לכל אדם להיבדק לאבחון רמת הכולסטרול אחת לכמה שנים. בדיקות כאלה אינן נהוגות כיום באורח שגרתי בקופות־החולים בארץ, וחבל. לכן רצוי שהיוזמה תבוא מצד המבוטח.

עוד אומר פרופ' זהר: התעשיה המודרנית מסוגלת להתמודד עם בעיית השומנים הרוויים, אך היא אינה עושה זאת, ולא תעשה זאת, כל עוד אין דרישה לכך מצד הציבור. פרופ' זהר מאמין, כי לחץ נמרץ מצד הציבור ישפיע על התעשיה לייצר מזון טוב יותר לבריאות.

ניסוי בחולדות: אספקת דם לקויה לרחם פוגעת בפוריות

אי ספיקת לב היא דוגמה מובהקת לתוצאותיה של אספקת דם לקויה לאחד מאברי הגוף – במקרה זה הלב. לא חסרות דוגמאות נוספות של מחלות הנגרמות על־ידי שיבוש באספקת הדם: הפרעות נוירולוגיות מסוימות עקב שיבוש אספקת הדם למוח; תעוקת בטן – בגלל הפרעה בזרימת הדם למעיים; אין־אונות – לאיבר המין הזכרי; צליעה – לרגליים.

הדעת נותנת, שגם שיבוש אספקת הדם לרחם עלול להזיק. סוגיה זו נבדקה רק לאחרונה, על־ידי ד"ר מיכאל נובל מן המחלקה הכירורגית ב' בבית־החולים „השרון" ביחד עם ד"ר אריה גינגולד מן המחלקה הגניקולוגית של בי"ח זה.

את הניסוי ערכו בחולדות לבנות. לחולדה רחם דו־קרני ולכל קרן יש אספקת דם נפרדת. למחקר שימשו ארבע קבוצות של חולדות: בקבוצה אחת נקשרו העורקים המובילים לשתי הקרניים; בקבוצה השניה נקשר רק העורק של הקרן הימנית, ובקבוצה השלישית – רק של הקרן השמאלית; בקבוצה הרביעית, ששימשה לביקורת, לא נעשתה שום קשירה.

כעבור תקופת החלמה בת שבועיים הופגשו החולדות עם זכרים ומקץ הריון, שנמשך 22 שבועות, נתנו לחולדות מן הקבוצה הראשונה ומקבוצת הביקורת ללדת באופן טבעי. בשתי הקבוצות האחרות, שבהן נעשתה קשירה חד־צדדית, לא חיכו להמלטה הטבעית, אלא פתחו את הבטן בשבוע ה־21 של ההריון כדי לעמוד על התפתחות העוברים ומספרם בכל קרן.

התוצאות מלמדות, כי בקבוצת הביקורת היה מספר העוברים הרב ביותר ומשקלם היה הגבוה ביותר, ואילו בקבוצה הראשונה, עם הקשירה הדו־צדדית, היה מספר העוברים הקטן ביותר וגם משקלם היה הקטן ביותר. בשתי הקבוצות האחרות היתה התפתחות טובה יותר של עוברים בקרן שלא נקשרה, לעומת הקרן שנקשרה.

על סמך תוצאות אלה סביר להניח, כי אחד הגורמים לפוריות נמוכה, אם כי בוודאי לא היחיד (ואולי גם להפלות חוזרות), הוא הפרעה באספקת הדם לרחם.

ד"ר נובל קיבל בזכות מחקרו זה, בטקס שנערך באוניברסיטת תל־אביב, את הפרס ע"ש מנדל סטרובנסקי, ביום השנה הראשון לפטירתו, מקרן רותה וד"ר פליקס זנדמן.

400 ילדים בישראל החלימו מסרטן ב־15 השנים האחרונות

מאת דינה רייס

400 ילדים בישראל החלימו מסרטן – בעיקר סרטן הדם (לויקמיה) – ב־15 השנים האחרונות בעקבות הטיפול במרכז האונקולוגי לילדים בבית־החולים „בילינסון" בפתח־תקוה. חלק מהם כבר בגרו, הקימו משפחות ואף העמידו צאצאים.

מרכז זה בראשותה של פרופ' רינה זייצוב, שהוא כלל־ארצי והיחיד מסוגו בארץ, נותן רק טיפולי יום. חלק קטן מן הילדים המטופלים זקוקים גם לאשפוז ועד כה היו מעבירים אותם לצורך זה למחלקות אחרות בביה"ח, בעיקר מחלקות ילדים. ביוזמת ההורים הוקמה עמותה ציבורית, „עמותת חיים", לגיוס הכספים להקמת אגף לאשפוז לילה ליד המרכז. המרכז הולך ונשלם בימים אלה וייחנך בקיץ. גם נרכש בשבילו סורק תאי, מן המשוכללים ביותר בעולם.

בערב התרמה, שנערך לאחרונה למטרה זו, סיפר סגן מנהל המחלקה, ד"ר איאן כהן, כי עם הפעלת האגף לאשפוז לילה ייעשו בו גם השתלות מח עצם עצמיות, העדיפות על השתלת מח עצם מאדם אחר. בשיטת טיפול חדשה זו נוטלים מח עצם מן הילד החולה עצמו, מטהרים אותו ואחר־כך מזריקים אותו בחזרה לחולה. שיטה זו עדיפה על שתילת מח עצם מבן משפחה קרוב, בדרך־כלל אחות או אח, מה גם שלא תמיד נמצא התורם המתאים. עד כה קיבלו הילדים, שהיו זקוקים להשתלות מח עצם, את התרומה מבני משפחותיהם הקרובים, ואם לא נמצא להם תורם מתאים – נשלחו למרכז בצרפת המתמחה בכך.

בערב ההתרמה נכחו גם שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו ומנהל המרכז הרפואי „בילינסון", פרופ' יאיר שפירא.

هكذا من الأصل

مكان الأصل

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

תיאטרון מבוקרשט לישראל

משלחת של אנשי תיאטרון מרומניה, חברי „התיאטרון הקטן", תגיע בסוף החודש לישראל ותעלה כאן את ההצגה „לילה טוב אמא" מאת מרשה נורמן. המחזה הועלה בישראל על בימת התיאטרון הקאמרי לפני מספר שנים בביצוען של אורנה פורת ותיקי דיין. בתיאטרון מבוקרשט מגלמות את תפקיד האם ובתה השחקניות אולגה טודורקה וליאנה צ'רטקי. במאי ההצגה הוא דינו צ'רנסקו, אשר ביים בישראל בתיאטרון „הבימה" ובבאר שבע.

חדש על המסך

„גברת מס הכנסה", „החבר של החברה שלי", „משדרים חדשות", „תשוקות באפריקה", „עדות במבחן", „פסיכיאטר ליום אחד", „בלש צמוד", ו„נשואה לשניים". השבוע בבתי הקולנוע.

מפקחת מס קפדנית מתבגנת ב„גברת מס הכנסה" מלכודת למשתמט מס רב־נבכים. משחקי התחול־עכבר, שבין נציגי החוק לפושעים, מזכירים סרטי פשע אמריקאיים, אך כאן נעשה בהם שימוש מקורי על־ידי הבמאי היפאני יוזו איטאמי. איטאמי, שזכה אצלנו להצלחה עם „טמפופו", משתף גם כאן את שני שחקניו מסרטו הקודם, נובוקו מיאמוטו (רעייתו לחיים) וטסטומו יאמאזקי.

★

„החבר של החברה שלי" הוא סרטו השישי של הבמאי אריק רוהמר בסדרתו „קומדיות ופתגמים". בהתמדה מעוררת התפעלות נהנה רוהמר, הקשיש שבין אנשי הגל החדש, לעסוק בעולמם של הצעירים. קומדיה אנושית המתחילה בפגישה בין שתי נשים צעירות ומתפתחת לחברות. אחת חיה עם חבר, השניה לבדה ומתאהבת במי שאינו שם לב אליה. לבסוף היא מוצאת עצמה מתאהבת בחבר של החברה. את הרביעייה הרענה מעצבים עמנואל שולה, סופי רנואר, אריק וייאר ופרנסואה־אריק גנדרן.

★

„משדרים חדשות" מגיע אלינו עטור שבחים והצלחה מסחרית. צ'יימס ל. ברוקס, מי שביים קודם את „תנאים של חיבה", מתאר את הפעילות הקדחתנית בתחנת טלוויזיה אמריקאית אופיינית, שבעיתותיה משתקפות במשולש רומנטי: ג'יין קרייג, מפיקה נמרצת ושאפתנית, אהרן אלטמן, כתב ותיק שאינו מצליח לעבור את המסך וטום גרוניק, מגיש חדשות בלתי מנוסה אבל נאה, כאריזמטי ושופע סמכות. אהרן מאוהב בג'יין ואילו היא נאבקת בין משיכתה לטום למסירותה לעבודתה. הולי האנטר („בייבי אריזונה"), ויליאם הארט („נשיקת אשת העכביש") ואלברט ברוקס („אבודים באמריקה") בתפקידים הראשיים.

★

„תשוקות באפריקה" הוא סרט בריטי המבוסס על פרשייה משנות ה־40 שאירעה בקניה שבשליטת הבריטים. בעל נחשד ברצח מאהבה של רעייתו הצעירה. הבמאי מייקל רדפורד („1984") ביקש לחשוף באמצעות שיחזור המקרה את רקבונה של החברה הקולוניאליסטית, שאינה מודעת לשינויים, המתענגת על מנעמי החיים, רגע לפני הסוף, כשבאירופה משתוללת מלחמת העולם השניה. גרטה סקאצי („גבר מאוהב") היא שניצבת במרכז השערוריה, צ'ארלס דאנס כמאהבה ובעלה אקלנד כבעל הקשיש והעשיר. עוד שחקנים ידועים: ג'ון הארט, שרה מיילס וג'רלדין צ'פלין.

★

עוד סרט בריטי – „עדות במבחן" (במקור: „תפילה למת"). מיקי רורק האמריקאי („עבבר באריס") כטרוריסט צפון־אירי, המנסה להיוודע לן מתהליך שפיכות הדמים שהוא אחד האחראים לו. הוא נמלט ללונדון ושם, כדי להשיג תעודות מזוייפות, הוא הולך לבצע רצח

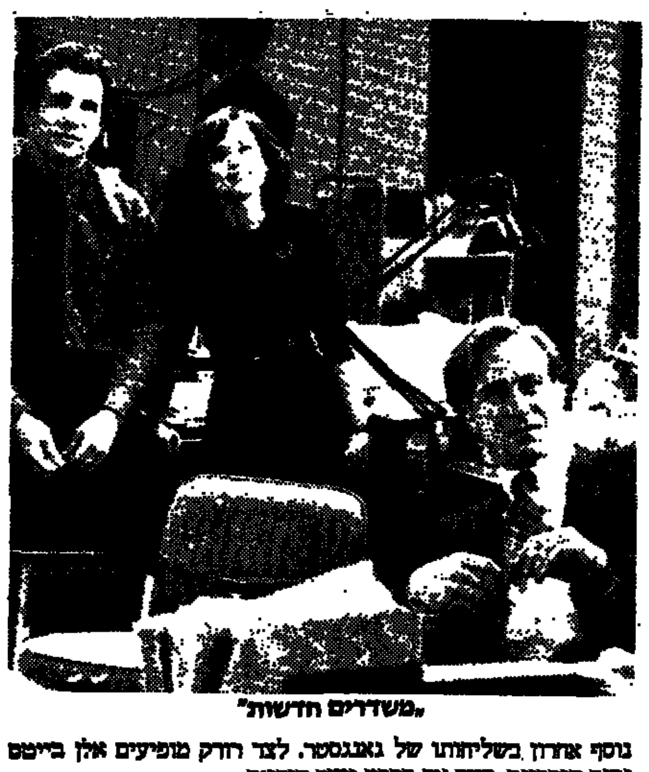

„משדרים חדשות"

נוסף אחרון בשליחותו של גאנגסטר. לצד רורק מופיעים אלן בייטס ובוב הוסקינס. ביים את הסרט מייק הודגס.

★

„פסיכיאטר ליום אחד" הוא קומדיית טעויות שבה אסיר שהתחזה לחולה נפש, נמלט מהמוסד הפסיכאטרי שבו אושפז ומתחזה לפסיכיאטר. הוא מחליף פסיכיאטר שהגיש תכנית ברדיו ולהפתעתו הופך לכוכב תקשורת. דן אקרויד, וולטר מתיאו וצ'ארלס גרודין משתתפים בסרטו של מייקל ריצ'י („במרודות הנצחון", „המועמד").

★

ב„בלש צמוד" מככבים ברט ריינולדס ולייזה מינלי (ששבה לקולנוע לאחר היעדרות ממושכת). הוא שוטר לשעבר המבקש לחשוף רשת סוחרי סמים. היא פרוצה שחייה בסכנה, הפונה אליו לעזרה. ג'רי לנדון, במאי טלוויזיה מנוסה, ביים כאן את סרט הקולנוע הראשון שלו.

★

גולדי הון וקורט ראסל (גם מצד חייהם הפרטיים) משתתפים ב„נשואה לשניים". ראסל כנגר קליפורני חביב אוסף לביתו מיליונרית (הון) שאיבדה את זכרונה בעקבות תבטה שספגה בראשה. הוא משכנע אותה שהיא רעייתו, אם ארבעת ילדיו. את הקומדיה הזו ביים גרי מרשל („פלמינגו קיד").

גולדי הון ב„נשואה לשניים"

פסטיבל יוצא אל הרחוב

מי שידו אינה משגת לרכוש כרטיסים למופעי פסטיבל ישראל, יוכל להנות גם ממופעי רחוב

בדברו במסיבת העתונאים לכבוד פתיחת פסטיבל ישראל, הצהיר שר החינוך והתרבות, כי הוא אינו מרוצה מן המחירים הגבוהים של הכרטיסים למופעים השונים וכי התכנון התלת־שנתי עליו הסכימו שני המממנים העיקריים של הפסטיבל – משרד החינוך ועיריית ירושלים – יובילו אולי, בעזרת התרומות הנוספות לפסטיבל, להוזלת המחירים על חשבון כמות ההופעות ומספר האמנים שיוזמנו אליו. ברוח דבריו של השר כדאי אולי להרחיב את הדיבור על המופעים שייערכו ללא תשלום במסגרת הפסטיבל: פסטיבל רחוב ומופעי חוצות בשכונות.

בפסטיבל הרחוב עשרה מופעים, המופקים בחסות „קרן קרב". „בעלים" – ארוע העלייה מתל אביב לירושלים, שתיכנן דני זקהיים בוטל מחוסר תקציב והוסר במשתתפים. האחרים, גם אלו שמספר המשתתפים בהם גדול, ממשיכים בעבודה. הנושא המרכזי בערבודות אלו הוא „ההבטחה, התקווה" הם מתרחשים באתרים שונים בבירה.

● הארוע הגדול ביותר, מבחינת מספר המשתתפים, הוא „מחווה לשאגאל". במלאת 100 שנים להולדתו, ייערך מופע משולב של מחול, תיאטרון, פנטומימה, שירה, מוסיקה ואקרובטיקה במגדל דוד. כ־100 משתתפים, בהם הזמרת רעיה זיסקינד, השחקן יוסי פרס, דוד פרקינס נגן קלרינט, רקדני תיאטרון מחול ירושלים, תלמידי בית הספר לדרמה של סמינר הקיבוצים, לוליין, מקהלת הילדים „נערי ירושלים" ולהקת הנוער של תיאטרון מחול ירושלים משתפים פעולה עם תמריה מיאלניק, המנהלת האמנותית והכוריאוגרפית.

● מופע מולטי מדיה אחר משלב מחול, מוסיקה וקולנוע: „הרציף" מתרחש בתחנת הרכבת בירושלים בין ארבע דמויות נשיות. סרטי הקולנוע והוידיאו לוקחים חלק פעיל בתיאור הדמויות שמיקומן בשנות השלושים. ההפקה היא של האנסמבל ירושלים לכוריאוגרפיה של הלגה לנגן.

● ברחבת תיאטרון ירושלים יציגו את „חופת דודים" – הזיון על פי סיפורו של עגנון. בעזרת שתי גבעות מלאכותיות, שחורה ולבנה, שיוקמו בכיכר ושישה משתתפים. על הבימוי: נטע פלוצקי.

● ברחבת התיאטרון ייערך גם מופע המוקדש לסופרת רחל איתן ז"ל ולאחי הבמאי, ליאור נחמן, שהתגייס לצבא. „אל תתנו למוות לאמר את המלה האחרונה" הוא שם המחזה שמוקדו הוא קטע מתוך כתביה של איתן הקורא לנשים לקחת חלק פעיל בתהליכי קבלת ההחלטות ועבודה נגד המלחמות. במחזה משולבים קטעי זמרה, ריקוד פלמנקו ומחול.

● פרדי פביאן מעמיד במרכז „העדר" את המלחמה במטרה „להראות שאין רומנטיקה למוות הזה". התרחשות של הבזקים, העוברת מן המשתתפים לקהל, בגן הייס. הבימוי משותף לפרדי פביאן ולשיפרה מילשטיין.

● במורדות המערביים של הר ציון, ליד כפר סילואן תעלה העבודה „מנגד" המוקדשת לילדי הכפר שסייעו לקבוצת הרקדניות ששהו במקום כחצי שנה. הן מכנות את הריקוד שלהן „דו שיח בין אדם לאדמה. הגוף רוצה אל האדמה והנשמה אל השמים והקונפליקט נבזה זה יוצר את המסע הסיזיפי של האדם במעלה ההר".

● במדרחוב בן יהודה יציגו „המתאבדים" את „המפלצת" על פי רעיון ובימוי של רועי יבין ובהשתתפות השחקנים מיכאל בורש, פיני מיטלמן ואבי פרמין. הסיפור מתמקד במאבקו של אביר בן זמננו הנקרא להציל את עירו מציפורניה של מפלצת מודרנית.

● מן העיר, בנסיעה באוטובוס מיוחד, ללא תשלום, יגיעו הצופים לאזור גבול בין ירושלים למדבר, השמור בהפתעה. „ציפורים תלויות בכיכר" מאת תמר רבן מביא את הקול לפועלים העבדיים של היום. למחושבים ולגמלים, אל עמוד תשמל ועגן, זמרת אופרה ומרים משקולות, ורקדנית בטן ולהטוטן אל אופנוענים ואל נושאי אשכול ענבים. אל אז והיום. טקסטים של א.ד. גורדון, ביאליק, יורם פורת תמר רבן עצמה. מוסיקה של יוסי מר חיים.

● חוני המעגל ושחקים משחזרים את הסעודה בכיכר ציון של חוני המעגל „המקורי", בכיכר ציון.

● בטיילת של ירושלים יעלה יוסי צמח את המופע „הר וכך חול צילר". לשם כך יוקמו 21 הרים מבטון, בגובה אדם וצבעם כחול. חמש נשים ערביות וחמש יהודיות יערכו עליהם מסע ויעבירו את סיפורו האישי של צמח.

★

מופעי חוצות ייערכו בשכונות ירושלים במקביל לפסטיבל. בין ה־7 וה־9 ביוני ייערך פסטיבל כלי הקשה בשכונת רמות, משולב בריקוד סטפס ושירה הודית וג'אז דרום אמריקאי מוסיקה ומחול ספרדי.

בנוה יעקב ייערכו מופעים שכונתיים בעיקר בין ה־29 במאי ל־3 ביוני. תערוכת תושבים, להקת מחול חמר, חיים משה וחנן יובל, במה פתוחה ועוד אירועים דומים גם בגילה, בין ה־7 ל־9 ביוני.

במרכז העיר ייערכו מופעי מוסיקה: תזמורות ג'אז בכיכר ציון בין ה־23 וה־27 במאי וקונצרטים של תזמורות נוער בגן הייס בין ה־30 במאי וה־1 ביוני.

ורדה צימרמן

שלום עליכם בפסטיבל ישראל

במסגרת פסטיבל ישראל מציגה השחקנית לאה שלנגר באידיש את המונודרמה „פרקי שיר השירים" על פי שלום עליכם בליווי שירים מאת איציק מאנגר, בבימוי תמיר שוואלב. זו הפעם הראשונה שהפסטיבל הישראלי כולל בתכניתו ערב תיאטרון בשפה האידיש. תובבי התאטרון שאינם דוברים את השפה יוכלו לרכוש במקום את תרגום הסיפור בעברית.

להקת מחול „בת־שבע 2" (הלהקה הצעירה) תקיים במסגרת פסטיבל ישראל מופע מיוחד בתיאטרון זראר בכר בירושלים ב־19 למאי. הלהקה תרקוד את „התהוות" – יצירתה של הכוריאוגרפית שפרה ארצי ילידת קיבוץ אשדות־יעקב. הריקוד, למוסיקה של ז'אן מישל ז'אר וצ'ארלס אייבס, בנוי משבעה פרקים ועוסק בקשרים השונים שבין עולם הטבע והתהוות האדם. משתתפים שבעה רקדנים.

תקליט ישראלי ארגנטינה, ארגנטינה

„שלישיית מפלסים". חברת „התקליט".

2800 הופעות עד היום. מחישוב סטטיסטי עולה שהייתה להם הופעה כל יומיים־שלושה במשך 20 השנים בהן הלהקה קיימת. תדירות כזו אמורה לגרור שחיקה פיסית ונפשית, אך אין הדבר כך. דוד אורה, מרדכי ידלין ותוזה ארלנוה, חברי השלישיה, ממשיכים לזמר באמונה שלמה, וניכר שהם נהנים מכך. לשלושתם קולות יציבים ומעוצבים. שלישיה מושלמת בשירה, והרמוניה נקיה. בתקליט מבחר שירים לסינר־אמריקאים, מתוך הרפרטואר העצום להם, ובהם שניים מוכרים, „סיפור של אהבה" – המוכר יותר בביצועו של תוליו (השווין) איגלסיאס, וקטעים מתוך „מיסה קריולה". דווקא שלושת השירים המתורגמים, לוקים מעט. כנראה שקצב השפה אינו מתאים. אלו שירים שנולדו לשפה שלהם, חברי השלישיה, כולם ילידי ארגנטינה, יודעים כיצד „להקנטרה" בשפת המקור.

חנוך רעים

ריצ'ארד דרייפוס מתארח היום בסינמטק תל־אביב

סינמטק תל־אביב מארח היום את שחקן הקולנוע ריצ'ארד דרייפוס העושה בימים אלה בביקור בארץ. בשעה 17.00 יוקרן הסרט הוותיק בכיכובו של דרייפוס „המירוץ לצמרת של דודי קרביץ", עיבוד לספרו של מרדכי ריכטלר שביים טד קוצ'ף ב־1974. בתום ההקרנה ישוחח דרייפוס עם הקהל ויענה לשאלות, אך ורק בנושאים קולנועיים.

מכירות של „סותבי ישראל"

בית המכירות הפומביות „סותבי" חוקר בישראל בית ברחוב גורדון בתל אביב ועורך בחודש הבא שתי מכירות פומביות. האחת בתחום היודאיקה, בירושלים והיא תכלול ספרים וכתבי יד נדירים מן המאות ה־16 וה־17, תשמישי קודש וחפצי אמנות וכן אוסף של גרפיקה יהודית ובו איורים לתנ"ך של מארק שאגאל.

המכירה השנייה מתרכזת בציור, רישום ופיסול מן המאות ה־19 והעשרים. קבוצה של עבודות אמנים יהודים ביניהם אבל פאן, דוד בומברג, קוקוק ועוד, קבוצת עבודות של מארק שאגאל, אמני אסכולת פאריס היהודית, ציורו של מאנה כץ „נערי ישיבה", אמנים שהגיעו לפאריס ממקומות שונים ועבדו שם, אמנים יהודים בריטים כמו יעקל אדלר ויעקב אפשטיין, עבודות של ראובן רובין וגם אמנים ישראלים של היום כגון תומרקין, אריכא, אגם, ניקל ועוד.

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

יום ירושלים

08.00 עד כאן: חדשות, קול ישראל רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.40 פרפר נחמד: זה קורה בירושלים.
09.10 בלדי ירושלים – סרט קצר, טיול כפול: לירושלים ולטיול היכרות עם בליה.
09.20 בבית של פיסטוק: „יום ירושלים".
09.50 הולכים ברגל „צעדת ירושלים מאורגנת של הקבוצות השונות" צבא, אזרחים, קבוצות מאורגנות מכל העולם על רקע הדרכים לירושלים.
10.00 אם אשכחך... צילומים דוקומנטריים של שחזור הקרבות על ירושלים של חטיבת ירושלים וחטיבת הצנחנים במלחמת ששת הימים במרכז הקרב על גבעת התחמושת.
10.15 קשת וענן, „שביה בחלומה". בכל הדורות שאפו כל העמים לרכוש את ירושלים ולהכניע אותה. סיור בירושלים ובסביבותיה מתקופת היבוסים ועד ימינו (כ).
10.45 ארץ מולדת „בין חומות ירושלים" באמצע המאה ה־19 היה רוב היישוב היהודי מרוכז בין חומות ירושלים. הספרדים היו קהילה מושרשת ומנהיגיהם קיימו את המגע עם השלטון התורכי. האשכנזים היוו מיעוט, ולא הוכרו ע"י השלטון כ„יהוד". במשדר מתוארים חיי היהודים באותה תקופה, בעיותיהם ומצוקותיהם (כ).
11.15 ירושלים „עיר של שכונות, מתוך פסיפס השכונות המרכיבות את ירושלים נבחרו שכונות טיפוסיות ושונות. ספורה של כל שכונה מסופר ע"י תושביה, כשהחוט המקשר הוא ציטוטות משל עגנון.
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 האוניברסיטה הפתוחה: ירושלים, הצפירה: ירושלים במאה ה־19.
14.45 רחוב סומסום „ד"ש למושה אופניק": קיפי עורך היכרות ראשונה עם ירושלים. אתם מוזמנים להצטרף אליו.
15.15 ירושלים יערות סביב לה: תיאור פעילות הקרן הקיימת לישראל באזור ירושלים והרי יהודה, היסטוריה, חקלאות תנכית, יער טבעי ונטוע, יער בספר המדבר, יער בצמוד לשכונות.
15.40 יוצא מן הכלל: לקראת בחינת הבגרות בידיעת הלשון, משדר 6: החיסוף.
16.00 קשת וענן, „שביה בחלומה". בכל הדורות שאפו כל העמים לכבוש את ירושלים ולהכניע אותה. סיור בירושלים ובסביבותיה בתקופת שונות עד ימינו.
16.25 כך היו חיינו (פרק 13 המרתצאות, משפחת יוז יוצאת לחופשה במרתצאות. לדאבונו של ד"ר יוז, הוא מגלה שגם מר גרימשאו נופש באותו מקום.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 חידון קק"ל: „40 שנה לישראל". לרגל מלאות ארבעים למדינת ישראל יוזמה קרן קיימת לישראל את החידון השנתי לבני נוער הנערך בכל שנה, למשא: ציוני־דרך עיקריים בתולדות המדינה בארבעת העשורים האחרונים. קרן קיימת הפיצה בבתי־הספר בתולדות שנת הלימודים כרזות, חוברות וספרים בנושא הזה. תלמידי כיתות ח' עד ה' בכל רחבי הארץ נתבקשו להראות את ידיעותיהם בכל הקשור בעשייה במדינתנו בתחום הביטחון, התברה וההתיישבות. התלמידים נבחנו ברמת הכיתה, בבית־הספר, באיזור ובמחוז שבו ביותר נמצא, והטובים שבהם העפילו לשלב הגמר. שלב הגמר יהיה בירושלים וישודר ביום ירושלים. אחד מתוך שנים־עשר המתמודדים בשלב הגמר על תואר האלוף בידיעת העם והמדינה הוא תלמיד מבית־הספר הישראלי ע"ש משה שרת בפריס.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 עם הכוכבים – והפעם: „תאומי תומפסון" – סיפור הלהקה שעלתה עם גל הפאנק בבריטניה לפני כ־10 שנים ועברה גלגולים רבים בהרכביה השונים. (תרגום עברי).
18.45 חידושים והמצאות זיהום הים (חלק א') בכל רחבי כדור הארץ יש בעיה חמורה של זיהום הים. הפתרון לבעיה הוא שילוב של המדע עם הסכמים בין־לאומיים. בעיית השלכת הפסולת לים עדיין לא נפתרה (תרגום עברי).
19.00 יומן השבוע (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 להיט בראש – מצעד להיטים עבריים בהשתתפות קהל.
20.30 על גלגלים, ענייני רכב, תחבורה ואהירות בדרכים. הפעם: כל מה שרצית לדעת על בעיות התחבורה בגוש דן, מה קורה היום ומה צפוי בעתיד?
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 לקראת שידור.
21.50 שושלת – (פרק שמונים וחמישה): גורלו של בלייק נתון עתה בידי הבנקאים. הם אשר יחליטו בנוגע לתקופת פרעון ההלוואה שלקח. אלקסיס שוכרת את טרייסי לשם השגת מידע סודי. ג'ף ופאלון חוגגים את אירוסיהם. סמי ג'ו מגיעה בהפתעה (עברי־ערבי).
22.35 סוף ציפוש – ענייני ספרות: הפעם ליום ירושלים.
23.15 חופשי על הבר – (פרק שני) – „הנשים של סמי" ז'אן גורמת לסם לתתגמן בכל הקשור לטעמו בנשים (עברי־ערבי).
23.40 פסוקו של יום; חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 „קימבה – האריה הלבן".
19.00 „סופרכבוד" – „היכן היית בילי בויד" (פרק אחרון) גבר צעיר מוצא עצמו עצור בעוון רצח, הוא חושף את הסופרכבת בניסיון להימלט מידי המשטרה ונזרם לשרשרת של טעויות קומיות.
19.50 „פינת המתכונים השבועית" – „שולחן ערוך לשבועות". בתכנית מאכלי חלב לקראת חג השבועות. פשטידת גבינה ותרד, עוגת גבינה, וירקות במילוי גבינה פיקאנטית.
20.00 „אדריכלות – בניית חלומי „מגדלים נאים" (פרק חמישי) האדריכל רוברט שטרן סוקר את התפתחות גורדי השחקים בארה"ב בכלל ובניו־יורק בפרט. „הקרייזלר" ה„אמפייר סטייט בילדינג" – גורדי השחקים בניו־יורק, הידועים בעולם בשל עיצובם המיוחד, זוכים בסרט לבחינה מיוחדת, כמו עוד גורדי שחקים אחרים בניו־יורק.
21.00 „ירושלים, התרשמויות" לכבוד יום ירושלים יוקרנו החל מהיום מבחר סרטים של יוצרים ישראלים. בתכנית שלושה סרטים על ירושלים מנקודת מבטם של אמנים אלה בתקופות שונות: שנות העשרים, שנות השישים וירושלים המאוחדת של אחרי מלחמת ששת הימים.
1. „מגדל דוד 1929–1921" – באמצעות סרט תיעודי המלווה קבוצת תיירים שביקרה בארץ בשנים 1929–1921. מתוארת התקופה בשילוב ציורים מקוריים. בימוי תסריט ועריכה: אריה מנבחש, ניגה מאיר.
2. „בירושלים" – סרטו של דוד פרלוב: העיר ירושלים סרם איחודה במלחמת ששת הימים, שכנתנזה ואנשיה היוצרים את אופיה המיוחד. באוסף התרשמויות שבסרט מופיעים מקומות ודמויות מירושלים. בין השאר יופיעו המשוררת זלדה ונורי הצלם. לאחר איחוד העיר והתרחבותה של סרט נופך מיוחד של תמונות זכרון מתקופת ירושלים המחולקת המסוגרת והאינטימית.
3. „לגעת בעיר" – סרט תיעודי של דן וולמן על ירושלים עירו. בעזרת מראות וקולות מעלה הסרט נגדים ברבדים שונים של העיר. ירושלים של רוח מול ירושלים הארציה, עיר של שלווה ושקט מול איום ופחד מתמידים, קדושה וקמיומיות, ישן וחדש.

מזרח תיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מעדון 700; 14.30 מעשיות משמחות (ערבית); 15.00 מלך השחקים (תכנית לילדים); 15.30 הבית המעופף (מצויר); 16.00 סרט (ערבית); 18.00 משפחת וולטון (סידרה); 19.00 60 דקות (מגזין אקטואליה); 20.00 מופעים קלסיים, אופרה; 21.00 סרט „מלך ההר" עם הרי המלך; 22.30 מעשיות משמחות (ערבית); 23.00 כדורסל אנ.בי.איי.

ירדנית

15.50 סרטים מצויירים (ער' 1); 17.05 מדע ודעת (אנגלית ער' 1); 18.05 רחוב קרט (תכנית בצרפתית); 18.20 כדורגל בינלאומי (ער' 1); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.15 קרקס (בצרפתית); 19.30 חדשות בעברית; 20.30 בעלי ואני (קומדיה אנגלית); 21.10 העולם בלהבות סידרה דוקומנטרית (על מלחמת העולם השניה על מנהיגיה); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 אוהרה (סידרה אמריקאית על בלש ממוצא יפני); 23.10 עשיר ועני (סידרה אמריקאית).

רדיו

קול המוסיקה

יום ירושלים

07.09 בהאזנה נינוחה – טלמן: סוויטה בלה־מינור לחליל, מיתרים וקונטינואו; היידן: קסטיון בטול מג'ור; מנדלסון: שלישיה בדו־מינור לפסנתר כנף וצ'לו, אופ. 66; באזה: סימפוניה מס' 8 בסי מינור.
09.00 קונצרט בוקר – מרדכי סתר
11.57 פינת השיר – משירי גבריאלה אלישע.
12.00 אמנים באולפן – רמי ושרה סל (חליל ופסנתר)
13.05 בהאזנה נינוחה (ע"ג תיק) – סקרלאטי: 6 סונטות לפסנתר; באך: סויטה מס' 1 בדו מג'ור; מוצרט: „מוסיקת ליל זעירה" ק. 825; מנדלסון: קונצ'רטו במי מינור, לכנור ולתזמורת; שופן: בלדה מספר 4, בפה מינור, אופוס 52.
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו.
16.00 מוסיקה ליום ראשון – מזמורים לירושלים; בתוכנן: מיסה סולמניס.
18.00 למי סי־די־דה־לה־פה־סול (ש.ש.).
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 אינטרלוד.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם
22.30 מן המקורות לחג השבועות.
23.00 מחאורי יצירות – סרסטה: קונצ'רטו לכנור; פורה: שירים.

רשת א'

08.05 חוגה בסימן ירושלים עם בני הנדל.
09.05 בית בירושלים – סיפורו של אתר.
11.05 שיח ירושלמים – חברי פרלמנט יום שישי יפלינו בסיפורי ירושלים בשילוב שירים.
15.30 סיפורדיו – והפעם: „באלט בירושלים" – מאת יהודה עמיחי מגיש: אילי גורליצקי.
16.05 בגבעת התחמושת – שידור חי של הטקס.
17.04 טקס הדייה לציון יום ירושלים, שידור חי מהכותל המערבי.
18.06 תל־אביב על ירושלים, ירושלים בעיני ירושלמים לשעבר.
22.05 הבוח ועד – תכנית על הקשר בין הורים לילדיהם והפעם: „משחקים עם ילדים", הכנה והערה.

רשת ב'

12.05 שאלו שלום ירושלים, עם שמואל רוזן, חידון בשידור חי.
14.06 אני ירושלמי, אריה גולן מארח ומראיין – שידור חי ממלון „חייאטר ירושלים".
17.05 מחפשים את המטמון בירושלים.
19.35 עם ישראל, עניינים יהודיים בעולם.
20.05 צפור האבן, עם הסופר חיים באר.
21.05 שירים ופיוטים לירושלים.
22.05 בינינו לבין עצמנו, שיחות עם מאזינים בשידור חי.
00.15 להאזה בחלום, שירים לסיומו של יום.

רשת ג'

18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים.
21.05 אדום עתיק, שירים שלא כס לינוס.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

09.50 ירושלים, ממלכות דוד עד קינג ג'ורג' – מוסחים על תקופות מרכזיות בחיי העיר. פרופ' חנוך רביב על תקופת דוד שלמה ובית ראשון.
10.50 ירושלים, ממלכות דוד עד קינג ג'ורג' – ד"ר גבי ברקאי על חורבן בית ראשון.
11.50 ירושלים, ממלכות דוד עד קינג ג'ורג' – ד"ר ישעיהו גפני על תקופת בית שני.
13.50 ירושלים, ממלכות דוד עד קינג ג'ורג' – פרופ' יורם צפריר על התקופה הרומית ביאזנטית.
14.05 ראיון מיוחד עם ראש עיריית ירושלים טדי קולק.
15.50 ירושלים, ממלכות דוד עד קינג ג'ורג' – פרופ' משה שרון על התקופה הערבית.
16.05 שידור חי מטקס הזכרון מגבעת התחמושת בירושלים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.50 ירושלים, ממלכות דוד עד קינג ג'ורג' – פרופ' יהושע פרבר על התקופה הצלבנית.

צה"ל 1

19.05 רדיו ספורט.
19.50 ירושלים, ממלכות דוד עד קינג ג'ורג' – פרופ' אמנון כהן על התקופה העותמאנית.
20.05 כוכב הערב, יפה ירקוני.
20.50 ירושלים, ממלכות דוד עד קינג ג'ורג' – ד"ר ישראל ברטל על תקופת היישוב הישן.
21.30 אוניברסיטה משודרת: מדע הגניפים בעידן האיידס, מחלות שיתוק הילדים.
23.50 ירושלים, ממלכות דוד עד קינג ג'ורג' – ד"ר גדעון ביגר על תקופת המנדט.

צה"ל 2

19.05 שליפה מהמותן.
20.05 צו – 8.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הגיז הזה.

סרטים

■ תל־אביב

אבנר: בלש צמוד 9.45, 7.30, 5
אורלי: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
בית ליסין: בית הדיות 23.15
בן־יהודה: חיזור גורלי 9.30, 7.15, 4.30
גורדון: המאבק לבגרות 9.45, 7, 5.00
גת: שאלה של שפיות 9.45, 7.30, 5.00
דיזנגוף 1: סמי ורוזי עושים את זה 9.50, 7.30, 5.00, 1.30, 11.00
דיזנגוף 2: מאנון 9.50, 5.00, 1.30, 11.00 ז'אן דה פלורט 7.30
דיזנגוף 3: להתראות ילדים 7.30, 5.00, 1.30, 11.00 תקוה ותהילה 9.50
זיקל: משדרים חדשות 9.45, 7.00
דרייב־אין: נשואה לשניים 9.45, 7.45, סקס 12.00
הוד: נשואה לשניים 9.30, 7.15, 5.00
הקולנוע (בית ציוני אמריקה) גברת מס הכנסה 9.45, 7.30, 5
חן 1: חל סטרים 9.50, 7.25, 4.50
חן 2: זר שומר עלי 9.55, 7.30, 5.00
חן 3: הקיסר האחרון 9.30, 6.30, 3.30
חן 4: אימפריית השמש 9.30, 6.30, 2, 12.30
חן 5: מעקב צמוד 9.50, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: חופשה בכפר 10.00, 7.40, 5, 2.00
לב 2: המכבר הגמחר 9.45, 7.15, 4.45, 2.00
לב 3: החבר של החברה שלי 10.00, 7.50, 5, 2.00
לב 4: עסקי משפחה 10.00, 2.00, מלאכים בשמי ברלין 7.30, 5
לימור: פסיכיאטר ליום אחד 9.30, 7.15, 5
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
הסינמטק הישראלי: 7.30 חיי כלב 9.30 פסטיבל סרטי סטודנטים 5 המרוץ לצמרת של דודי קרביץ בנוכחות ריצ'רד דרייפוס
מקסים: עבודה בעיניים 9.30, 7.30, 4.30
סינן (לשעבר אלנבי): התפוז המכני 9.30, 7.00, 4.30
פיילת 1: שם המשחק 9.30, 7.15, 5.00
פיילת 2: עדות במבחן 9.30, 7.15, 5.00
פיילת 3: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
פאר: מועדון לגברים בלבד 9.30, 7.30, 5.00
מוזיאון: עיניים שחורות 9.30, 7.00
סטודיו: סגור
פריז: ליידי איב 9.30, 7.15, 4, 2, 12
23.30 הסרטים הזוכים בפסטיבל סרטי הסטודנטים
צפון: תשוקות באפריקה 9.50, 7.30, 5.00
שחף: חנה סנש 9.15, 6.15
תמוז – רמת־אביב: העולם לפי גארפ 9.30, 7.00
תכלת: הקיסר האחרון 9.30, 6.30
תל־אביב: מבצע בעורף האויב 3, 9.30, 7.15, 5.00

■ ירושלים

אדיסון: נשואה לשניים 9.30, 7.15, 4.30
אורגיל: עיניים שחורות 9.15, 7.00, 4.30
אורדן 1: עצות במבחן 9.15, 7.15, 4.30
אורדן 2: הקיסר האחרון 8.30, 5.30
אורדן 3: פסיכיאטר ליום אחד 9.00, 7.30
אור 4: הסיציליאני 9.15, 6.45, 4.15
הכסלנים מאישתר 11.15
אור 5: מעקב צמוד 9.00, 7.00, 4.30
שובו של הנוסע השמיני 10.00
בית אגרון: 5.45 חימו מלך ירושלים. 7.30 אסקימו לימון – חלק 1, 9.45 טמפופו
אורנביל: חל סטרים 9.15, 6.50, 4.30
כפיר: מוכת ירח 9.15, 7.15, 4.30
סימטאל: חנה סנש 9, 6.00
סמדר: חופשה בכפר 9.30, 7.30
עדן: בראדוק – מבצע בעורף האויב 3, 9.15, 7.15, 4.30
רון: משדרים חדשות 9.15, 7.45, 4.15
תיאטרון ירושלים: להתראות ילדים 9.30, 7
אימפריה: גברת מס הכנסה 9.45, 7.30, 5

■ חיפה

אורה: פסיכיאטר ליום אחד 9.15, 7, 4.30
אורלי: עשבי פרא 9.15, 6.50
אמפיתיאטרון: סגור
ארמון: סגור
חן: תרגילים בחיזור 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: מבצע בעורף האויב 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: חיזור גורלי 9.00, 6.45, 4.30
עצמון 3: חנה סנש 9.00, 6.00
פאר: חל סטרים 9.15, 6.50, 4.30
קריניאור: הזאב בדלת 9.15, 7.00, 5
רון: מוכת ירח 9.15, 7.00, 4.30
רב גת 1: משדרים חדשות 9.15, 6.45, 4.15
רב גת 2: עיניים שחורות 9.15, 7.00, 4.30
רב אור 1: הקיסר האחרון 8.15, 5.00
רב אור 2: שאלה של שפיות 9.15, 7, 4.30
רב אור 3: זר שומר עלי 9.15, 7, 4.30

■ קריות חיפה

סטיר: ארוני המנהל 9.30, 7.15
מבחק: אי אפשר לקנות אהבה 9.15, 7
אורות: מוכת ירח 9.15, 7
בית העם: עשבי פרא 9.15
היובל: בראדוק 9.15
ניצן: חיזור גורלי 9.15, 7

■ אשדוד

צפונית: בראדוק 9.30, 7.15
אשדוד: ארוני המנהל 9.30, 7.15

■ אשקלון

אבנר: חיזור גורלי 10, 8
מאנה: בראדוק 9.30, 7.30
רחל: חושד 10.15, 8.00

■ באר־שבע

קן: מבצע בעורף האויב 3 9.30, 7.15, 5.00
היכל התרבות: עשבי פרא 9.15

■ הרצליה ■ רמת השרון

היכל: סגור
מלון דניאל אדיטוריום: סמי ורוזי עושים את זה 9.30, 7.15
כוכב: אי אפשר לקנות אהבה 7.00 ללא מוצא 9.35

■ עפולה

בית־שכונה: התולכים 9.00

■ חולון ■ בת־ים

אורנים: יופיו של החטא 9.30, 7.15
ארמון: יופיו של החטא 9.30, 7.30
מגדל: חל סטרים 9.40, 7.30
עצמאות: בראדוק – מבצע בעורף האויב 3 9.30, 7.30, 5.00
סבוי: בראדוק – מבצע בעורף האויב 3 9.30, 7.30, 5.00
רינה: מוכת ירח 9.30, 7.15

■ חדרה

חדרה: ז'אן דה פלורט 9.30, 7

■ כפר־סבא ■ רעננה

עמל: 7.15 בראדוק 9.30 ז'אן דה פלורט
קן: האבן 9.15, 7.15
אורות: סגור

■ לוד ■ רמלה

אורלי: סגור

■ נהריה ■ עכו

הוד: שאלה של שפיות 9.00, 7.00
רון: סגור
אודיטוריום: סגור

■ נתניה

אסתר: בראדוק 9.15, 7.00
שרון: ז'אן דה פלורט 9.30, 7
סבוריה: חשוד 9.30, 7.15, 5.00
הוד: 4.30 התפוז המכני 9.30 7.00

■ קרית אונו

מתנסים: סגור

■ פתח־תקוה

שלום: יופיו של החטא 9.30, 7
היכל 1: בראדוק – מבצע בעורף האויב 3 9.30, 7.15, 5.00
היכל 2: חנה סנש 9.10, 6.15
היכל 3: הקיסר האחרון 9.10, 6.15
נווה זיוה: הפסיכה של הפשע 9.30, 7.15
אורה: תל־אביב לוס אנג'לס 9.30, 7.30

■ קרית שמונה

שפיר: עבודה בעיניים 9.30, 7.15

■ ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
ג.ג. רון 2: חנה סנש 9.30, 6.45
נעמן: ז'אן דה פלורט 9.30, 7.30
ראשון: סגור
בית העם: הסיציליאני 8.30
הדר: חל סטרים 9.30, 7.15
זק: חשוד 9.30, 7.15

■ רמת־גן וגבעתיים

ארמון: עדות במבחן 9.45, 7.30
ארמון: סגור
לילי: שם המשחק 9.30, 7.30
הדר: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
רב גן 1: חל סטרים 9.55, 7.30, 5.00
רב גן 2: שאלה של שפיות 9.50, 7.25, 5.00
רב גן 3: מעקב צמוד 9.30, 7.30, 5.00
רב גן 4: הקיסר האחרון 8.45, 5.45
שבים: ריקוד מושחת 9.30, 7.15